egzemplarz archiwalny

BIULETYN
ARCHIWUM
POLSKIEJ AKADEMII NAUK

Nr 15

WARSZAWA 1972

BIULETYN
ARCHIWUM POLSKIEJ AKADEMII NAUK

Nr 15

Na prawach rękopisu

Warszawa 1972

Przygotowuje zespół pracowników Archiwum PAN
Redaktor: Zygmunt Kolankowski
Sekretarz Redakcji: Ryszard W. Wołoszyński
Adres Redakcji: Archiwum PAN, Warszawa, Nowy Świat 72

Warszawska Drukarnia Naukowa — Warszawa, Śniadeckich 8.
Zam. 681/o/72 Nakład 350 egz.

Od Redakcji

Na przełomie czerwca i lipca 1971 r. obradowała w Berlinie, stolicy NRD, kolejna, trzecia narada przedstawicieli Archiwów Akademii Nauk Krajów Socjalistycznych. Zgodnie z przyjętym zwyczajem opublikowanie materiałów narady poruczone zostało gospodarzowi spotkania - w tym przypadku gościnnemu Archiwum Niemieckiej Akademii Nauk. Ponieważ do chwili zamknięcia niniejszego numeru Redakcja nie rozporządza jeszcze egzemplarzem publikacji, ogłasza Rezolucję narady, odsyłając zainteresowanych do odpowiednich sformułowań sprawozdania Archiwum PAN za rok 1971 oraz do dalszych wypowiedzi w tej sprawie, jakie znajdą się zapewne w następnym zeszycie "Biuletynu Archiwum PAN".

R e z o l u c j a
Trzeciej Narady Archiwów Akademii Nauk Krajów Socjalistycznych

W dniach od 30 czerwca do 6 lipca 1971 r. obradowała w Berlinie, stolicy Niemieckiej Republiki Demokratycznej, Trzecia Narada Archiwów Akademii Nauk Krajów Socjalistycznych. W naradzie wzięli udział przedstawiciele Archiwów Akademii Nauk ZSRR, Bułgarskiej Republiki Ludowej, Czechosłowackiej Republiki Socjalistycznej /Czechosłowackiej i Słowackiej Akademii Nauk/, Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, Węgierskiej Republiki Ludowej i Niemieckiej Republiki Demokratycznej.

W pierwszym dniu obrad uczestniczyli również przedstawiciele Dyrekcji Archiwów Państwowych, Niemieckiego Archiwum Centralnego oraz archiwów instytucji naukowych Niemieckiej Republiki Demokratycznej.

Zgodnie z rezolucją Drugiej Narady Archiwów Akademii Nauk Krajów Socjalistycznych, podjętą w 1968 r. w Leningradzie, na porządku dziennym Trzeciej Narady znalazły się przede wszystkim następujące kompleksy zagadnień:

- Podstawy teoretyczne i praktyczne udziału archiwów Akademii Nauk w tworzeniu systemów informacji i zarządzania.
- Zagadnienia podwyższenia wartości bieżącej i naukowo-historycznej dokumentacji naukowej zarówno pierwotnej, jak i końcowej.
- Możliwości stworzenia racjonalnej i efektywnej organizacji systemów kancelaryjnych.
- Problematyka powstawania i określania granic spuścizn archiwalnych po uczonych oraz możliwości wyzyskania tych spuścizn w celach badań naukowych.
- Informacje o praktycznych osiągnięciach roboczych poszczególnych archiwów.

Referaty i komunikaty, przedstawione na trzeciej Naradzie, zarysowały ważne i specyficzne zadania, jakie winny wypełniać archiwa Akademii Nauk. Głównym przedmiotem ich działalności jest przechowywanie i udostępnianie materiałów, powstających w wyniku działalności naukowej i naukowo-organizacyjnej Akademii Nauk, zarówno w postaci akt urzędowych, dokumentacji naukowej, zapisów foto- i fonograficznych, jak i dokumentów, zawartych w spuściznach rękopiśmiennych uczonych.

Wzrastająca stale rola nauki w kierowaniu i rozwoju gospodarki narodowej wymaga tym staranniejszego opracowywania i wykorzystania tych materiałów. Z analogicznych względów niezbędne jest włączenie archiwów do systemów zarządzania i informacji, istniejących w poszczególnych Akademiach Nauk. Dlatego też ponownie podkreślono słuszność zaleceń Drugiej Narady w Leningradzie w sprawie umocnienia archiwów Akademii Nauk jako samodzielnych placówek naukowych. Wskazano również potrzebę rozwijania jak najściślejszej współpracy z innymi placówkami, wchodzącymi w skład systemu informacyjnego Akademii Nauk.

Narada z zadowoleniem stwierdziła, że współpraca archiwów poszczególnych Akademii Nauk krajów socjalistycznych rozwija się coraz pomyślniej od czasu dwóch pierwszych spotkań roboczych, jakie miały miejsce w Warszawie /1965 r./ i w Leningradzie /1968 r./. Okresowe narady stworzyły doskonałą możliwość wzajemnej wymiany doświadczeń i poglądów.

Uczestnicy Narady uznali, że rezolucje Drugiej Narady zostały w zasadzie wykonane i w związku z tym podjęli następujące uchwały:

1. Kontynuować współpracę do następnej Narady, skupiając ją wokół wymienionych poniżej zagadnień:

Archiwum Akademii Nauk ZSRR:	Organizacja i sposób prowadzenia badań nad dziejami Akademii Nauk ZSRR w Archiwum AN ZSRR.
Archiwum Bułgarskiej Akademii Nauk:	- Problemy metodyczne publikacji dokumentów do dziejów Bułgarskiej Akademii Nauk.

- Doświadczenia z praktyki wprowadzania jednolitego systemu klasyfikacji akt w Bułgarskiej Akademii Nauk.

Archiwum Polskiej Akademii Nauk:	Kontynuacja badań teoretycznych i praktycznych, dotyczących spuścizn archiwalnych po uczonych.
Archiwum Węgierskiej Akademii Nauk:	Materiały fotograficzne w archiwach.
Archiwum Czechosłowackiej Akademii Nauk:	Analiza porównawcza pierwotnej i końcowej dokumentacji naukowej z zawartością publikacji naukowych.
Archiwum Słowackiej Akademii Nauk:	Problemy teoretyczne i praktyczne tworzenia zespołów w archiwach Akademii Nauk.
Archiwum Niemieckiej Akademii Nauk:	Dalsze rozwijanie współpracy między Archiwum i systemem informacyjnym NAN.

2. Kontynuować okresowe wydawanie adnotowanej bibliografii publikacji Archiwów Akademii Nauk. Bibliografię zestawiać będą nadal poszczególne archiwa zgodnie z wytycznymi metodycznymi, przygotowanymi przez Archiwum Akademii Nauk ZSRR. Wszystkie archiwa zobowiązują się dostarczyć Archiwum AN ZSRR materiały do swej bibliografii za poszczególne lata do 1 maja roku następnego. Bibliografia ogłaszana będzie w odstępach trzyletnich.
3. Wielkie znaczenie dla dalszej współpracy archiwów Akademii Nauk odgrywa wyjaśnienie problematyki terminologicznej. Narada zaleca oparcie prac nad słownikiem terminologii na publikacji: Kratkij słowar archiwnoj tierminologii, Moskwa-Leningrad 1968 i przetłumaczenie podanych tam terminów na odpowiednie języki. Redakcji końcowej i wydawnictwa podejmie się Archiwum Polskiej Akademii Nauk, które opracuje odpowiednie wytyczne. Sporządzone zgodnie z nimi tłumaczenia winny być nadesłane do Archiwum PAN do 1 lipca 1972 r.

4. Narada stwierdza, że z uwagi na małe możliwości informowania o działalności archiwów Akademii Nauk, należy powitać z uznaniem propozycję Archiwum Czechosłowackiej Akademii Nauk ogłoszenia podobnych informacji w wydawanej przez nie publikacji /Archivní Zprávy ČSAV/.
5. Czwarta Narada Przedstawicieli Archiwów Akademii Nauk Krajów Socjalistycznych odbędzie się, w razie uzyskania zgody kierownictwa obu Akademii krajowych, w Czechosłowackiej Republice Socjalistycznej w 1975 r. Ostateczne ustalenie miejsca i terminu nastąpi na specjalnym spotkaniu, związanym z VII Międzynarodowym Kongresem Archiwistów w Moskwie /sierpień 1972/.
6. W celu ułatwienia prac organizatorom następnej narady wszystkie przewidziane referaty i komunikaty należy przesłać na ich adres w terminie 6 tygodni przed rozpoczęciem obrad.

Trzecia Narada Przedstawicieli Archiwów Akademii Nauk Krajów Socjalistycznych przedkłada niniejszą rezolucję do zatwierdzenia przez Kierownictwa poszczególnych Akademii Nauk, a jednocześnie zleca Archiwum Niemieckiej Akademii Nauk opublikowanie materiałów obecnej Narady wraz z rezolucją.

INWENTARZE ZESPOŁÓW

Zgodnie z dotychczasową praktyką kolejny zeszyt "Biuletynu" zawiera trzy inwentarze spuścizn archiwalnych. Są to materiały wybitnych przedstawicieli nauk społecznych uczonych i działaczy: historyków Bronisława Dembińskiego i Włodzimierza Dzwonkowskiego oraz historyka literatury i bibliografa Wiktora Hahna.

Bronisław Dembiński /1858 - 1939/, przedstawiciel starszego pokolenia historyków polskich, a zarazem konserwatywny działacz polityczny, specjalną uwagę poświęcający historii dyplomatycznej schyłku Rzeczypospolitej i okresu rozbiorów, szczególnie aktywny na polu współpracy organizacji naukowych polskich z nauką zagraniczną, pozostawił cenną spuściznę archiwalną. Na szczególną uwagę zasługują w niej m.in. niepublikowana monografia: Upadek Rzeczypospolitej i odrodzenie narodu polskiego, bogate materiały działalności organizacyjnej w zakresie kongresów i zjazdów naukowych, interesujący pamiętnik z okresu pierwszej wojny światowej, a wreszcie rozległa korespondencja /ok. 640 korespondentów/. Inwentarz liczy 184 jednostki, uzupełnia go 12 aneksów, w tym wykaz korespondentów. Całość opracował mgr Kazimierz Dopierała /Poznań/.

Odmiennym typem badacza był Włodzimierz Dzwonkowski /1880 - 1954/, zbliżony ideowo do postępowych kół rewolucyj-

nej inteligencji polskiej, którego zainteresowania naukowe skoncentrowane były głównie wokół dziejów XIX wieku. W jego materiałach pozostały liczne prace i artykuły /częściowo niepublikowane/, wypisy archiwalne i zapiski pamiętnikarskie o tematyce okupacyjnej /powstanie warszawskie/ i pierwszych lat odbudowy życia naukowego po drugiej wojnie światowej. Inwentarz, opracowany przez mgr Hannę Dymnicką, liczy 156 jednostek, uzupełniają go 4 aneksy.

Wiktor Hahn /1871 - 1959/ zapisał się w dziejach nauki i kultury polskiej przede wszystkim jako niestrudzony bibliograf, autor wielu opracowań i zestawień, z Bibliografią bibliografii polskich - na czele. Był on równocześnie wnikliwym badaczem literatury polskiej i obcej oraz wydawcą. W papierach jego zachowały się pokaźne części bardzo interesującej dokumentacji Komitetu Obchodów 100 rocznicy urodzin Juliusza Słowackiego /1907 - 1909/ oraz innych związanych ze Słowackim poczynań organizacyjnych i naukowych. Najcenniejszą częścią tej spuścizny archiwalnej jest jednak obszerna korespondencja /około 4000 listów, zarówno adresowanych do W. Hahna jak i do komitetów, których był działaczem/. Inwentarz liczy 216 jednostek oraz 13 aneksów /w których m.in. podane są spisy nazwisk korespondentów/; opracowany został przez mgr Marię Wrzoskową.

WAŻNIEJSZE SKRÓTY WYSTĘPUJĄCE W INWENTARZACH

b.	- były
b.d.	- bez daty
b.m.	- bez miejsca
cz.	- część
dot.	- dotyczy
druk.	- drukowany
egz.	- egzemplarz
fot.	- fotografia
fragm.	- fragment
j.	- jednostka
j. ang.	- język angielski
j. franc.	- język francuski
j. łac.	- język łaciński
j. niem.	- język niemiecki
j. pol.	- język polski
j. ros.	- język rosyjski
j. rum.	- język rumuński
j. w.	- jak wyżej
j. węg.	- język węgierski
j. wł.	- język włoski
k.	- karta, kart
l.	- luźne
l. /w korespondencji/	- list, listów
masz.	- maszynopis
mf.	- mikrofilm
niekompl.	- niekompletny
nlb.	- nieliczbowane
ok.	- około
p.t.	- pod tytułem
powiel.	- powielany
r.	- rok, rocznik
rkp.	- rękopis
s.	- strona, stron
sz.	- szyte
szt.	- sztuk
t.	- tom
tel.	- telegram
wyd.	- wydany, wydanie
zał.	- załączony, załącznik
zob.	- zobacz

Kazimierz Dopierała
Poznań

MATERIAŁY BRONISŁAWA DEMBIŃSKIEGO

Bronisław Rawicz Dembiński, syn Teodora Filipa Jakuba i Nepomuceny z Rawicz Jasińskich, urodził się 14 sierpnia 1858 r. w Komorzy Małej w pow. tucholskim. Na Pomorzu spędził dzieciństwo pobierając pierwsze nauki w domu rodzinnym. Następnie rozpoczął naukę w gimnazjum w Chojnicach, później uczęszczał do Gimnazjum Marii Magdaleny w Poznaniu, które ukończył we wrześniu 1878 r. W październiku tego roku został zaliczony w poczet studentów Uniwersytetu Wrocławskiego, gdzie przez osiem semestrów słuchał głównie wykładów na Studium Historycznym i Studium Literatury Słowiańskiej. Brał udział w ćwiczeniach prowadzonych przez wybitnych historyków tego okresu jakimi byli profesorowie Jacob Caro, Kolmar Grünhagen, Władysław Nehring i Richard Roepell. Słuchał również na Uniwersytecie Berlińskim wykładów prof. Reinholda Kosera i uczestniczył w ćwiczeniach znanego filozofa prof. Wilhelma Diltheya. Studia wyższe ukończył na Uniwersytecie Wrocławskim. 16 marca 1883 r. na podstawie opublikowanej pracy: Die Beschickung des Tridentinums durch Polen und die Frage vom Nationalconcil otrzymał stopień doktora filozofii. Po zdaniu

egzaminu pro facultate docendi 4 lipca 1884 r. z historii, języka polskiego, łaciny i greki Bronisław Dembiński uzyskał prawo uczenia w gimnazjach rządowych.

19 lipca 1886 r. na podstawie wygłoszonego wykładu na temat: Bossuet a Vico - i przedłożonej rozprawy: Studia nad pontyfikatem Piusa IV - uzyskał tytuł docenta historii powszechnej. We wszechnicy krakowskiej pozostawał do marca 1891 r. 15 marca 1891 r. został mianowany profesorem nadzwyczajnym na Uniwersytecie Lwowskim gdzie objął katedrę po zgonie Ksawerego Liskego. Bronisław Dembiński na przeszło ćwierć wieku związał się z Uniwersytetem Lwowskim gdzie 1 stycznia 1897 r. otrzymał tytuł profesora zwyczajnego. Był dziekanem wydziału na przełomie lat 1898/99, a w latach 1907-1908 piastował godność rektorską.

W 1894 r. ożenił się z Anielą z Thielów.

Po otwarciu Uniwersytetu Warszawskiego Bronisław Dembiński przeniósł częściowo działalność do Warszawy i po trzech latach oscylowania między środowiskiem lwowskim i warszawskim przeniósł się na stałe do Warszawy. W semestrze zimowym na przełomie lat 1918/19 prowadził już zajęcia z historii Polski na stołecznym uniwersytecie. We wrześniu następnego roku został tam powołany na kierownika katedry historii polskiej i powszechnej, pełniąc jednocześnie funkcje urzędowe w Ministerstwie Wyznań Religijnych i oświecenia Publicznego /1918-20/. Z Poznania otrzymał zaproszenie Komisariatu Naczelnej Rady Ludowej do objęcia katedry historii Polski na Uniwersytecie Poznańskim. Wykłady podjął tam dopiero w 1922 r., a w następnym roku przeniósł się całkowicie do Poz-

nania po zrezygnowaniu z kierowania katedrą na Uniwersytecie Warszawskim. Z dniem 31 sierpnia 1927 r. przeniesiony został w stan spoczynku. W latach 1927-32, mimo przekroczenia granicy wieku, kierował katedrą. W r. 1933 nie przedłużono mu prawa kierowania katedrą, pozbawiono go również możliwości prowadzenia wykładów. Z decyzją Ministerstwa nie pogodziła się Rada Wydziału, która mianowała Br.Dembińskiego profesorem honorowym na wydziale filozoficznym. Na skutek tej decyzji mógł on prowadzić wykłady do 1939 r.

W czasie długiej kariery naukowej Bronisław Dembiński ogłosił szereg prac, posiadających znaczenie w nauce polskiej oraz światowej. Jego wystąpienia na arenie międzynarodowej zmierzały do trwałego włączenia dziejów Polski do zagranicznych ujęć historii Europy i świata. Zainteresowania Dembińskiego były rozległe i sięgały od w. XVI po lata jemu współczesne. Szczególnie badał dzieje ostatniego króla polskiego Stanisława Augusta Poniatowskiego oraz wyjaśniał zawiłe tajemnice intryg i dyplomacji państw europejskich w XVIII w. Prowadził rozległe badania archiwalne. Gdy otworzyły się możliwości czerpania wiadomości dotyczących dziejów Polski z Archiwum Watykańskiego, Br.Dembiński był jednym z organizatorów wyprawy naukowej do tego archiwum, tzw. Ekspedycji Rzymskiej. Osobiście brał w niej udział w latach 1885/86 i ogłosił sprawozdanie z poszukiwań. Wypisy archiwalne zebrane prawie we wszystkich archiwach europejskich z wyjątkiem hiszpańskich i szwedzkich stały się podstawą wielu prac. W oparciu o źródła z Archiwum Watykańskiego ogłosił w 1887 r. rozprawę o wyborze papieża Piusa IV. Absorbowały go w tym

czasie zagadnienia rozłamu chrześcijaństwa zachodniego i próby przywrócenia jedności. Powyższa praca miała być początkiem cyklu o pontyfikacie Piusa IV - z zapowiadanych części ukazała się tylko jedna: Rzym i Europa przed rozpoczęciem trzeciego soboru trydenckiego /1890/. W 1913 roku wydane zostało główne dzieło jego życia, jak sam Dembiński określał książkę: Polska na przełomie, w której omówił wydarzenia od przedednia Sejmu Czteroletniego do Ustawy Majowej. Syntezą, zamykającą poważny okres nie tylko twórczości, ale i życia Br.Dembińskiego była niewydana na skutek wybuchu II wojny światowej dwutomowa praca: Upadek Rzeczypospolitej i odrodzenie narodu polskiego.

Wyniki badań Br.Dembińskiego znane były przedstawicielom zachodnio-europejskiego dziejopisarstwa również dzięki żywym stosunkom osobistym nawiązywanym przez badacza polskiego na kongresach historycznych. Uczestniczył on we wszystkich współczesnych mu międzynarodowych i polskich zjazdach historycznych. W czasie odbywającego się w Warszawie Międzynarodowego Kongresu Historyków w r. 1933 przewodniczył obradom, witając zgromadzonych w pięciu językach. Br. Dembiński był jednym z organizatorów tzw. Stałego Komitetu Historycznego, który zapewniał ciągłość pracy w pięcioletnich przerwach między kongresami, a od 1925 r. brał żywy udział w jego pracach.

Dembiński udzielał się też aktywnie na krajowych zjazdach historyków w 1925 r. w Poznaniu i w 1930 r. w Warszawie. Reprezentował polską naukę historyczną /wraz z Oskarem Haleckim i Marcelim Handelsmanem/ na konferencji historyków w

Londynie na temat stosunków polsko-angielskich w r. 1935. Za osiągnięcia naukowe uniwersytet w Oxford obdarzył go w r. 1930 tytułem doktora honoris causa, który otrzymał wraz z profesorami Alfonsem Dopschem i Nicolae Iorgą.

Bronisław Dembiński prowadził rozległą działalność polityczną i społeczną. Znalazła ona m.in. wyraz w obradach Izby Posłów Parlamentu Wiedeńskiego, w których brał udział jako poseł okręgu brzeżańskiego /1914-1918/. Po powstaniu niepodległej Polski uczestniczył w pracach Biura Kongresowego i Sejmu Ustawodawczego /1919-1922/. W latach 1918-1920 był podsekretarzem stanu i dyrektorem Departamentu Wyznań w Ministerstwie Wyznań i Oświecenia Publicznego. Brał czynny udział w pracach i zjazdach Unii Międzyparlamentarnej /1920-1939/ jak również we wszystkich zjazdach Międzynarodowych Towarzystw Przyjaciół Ligi Narodów jako ich prezes /1920-39/, działał też w Międzynarodowej Komisji Ekonomicznej. Był przewodniczącym Polskiego Komitetu Obrońców Pokoju przez Poszanowanie Traktatów.

Na polecenie Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego wraz z Kazimierzem Kaczmarczykiem i Józefem Stojanowskim prowadził w latach 1920-1922 rozmowy w sprawie podziału archiwaliów z władzami niemieckimi, a w latach 1931-1934 - z austriackimi.

Działalność Br.Dembińskiego w towarzystwach naukowych rozpoczęła się już na Uniwersytecie Wrocławskim, gdzie pracował wśród młodzieży akademickiej początkowo jako sekretarz, a później prezes Towarzystwa Literacko-Słowiańskiego /1878-1882/. We Lwowie należał do grupy założycieli Towarzystwa

dla Popierania Nauki. Był członkiem rzeczywistym Towarzystwa Naukowego Warszawskiego, członkiem zamiejscowym Towarzystwa Naukowego we Lwowie, członkiem honorowym i prezesem /po Heliodorze Święcickim/ Towarzystwa Przyjaciół Nauk w Poznaniu, członkiem honorowym Polskiego Towarzystwa Historycznego. Polska Akademia Umiejętności zaliczyła go w poczet członków korespondentów w r. 1900, a w r. 1919 - do członków czynnych. Od r. 1888 Dembiński należał do Towarzystwa Historyczno-Literackiego w Paryżu. Oprócz działalności w towarzystwach o charakterze ściśle naukowym brał udział w pracach towarzystw polityczno-społecznych m.in. w Towarzystwie Polsko-Angielskim, Polsko-Francuskim, Polsko-Czeskim - oraz w licznych innych, krajowych i zagranicznych.

Inną domeną działalności Br.Dembińskiego były organizacje katolickie. Uczestniczył w większości zjazdów katolickich o tematyce naukowej /np. zjazd tomistyczny/ oraz o charakterze religijnym.

Za swoją działalność naukową i społeczną otrzymał szereg odznaczeń polskich i zagranicznych m.in. Komandorię Polonia Restituta, Krzyż Oficerski Legii Honorowej, Komandorię orderu Białego Lwa i Krzyż św. Grzegorza.

Wybuch II wojny światowej przyspieszył zgon Dembińskiego - zmarł 23 listopada 1939 r. w Poznaniu.

Spuścizna rękopiśmienna Bronisława Dembińskiego o rozmiarach ok. 1,5 mb. została zakupiona od syna Zbigniewa Dembińskiego w r. 1967. W r. 1969 rozpoczęto prace nad porządkowaniem materiałów, które nie posiadały żadnego układu wewnętrznego, a nadto były przemieszane. Ze spuścizny Bronisława Dembińskiego należało wyodrębnić nadto papiery żony Anieli oraz materiały córki Anny Dembińskiej /której spuścizna została również zakupiona przez Archiwum PAN/, co dodatkowo utrudniało porządkowanie. W trakcie porządkowania starano się nadać materiałom układ chronologiczny i alfabetyczny. Do jednostek zbiorczych dodano aneksy zamieszczone na końcu inwentarza spuścizny.

W wyniku uporządkowania spuścizny wyodrębniono sześć zasadniczych grup oraz załączniki i aneksy.

W materiałach działalności naukowej na szczególne wyróżnienie zasługuje praca: Upadek Rzeczypospolitej i odrodzenie narodu polskiego. Zawiera ona szczegółowy opis zawiłych gier dyplomatycznych w czasie trwania Sejmu Wielkiego. Maszynopis tej pracy był przygotowany do druku, lecz wybuch II wojny światowej przeszkodził realizacji wydawnictwa. W tejże grupie znajdują się fragmenty pracy o roli Ignacego Potockiego w Rzeczypospolitej. Artykuły naukowe dotyczą projektów konstytucyjnych Sejmu Wielkiego i Ustawy 3 Maja. Większość tych opracowań była publikowana. Grupa prac naukowych i artykułów jest dość słabo reprezentowana w spuściźnie i nie odpowiada ilościowo rozmiarom twórczości naukowej Br.Dembińskiego.

Działalność wydawnicza Br.Dembińskiego nie miała tylko charakteru sensu stricto naukowego, lecz obejmowała także artykuły popularno-naukowe, które miały, zgodnie z poglądami twórcy spuścizny, budzić duchową moc narodu. Dlatego też jako następną podgrupę wyodrębniono artykuły popularno-naukowe ogłaszane na łamach prasy codziennej, a odnoszące się do

rocznic. W ówczesnej sytuacji politycznej posiadały one kontekstny wydźwięk patriotyczny, a w okresie odradzania się państwa polskiego spełniały ważną rolę w rozwijaniu świadomości narodowej.

W grupie wykładów jest zachowany pierwszy wykład twórcy spuścizny wygłoszony na Uniwersytecie Lwowskim i poświęcony w całości poprzednikowi na katedrze, Ksaweremu Liskemu. Odnajdujemy tutaj obok siebie wykłady dotyczące kultury europejskiej i jej przedstawicieli takich jak Dante, Giotto, historii dyplomacji w XVIII w. i odnoszące się do historii powszechnej od XVI - XX w. Zachowały się w tych materiałach fragmenty niekiedy obszerniejsze, czasem tylko myśli, gdyż Br.Dembiński nigdy wykładów nie odczytywał,lecz je wygłaszał. Odczyty związane są również z wielkimi wydarzeniami w historii Polski i w spuściźnie występują stosunkowo licznie.

W jedną podgrupę połączono przemówienia i wspomnienia. Zachowały się przemówienia wygłaszane na zjazdach ku czci Jana Kochanowskiego, w rocznicę powstania Biblioteki Raczyńskich i z okazji wydarzeń współczesnych. Wspomnienia dotyczą osób, które Dembiński znał osobiście, z którymi współpracował na polu nauk historycznych jak np. Michała Bobrzyńskiego, Józefa Kallenbacha, Władysława Nehringa.

Dość licznie występują w spuściźnie wszelkiego rodzaju wypisy, które włączono do materiałów warsztatowych. Usiłowano je podzielić bądź chronologicznie, bądź na wypisy dotyczące poszczególnych osób, bądź wedle zasady pertynencji. Wypisy archiwalne, mimo iż większość z nich jest fragmentaryczna, ze względu na miejsce przechowywania materiałów oryginalnych są bardzo cenne i w znacznej mierze podnoszą wartość spuścizny. Znajdują się wśród nich wypisy z korespondencji króla Stanisława Poniatowskiego, ks. J.Poniatowskiego, Szczęsnego i Stanisława Potockich, H.Kołłątaja i innych. Część z tych wypisów była przez Dembińskiego publikowana, jak np. korespondencja Stanisława Augusta z ks. Józefem Poniatowskim /"Archiwum Naukowe" 1904/. Obok korespondencji /wypisów/ na szczególną uwagę zasługują w tej grupie wypisy dotyczące ekstradycji akt do Królestwa Polskiego zaczerpnięte z tzw. Archiwa Carstwa Polskiego, Archiwum Komisji Rządowej Przychodu i Skarbu i z Archiwum Sekcji Długów Ks. Warszawskiego. W końcu tej podgrupy umieszczono wypisy z literatury historycznej oraz materiały genealogiczne Dembińskich i Potockich.

Najbardziej kompletną, drugą grupę stanowią w spuściźnie materiały działalności. Podzielono je na materiały działalności w zjazdach i kongresach historycznych polskich i zagranicznych, w instytucjach i towarzystwach naukowych, materiały działalności urzędowej w szkolnictwie wyższym i Ministerstwie W.R. i O.P. oraz działalności politycznej w towarzystwach i zrzeszeniach politycznych, społecznych, kulturalnych i oświatowych. W materiałach działalności naukowej wyodrębniono zjazdy historyków polskich organizowanych przez Polskie Towarzystwo Historyczne i międzynarodowe zjazdy, w których Dembiński uczestniczył od r. 1903 do 1938 r. Można znaleźć wśród tych papierów dane dotyczące organizacji, przebiegu i rezultatów poszczególnych zjazdów. Podgrupa towarzystw naukowych jest reprezentowana przez znikomą ilość ma-

teriałów. W takim samym stopniu znalazła odbicie w spuściźnie działalność Br.Dembińskiego w uniwersytetach. Dokumenty dotyczą głównie: doktoratów honoris causa Ignacego Paderewskiego, biskupa Łukomskiego i arcyksięcia Fryderyka, stypendium jednorocznego im. Br.Dembińskiego powstałego ze składek profesorów Uniwersytetu Poznańskiego w roku otrzymania przez twórcę spuścizny doktoratu honoris causa uniwersytetu w Oxfordzie oraz obchodów 400-lecia Collège de France.

Materiały działalności Dembińskiego w Departamencie Wyznań Ministerstwa W.R. i O.P. ograniczają się w spuściźnie do sprawozdania ze stosunków narodowościowych w seminarium duchownym w Pelplinie. Dołączono do nich notaty i dokumenty dotyczące rozmów polsko-niemieckich i polsko-austriackich w sprawie rewindykacji i podziału archiwaliów.

Działalność polityczna w Towarzystwach Przyjaciół Ligi Narodów i w Unii Międzyparlamentarnej jak również w podobnych organizacjach jest reprezentowana stosunkowo bogato w materiałach spuścizny. Praca w parlamentach znalazła odbicie w stenogramach z posiedzeń Izby Posłów Parlamentu Wiedeńskiego, Sejmu Ustawodawczego, tekstach przemówień Br.Dembińskiego. Działalność Br.Dembińskiego w towarzystwach o charakterze polityczno-społeczno-kulturalnym ukazują materiały dotyczące towarzystw polsko-francuskich, polsko-angielskich, jak również zrzeszeń o charakterze korporacji akademickich. Bogato reprezentowane są materiały dotyczące aktywności Dembińskiego w towarzystwach katolickich, udział w zjazdach i kongresach międzynarodowych o profilu naukowym i religijnym.

Następną, trzecią grupę, stanowią materiały biograficzne, wśród których na szczególną uwagę zasługuje rękopis pamiętnika Bronisława Dembińskiego z okresu I wojny światowej oraz luźne myśli, tworzące jakby pamiętnik pierwszych dni września i listopada 1939 r. W tej grupie znalazły się materiały związane z obchodami 25- i 50-lecia pracy naukowej twórcy spuścizny i doktoratem honoris causa w Oxfordzie, jak również jego dyplom członka zwyczajnego Towarzystwa Historyczno-Literackiego w Paryżu z r. 1888 oraz odnowienie dyplomu doktoratu na Uniwersytecie Wrocławskim w r. 1933.

Korespondencja tworzy czwartą grupę materiałów spuścizny i została podzielona na korespondencję wychodzącą, wpływającą oraz rodzinną. Grupa ta jest bardzo bogata i szczegółowo została opisana w aneksie 11. Znajdują się tam nazwiska znanych historyków polskich i zagranicznych, polityków i innych osób zajmujących wysokie stanowiska. W przypadku gdy listy zwrócone zostały korespondentom, na ich miejscu pozostały odpisy. Przykładowo wskazać należy, że liczne listy Marcelego Handelsmana do Dembińskiego zachowały się w spuściźnie w odpisach - oryginały, przekazane wdowie po prof. Handelsmanie, znalazły się w spuściźnie M.Handelsmana i są obecnie przechowywane w Archiwum PAN w Warszawie. Nie wszystkie listy udało się odczytać i ustalić korespondentów. Nierozpoznane włączono do jednej jednostki i ułożono chronologicznie, oddzielnie korespondentów zagranicznych i polskich.

W korespondencji rodzinnej wydzielono listy Dembińskiego do żony - Anieli. Korespondencja ta ze względu na ob-

jętość znajduje się w trzech jednostkach. Natomiast dla listów od najbliższej rodziny utworzono jednostkę zbiorczą.

Następną, piątą grupę, tworzą materiały o twórcy spuścizny. Są tam recenzje jego prac, wspomnienia pośmiertne oraz wzmianki prasowe. Na końcu tej grupy włączono niekompletne zestawienia bibliograficzne prac Bronisława Dembińskiego, wykonane po II wojnie światowej na zlecenie jego córki Anny.

W spuściźnie nie wyodrębniono materiałów rodzinnych, gdyż papiery żony Bronisława Dembińskiego tworzą zwartą całość, ujętą w postaci szóstej grupy. Materiały Anieli Dembińskiej zawierają oprócz prac publicystycznych i dokumentów biograficznych cenne notatki z wykładów Jana Bołoz-Antoniewicza, szereg wspomnień o osobach najbliższej rodziny i pamiętnik z okresu I wojny światowej.

Ostatnią, siódmą grupę w spuściźnie stanowią załączniki, nie dotyczące bezpośrednio materiałów spuścizny jak wspomnienia Aleksandry Piłsudskiej oraz cykl reportaży Zaleskiej-Dorożyńskiej. Na końcu umieszczona została jednostka z różnymi wycinkami prasowymi.

Spuscizna Bronisława Dembińskiego zawiera cenne dane historyczne i historiozoficzne. Materiały spuscizny nie są pełne, zawierają wiele luk, niektóre występują w znikomej ilości - jednak i te posiadają dużą wartość. Uzupełnienie spuścizny Br.Dembińskiego stanowią materiały jego działalności- przechowywane w innych zbiorach. W Archiwum Akt Nowych w Warszawie znajdują się materiały Dembińskiego w następujących zespołach: Tymczasowa Rada Stanu Królestwa Polskiego, Gabinet Cywilny Rady Regencyjnej Królestwa Polskiego,

Prezydium Rady Ministrów. W Archiwum Głównym Akt Dawnych w Warszawie przechowywane są materiały dotyczące działalności profesorskiej Dembińskiego we Lwowie w zespole: Ministerium für Kultus und Unterricht Wien. Nadto w Archiwum PAN w Warszawie w tzw. kolekcji wykładów znajduje się: Zarys polityki europejskiej z uwzględnieniem polityki kolonialnej pod koniec XVIII i w pierwszej połowie XIX w., według wykładów prof. dr B.Dembińskiego wydali Z.Pohlman i A.Kopystiański, 1905 r. W Archiwum Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu zachowało się pisane ręką Bronisława Dembińskiego "curriculum vitae" z roku 1923 /rękopis bez sygnatury/.

Spuścizna Bronisława Dembińskiego liczy 184 jednostki i opatrzona jest sygnaturą Oddziału Poznańskiego Archiwum PAN P.III-34.

BIBLIOGRAFIA

1. Encyklopedia Nauk Politycznych, t.I, Warszawa 1936
2. Czy wiesz kto to jest, wyd. S.Łoza, Warszawa 1938
3. H.Dymnicka: Materiały Marcelego Handelsmana w Archiwum PAN, "Przegląd Historyczny", t.50, Warszawa 1959, s.96.
4. K.Górski: Bronisław Dembiński jako katolik. "Tygodnik Powszechny" 1945, nr 36
5. O.Halecki: Bronisław Dembiński, w: Straty kultury polskiej, Glasgow 1945
6. A.Skałkowski Bronisław Dembiński /1858-1939/, "Kwartalnik Historyczny", r.53, 1939-1945, s.469-477

Przegląd zawartości inwentarza

	Pozycja inwentarza		
I. Materiały twórczości naukowej			1 - 52
1. Prace i artykuły		1-21	
A. Prace	1 - 6		
B. Artykuły	7-13		
C. Artykuły popularno-naukowe	14-21		
2. Wykłady		22-29	
3. Odczyty		30-33	
4. Recenzje		34-35	
5. Przemówienia i wspomnienia		36-42	
6. Materiały warsztatowe		43-52	
II. Materiały działalności			53-107
1. Organizacja zjazdów i kongresów naukowych polskich i zagranicznych		53-69	
A. Zjazdy historyków polskich organizowane przez PTH	53-54		
B. Międzynarodowe zjazdy i konferencje historyków	55-69		
2. Instytucje i towarzystwa naukowe		70-75	
A. Polskie	70-73		
B. Zagraniczne	74-75		

3. Działalność urzędowa w szkolnictwie wyższym i w Min. W.R. i O.P.	76 - 81	
4. Działalność polityczna	82-101	
A. Towarzystwa Przyjaciół Ligi Narodów	82 - 91	
B. Unia Międzyparlamentarna	92 - 96	
C. Działalność parlamentarna	97-101	
5. Towarzystwa i zrzeszenia polityczne, społeczne, kulturalne i oświatowe	102-107	
III. Materiały biograficzne		108-119
IV. Korespondencja		120-156
1. Wychodząca	120	
2. Wpływająca	121-152	
3. Rodzinna	153-156	
V. Materiały o twórcy spuścizny		157-170
1. Recenzje prac Br.Dembińskiego	157-163	
2. Wzmianki prasowe, wspomnienia i bibliografie	164-170	
VI. Materiały Anieli Dembińskiej		171-181
1. Artykuły	171	
2. Notatki z wykładów	172-175	
3. Materiały biograficzne	176-180	
4. Korespondencja	181	
VII. Załączniki		182-184
Aneksy 1-12		

I. MATERIAŁY TWÓRCZOŚCI NAUKOWEJ

1. P r a c e i a r t y k u ł y

A. Prace

1. /Upadek Rzeczypospolitej i odrodzenie narodu polskiego/
   Cz.1
   B.d., masz., l., k.217
2. J.w.
   Cz.2
   B.d., masz., l., k.1-200
3. J.w.
   B.d., masz., l., k.201-405
4. J.w.
   Kopie niekompletne cz.1-2
   B.d., masz., l., k.1-199
5. J.w.
   B.d., masz., l., k.200-407
6. /Rola I.Potockiego w Rzeczypospolitej/
   Fragmenty
   B.d., masz., l., k.42

B. Artykuły

7. Projekty konstytucyjne Sejmu Wielkiego
   1934, rkp., druk., l., k.6
8. Misja Ignacego Potockiego w Berlinie w r. 1792
   1937, rkp., druk., l., k.15

9. Hołd Pruski
   B.d., druk., l., k.15
10. /Konwencja prusko-rosyjska/
    B.d., rkp., l., k.8
11. Nieufność między Berlinem a Wiedniem
    B.d., rkp., masz., l., k.27
12. Przymierze Prus z Polską
    B.d., rkp., l., k.23
13. Rosja a Prusy wobec konstytucji 3-go Maja
    Fragment
    b.d., masz., l., k.15

C. Artykuły popularno-naukowe

14. Archiwum Watykańskie
    1886, masz., druk., l., k.8
15. /W rocznicę 3-go Maja/
    W szczerej chęci ratunku ojczyzny, niech każdy w swem sercu wznosi świątynię
    1909, 1915, druk., l., k.9
16. Pogląd na dzieje porozbiorowe
    B.d., masz., l., k.5
17. /Rocznice wydarzeń historycznych w Polsce/
    Zob. Aneks 1
    1910-1915, masz., l., k.13
18. /Odrodzenie Rzeczypospolitej/
    Zob. Aneks 2
    1914-1934, masz., druk., l., k.13
19. /Stanisław August/
    Zob. Aneks 3
    1928-1938, masz., druk., l., k.23
20. Konstantynopol
    1916, druk., l., k.4

21. Biografie znakomitych osób
Zob. Aneks 4
1915-1934, masz., druk., l., k.15

2. W y k ł a d y

22. Pierwszy wykład na Uniwersytecie Lwowskim o Ksawerym Liske
1892, rkp., l., k.7

23. Historia a chwila współczesna
1920, druk., masz., l., k.14

24. Liga Narodów. Wykład wygłoszony w Wyższej Szkole Handlowej
1934, masz., l., k.3

25. Chwila dziejowa. Wiek XVIII
Szkic wykładu
B.d., rkp., l., k.11

26. Historia dyplomacji XVIII w.
B.d., rkp., l., k.19

27. /Historia i jej podziały/
B.d., rkp., l., k.10

28. /Szkice wykładów z historii kultury europejskiej XIII - XVII w./
B.d., rkp., j. pol., franc. i wł., l., k.90

29. /Szkice wykładów z historii powszechnej XVIII - XIX w./
B.d., rkp., j. pol., ang., franc. i niem., l., k.86

3. O d c z y t y

30. /Dzień 11 listopada/
B.d., rkp., j. pol., franc., l., k.7

31. Głosy i wrażenia chwili. W rocznicę Konstytucji 3 Maja 1791
B.d., masz. l., k.6

32. Great Britain and Poland /1788-1895/
B.d., masz., j. ang., l., k.9

33. O powstaniu listopadowym
B.d., rkp., druk., l., k.13

4. R e c e n z j e

34. Jenerał Zamoyski 1803-1868
B.d., druk., l., k.5

35. Wielu zwycięzców, mało sterników. Uwagi na marginesie książki Konopczyńskiego /Dzieje Polski Nowożytnej/
1937, druk., l., k.1

5. P r z e m ó w i e n i a i w s p o m n i e n i a

36. Trzeci Maja
1916, druk., l., k.4

37. /Przemówienie z okazji powrotu władz austriackich do Lwowa/
1916, rkp., l., k.4

38. /Przemówienie na zjeździe jubileuszowym Gimnazjum Marii Magdaleny w Poznaniu/
1921-1939, druk., l., k.2

39. /Przemówienie z okazji 100-lecia Biblioteki Raczyńskich/
1929, rkp., l., k.5

40. /Przemówienie na zjeździe naukowym ku czci Jana Kochanowskiego/
1931, rkp., l., k.5

41. Morze jako dziejowy program Rzeczypospolitej /przemówienie z okazji otwarcia portu w Gdyni/
1933, rkp., l., k.3

42. Wspomnienia o uczonych, politykach i innych osobach
Zob. Aneks 5
1908-1939 i b.d., rkp., masz. i druk., l., k.45

6. Materiały warsztatowe

43. Wypisy archiwalne dotyczące lat 1764-1794
B.d., rkp., j. pol., franc. i niem., l., k.186

44. Wypisy z korespondencji króla Stanisława Augusta Poniatowskiego z ks. Jabłonowskim, Fryderykiem Augustem, Debolim i Szczęsnym Potockim z lat 1790-1792
B.d., rkp., j. franc., pol., l., k.40

45. Wypisy z korespondencji H.Kołłątaja, St.Lubomirskiego, Branickiego i Stanisława Potockiego z lat 1791-1795
B.d., rkp., l., k.24

46. Wypisy z archiwum Carstwa Polskiego 1780-1783
B.d., rkp., j. franc., pol., l., k.115

47. Wypisy z Archiwum Gosudarstwiennowo Sowieta dot. r. 1789
B.d., rkp., l., k.3

48. Wypisy z archiwum berlińskiego dot. r. 1792
B.d., rkp., j. franc., niem., l., k.35

49. Wypisy dotyczące ekstradycji akt do Królestwa Polskiego z Austrii i Prus w latach 1817-1861
/Wypisy z Archiwum Jezuickiego, Archiwum Komisji Rządowej Przychodów i Skarbu, Archiwum Sekcji Długów Ks. Warszawskiego i Archiwum Baworowskich/
B.d., rkp., j. franc., niem., l., k.71

50. Wypisy z literatury historycznej obcej
B.d., rkp., druk., j. ang., franc., niem., pol., l., k.74

51. Genealogia Dembińskich
B.d., rkp., masz., j. niem., pol., l., k.9

52. Genealogia Potockich
B.d., rkp., l., k.13

II. MATERIAŁY DZIAŁALNOŚCI

1. Organizacja zjazdów i kongresów naukowych polskich i zagranicznych

A. Zjazdy historyków polskich organizowane przez Polskie Towarzystwo Historyczne

53. IV Zjazd Historyków Polskich w Poznaniu
1925, rkp., masz., druk., l., k.10

54. V Zjazd Historyków Polskich w Warszawie
1930, druk., l., k.8

B. Międzynarodowe zjazdy i konferencje historyków

55. Międzynarodowe Zjazdy Historyków: II - Rzym, IV - Londyn
1903, 1913, druk., j. ang., wł., l., k.13

56. V Międzynarodowy Zjazd Historyków - Bruksela
1923, rkp., druk., j. franc., l., k.12

57. VI Międzynarodowy Zjazd Historyków - Oslo
1928, druk., j. ang., franc., l., k.38

58. Komitet Nauk Historycznych - Rzym
1929, druk., j. franc., l., k.39

59. Komitet Nauk Historycznych - Londyn
1930, druk., j. ang., l., k.66

60. Komitet Nauk Historycznych - Budapeszt
1931, druk., j. franc., węg., l., k.39

61. Komitet Nauk Historycznych - Haga
1932, druk., j. ang., franc., niem., l., k.30

62. VII Międzynarodowy Zjazd Historyków - Warszawa
Instrukcje, zarządzenia, informatory
1933, masz., druk., j. ang., czeski, franc., pol., l., k.104

63. J.w.
Przemówienia, zaproszenia
1933, druk., j. franc., pol., l., k.44

64. J.w.
Wycinki prasowe
1933, druk., l., k.124

65. Komitet Nauk Historycznych - Bukareszt
1936, druk., j. franc., niem., rum., l., k.18

66. VIII Międzynarodowy Zjazd Historyków - Zurich
1938, druk., j. franc., l., k.4

67. Korespondencja oficjalna dotycząca kongresów
1926-1937, rkp., masz., druk., j. ang., franc., niem., l., k.92

68. Kongresy w przyszłości
1926, masz., druk., l., k.9

69. Konferencja historyczna polsko-angielska na temat stosunków polsko-angielskich w przeszłości - Londyn
1935, druk., j. ang., franc., pol., l., k.15

2. Instytucje i towarzystwa naukowe

A. Polskie

70. Polskie Towarzystwo Historyczne
1927-1936, rkp., masz., druk., l., k.7

71. Towarzystwo Przyjaciół Nauk w Poznaniu
1928-1936, druk., l., k.23

72. Inne towarzystwa naukowe
Zob. Aneks 6
1930-1939, masz., druk., l., k.11

73. Redakcje i wydawnictwa
Zob. Aneks 7
1900-1937, rkp., masz. i druk., j. ang., pol., l., k.9

B. Zagraniczne

74. Comité Français des Sciences Historiques
1929-1930, rkp., masz., j. franc., l., k.2

75. Institut d'Etudes Slaves
1930-1931, masz., j. franc., l., k.4

3. Działalność urzędowa w szkolnictwie wyższym i w Ministerstwie Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego

76. Uniwersytet Lwowski
Doktorat honoris causa arcyks. Fryderyka
B.d., druk., j. niem., l., k.2

77. Szkoła nauk politycznych
1916-1934, masz., druk., l., k.3

78. Uniwersytet Poznański
Doktoraty h.c., stypendium im. Br.Dembińskiego, obchody 400-lecia Collège de France
1921-1935, masz., druk., j. franc., pol., l., k.32

79. Podsekretariat Stanu Dep. Oświaty w Min. W.R. i O.P.
Sprawa stosunków narodowościowych w seminarium duchownym w Pelplinie
1920, masz., l., k.5

80. Rozmowy polsko-niemieckie w sprawie rewindykacji archiwaliów
1920-1922, masz., druk., j. franc., niem., pol., l., k.31

81. Rozmowy polsko-austriackie w sprawie podziału archiwaliów
1931-1934, masz., druk., l., k.19

4. Działalność polityczna

A. Towarzystwa Przyjaciół Ligi Narodów

82. Międzynarodowe kongresy Stowarzyszeń Przyjaciół Ligi Narodów
1920-1921, druk., j. ang., franc., niem., pol., l., k.157

83. La Cooperation Intellectuelle dans les Ecoles
1934, druk., j. franc., l., k.10

84. Korespondencja Towarzystwa Przyjaciół Ligi Narodów
1921-1939, rkp., masz., druk., j. ang., franc., niem., pol., l., k.98

85. Polskie Towarzystwa Przyjaciół Ligi Narodów
1925-1930, rkp., masz., druk., j. ang., franc., pol., l., k.21

86. Federacja polskich Stowarzyszeń Ligi Narodów
1927-1934, masz., l., k.8

87. Aneksy do biuletynów informacyjnych Międzynarodowego Towarzystwa Przyjaciół Ligi Narodów
1933-1934, druk., j. franc., l., k.12

88. /Związek Narodów/
Artykuły
1924-1936, masz., druk., l., k.11

89. Międzynarodowy Kongres Pokoju
1928, masz., druk., l., k.4

90. Memorandum rządu Litwy do Międzynarodowego Towarzystwa Przyjaciół Ligi Narodów dotyczące Wilna
1922-1928, druk., j. ang., l., k.7

91. Z pobytu sekretarza Ligi Narodów w Poznaniu
B.d., druk., l., k.2

B. Unia Międzyparlamentarna

92. Międzynarodowe kongresy Unii
1920-1939, masz., druk., j. ang., franc., niem., pol., k.254

93. Unia Międzyparlamentarna
1925, druk., l., k.40

94. Protokół w sprawie pokojowego załatwiania spraw międzynarodowych
B.d., druk., l., k.19

95. Posiedzenie Międzynarodowej Komisji Ekonomicznej w Pradze
1928, druk., j. czeski, franc., niem., l., k.22

96. Polski Komitet Obrony Pokoju przez Poszanowanie Traktatów
1931, masz., druk., l., k.10

C. Działalność parlamentarna

97. Przemówienie w Izbie Posłów Parlamentu Wiedeńskiego
1917-1918, masz., druk., j. niem., pol., l., k.106

98. Kampania wyborcza o mandat brzeżański
1914, druk., l., k.22

99. Sejm Ustawodawczy
Wycinki, stenogramy
1918-1921, druk., l., k.47

100. Przemówienie w Biurze Kongresowym
1919, masz., l., k.12

101. Przemówienie w Sejmie Ustawodawczym
1919, rkp., druk., l., k.8

5. Towarzystwa i zrzeszenia polityczne, społeczne, kulturalne i oświatowe

102. Towarzystwo polsko-angielskie
1933-1937, masz., druk., l., k.11

103. Towarzystwo polsko-francuskie
1934-1937, rkp., masz., druk., j. franc., pol., l., k.40

104. Inne zrzeszenia
Zob. Aneks 8
1911-1924, masz., druk., l., k.3

105. Korporacje akademickie przy Uniwersytecie Poznańskim
Koło historyków studentów U.P., Klub Pomerania korporacja studentów U.P., Akademickie Koło Bydgoszczan
1926-1937, rkp., masz., l., k.6

106. Zjazdy i kongresy katolickie
Zob. Aneks 9
1896-1937, rkp., masz., druk., j. franc., pol.,l., k.151

107. Towarzystwa katolickie
Zob. Aneks 10
1932-1937, rkp., masz., druk., l., k.18

III. MATERIAŁY BIOGRAFICZNE

108. Paszporty i legitymacje
1916-1939, druk., j. niem., pol., węg., l., k.40

109. Dokumenty dotyczące kariery naukowej
1919-1945, masz., j. niem., pol., l., k.36

110. Zdjęcia osobiste i kongresowe
Fotografie, szt.51

111. Pamiętnik
1914-1919, rkp., l., k.264

112. Pamiętnik
Odpis
1914-1919, masz., l., k.270

113. Pamiętnik
Fragmenty
1914-1919, masz., l., k.202

114. Pamiętnik
1939, rkp., masz., l., k.13

115. Jubileusz 25 i 50-lecia pracy naukowej
1912, druk., l., k.31

116. Odznaczenie Krzyżem Oficerskim Legii Honorowej
1929, masz., j. franc., pol., l., k.13

117. Doktorat honoris causa w Oxfordzie
1930, masz., j. ang., pol., l., k.23

118. Dyplomy i odznaczenia
1888-1936, druk., masz., j. ang., niem., pol.,l., k.7

119. Materiały gospodarcze
1920–1938, druk., l., k.7

IV. KORESPONDENCJA

1. W y c h o d z ą c a

120. Osoby i instytucje
1914–1933, rkp., masz., j. niem., pol., l.3, k.4

2. W p ł y w a j ą c a

121. Osoby i instytucje A
Zob. Aneks 11
1888–1939, masz. i rkp., j. ang., franc., pol. i wł., l., k.88

122. J.w. Ba-Bob
Zob. Aneks 11
1883–1939, masz., rkp. i druk., j. ang., franc., niem. i pol., l., k.97

123. J.w. Bob-Buz
Zob. Aneks 11
1894–1938, masz., rkp. i druk., j. ang., franc., niem., pol. i wł., l., k.58

124. J.w. C
Zob. Aneks 11
1892–1938, masz. i rkp., j. ang., franc., niem., pol. i wł., l., k.125

125. J.w. Dąb-Dom
Zob. Aneks 11
1894–1938, masz. i rkp., j. ang., czeski i franc., niem. i pol., l., k.100

126. Osoby i instytucje Dop-Dz
Zob. Aneks 11
1885–1939, masz., rkp. i druk., j. ang., niem. i pol., l., k.63

127. J.w. E
Zob. Aneks 11
1900–1939, masz. i rkp., j. ang., franc., niem. i pol., l., k.18

128. J.w. F
Zob. Aneks 11
1886–1932, masz., rkp. i druk., j. ang. i pol., l., k.29

129. J.w. G
Zob. Aneks 11
1899–1939, masz., rkp. i druk., j. ang., czeski, franc., łac., niem. i pol., l., k.78

130. J.w. Ha-Han
Zob. Aneks 11
1914–1939, masz. i rkp., j. ang., niem. i pol., l., k.64

131. J.w. Har-Hul
Zob. Aneks 11
1886–1938, masz. i rkp., j. franc., niem. i pol., l., k.95

132. J.w. I, J
Zob. Aneks 11
1885–1939, masz. i rkp., j. franc., pol. i wł., l., k.39

133. J.w. Kac-Kip
Zob. Aneks 11
1897–1937, masz. i rkp., j. niem. i pol., l., k.77

134. J.w. Kl-Ko
Zob. Aneks 11
1885–1939, masz. i rkp., j. czeski, franc., i pol., l., k.127

135. Osoby i instytucje Ko-Kw
Zob. Aneks 11
1897-1939, masz. i rkp., l., k.76

136. J.w. L, Ł
Zob. Aneks 11
1884-1939, masz., rkp. i druk., j. ang., franc., niem., pol. i wł., l., k.133

137. J.w. Ma-Mi
Zob. Aneks 11
1891-1937, masz., rkp. i druk., j. ang., franc., niem. i pol., l., k.92

138. J.w. Mi-Myc
Zob. Aneks 11
1886-1938, masz. i rkp., j. franc. i pol., l., k.94

139. J.w. Na-Now
Zob. Aneks 11
1892-1939, masz., rkp. i druk., j. franc., niem., pol. i wł., l., k.77

140. J.w. O
Zob. Aneks 11
1903-1939, masz. i rkp., j. niem., pol. i wł., l., k.27

141. J.w. Pa-Por
Zob. Aneks 11
1885-1938, masz., rkp. i druk., j. ang., franc., niem., pol. i wł., l., k.86

142. J.w. Pos-Puł
Zob. Aneks 11
1902-1938, masz. i rkp., l., k.94

143. J.w. R
Zob. Aneks 11
1890-1939, masz., rkp. i druk., j. ang., franc., niem. i pol., l., k.49

144. Osoby i instytucje Sa-Sł
Zob. Aneks 11
1898-1939, masz. i rkp., j. ang., franc., pol. i wł., l., k.100

145. J.w. Sm-St
Zob. Aneks 11
1887-1938, masz. i rkp., j. ang., franc., niem. i pol., l., k.81

146. J.w. St-Śle
Zob. Aneks 11
1914-1942, masz. i rkp., j. franc. i pol., l., k.111

147. J.w. T
Zob. Aneks 11
1897-1937, masz. i rkp., j. ang., franc. i pol., l., k.116

148. J.w. U
Zob. Aneks 11
1901-1931, masz., rkp. i druk., j. franc. i pol., l., k.16

149. J.w. W
Zob. Aneks 11
1891-1938, masz. i rkp., j. niem. i pol., l., k.81

150. J.w. Z, Ż
Zob. Aneks 11
1885-1937, masz., rkp. i druk., j. franc. i pol., l., k.107

151. Korespondencja nierozpoznana
1886-1938, rkp., j. ang., franc., niem., pol. i wł., l., l.53, k.71

152. Zaproszenia okolicznościowe
1908-1938, druk., l., k.79

3. R o d z i n n a

153. Bronisław Dembiński do Anieli Dembińskiej
1887-1894, rkp., l.76, k.147

154. J.w.
1895-1899, rkp., l.106, k.182

155. J.w.
1900-1939, rkp., l.81, k.127

156. Korespondencja rodzinna
1894-1938, rkp., masz., l.84, k.183

V. MATERIAŁY O TWÓRCY SPUŚCIZNY

1. R e c e n z j e p r a c B r. D e m b i ń s k i e g o

157. Rzym i Europa, 1890
Rec. nieznani
1890, druk., l., k.2

158. Stanisław August i książę Józef Poniatowski w świetle własnej korespondencji, 1904
Rec. A.Rembowski
1905, druk., l., k.1

159. Szujski i jego synteza dziejów, 1908
Rec. J.Zachariewicz
1908, druk., l., k.1

160. Le Genie politique de Catharine II, 1912
Rec. A.Chuquet i nieznany
1912, druk., j. franc. i pol., l., k.2

161. Polska na przełomie, 1913
Rec. N.Cieszkowski, K.Hartleb, K.M.Morawski, E. Czekalski i inni
1913-1914, druk., l., k.29

162. Pułkownik Gardiner, ostatni minister W. Brytanii na dworze Stanisława Augusta, 1936
Rec. St.Wasylewski
1936, druk., l., k.2

163. Z dziejów i życia narodu. Zbiór studiów i odczytów prof. Bronisława Dembińskiego
Rec. K.Hartleb
B.d., druk., l., k.2

2. W z m i a n k i p r a s o w e, w s p o m n i e n i a i b i b l i o g r a f i e

164. Wzmianki prasowe o Br.Dembińskim
1912-1934, druk., l., k.68

165. H.Barycz: Bronisław Dembiński i jego stanowisko w historiografii polskiej
1940, masz., l., k.27

166. K.Górski: Bronisław Dembiński jako katolik
1945, masz., druk., l., k.5

167. O.Halecki: Bronisław Dembiński
1945, masz., l., k.3

168. W.Grodzicki: /Bronisław Dembiński/
B.d., masz., l., k.7

169. Woś: /Bronisław Dembiński/
B.d., rkp., masz., l., k.5

170. Zestawienie bibliograficzne prac Br.Dembińskiego
1947-1951, rkp., masz., l., k.95

VI. MATERIAŁY ANIELI DEMBIŃSKIEJ

1. Artykuły

171. Matka Maria Karłowska
1939, druk., 1., k.16

2. Notatki z wykładów

172. Wykłady J.Bołoz-Antoniewicza
B.d., rkp., 1., k.248

173. J.w.
B.d., rkp., 1., k.99

174. J.w.
B.d., rkp., 1., k.319

175. J.w.
B.d., rkp., 1., k.145

3. Materiały biograficzne

176. Pamiętnik z okresu I wojny światowej
1914, rkp., 1., k.216

177. Wspomnienia o Br.Dembińskim
1940, rkp., 1., k.70

178. Wspomnienia o J.Bołoz-Antoniewiczu, o Stefanie Thielu i innych
B.d., rkp., 1., k.27

179. Odpisy listów przychodzących do Br.Dembińskiego
B.d., rkp., 1., k.59

180. Klepsydry żałobne
1946, druk., 1., k.8

4. Korespondencja

181. Korespondencja przychodząca
Zob. Aneks 12
1915-1946, rkp., masz., j. niem. i pol., k.15

VII. ZAŁĄCZNIKI

182. Ze wspomnień Aleksandry Piłsudskiej
Wycinek z "Gazety Polskiej" z 1934.XI.11
1934, druk., 1., k.2

183. /Zbiór artykułów o Wołyniu Zaleskiej Dorożyńskiej/
Wycinki z prasy
1938, druk., 1., k.17

184. Wycinki prasowe dotyczące wydarzeń kulturalnych
1933-1938, druk., 1., k.49

Aneks 1

j. 17. /Rocznice wydarzeń historycznych w Polsce/

1. W obronie sprawiedliwości - 1910, k.1
2. W wirze kongresu - 1915, k.5
3. Wybuch powstania listopadowego w oświetleniu posłów angielskich - b.d., k.4
4. Polacy w Belgii - 1914, k.2

Aneks 2

j. 18. /Odrodzenie Rzeczypospolitej/

1. Na dziejowym przełomie - 1914, k.1
2. Bóg się rodzi - 1914, k.1
3. Powrót do Moskwy - 1917, k.1
4. Po trzech latach - 1917, k.1
5. Koniec tragedii - 1917, k.1
6. Głosy Polek w zaraniu narodowego odrodzenia - b.d., k.1
7. Powrotne fale - b.d., k.1
8. Etyka środków - b.d., k.1
9. Z psychologii narodowej - b.d., k.1
10. Wskrzeszenie państwa polskiego - b.d., k.2
11. Nie o Gdańsk chodziło tylko o Wielkopolskę - 1939, k.2

Aneks 3

j. 19. /Stanisław August/

1. Król z narodem, naród z królem - 1928, k.2
2. Król Stanisław August jako członek pruskiej królewskiej Akademii Nauk - 1934, k.1
3. O pamięć Stanisława Augusta - 1938, k.10
4. O królewski pogrzeb - 1938, k.10

Aneks 4

j. 21. Biografie znakomitych osób

1. Na przełomie myśli ludzkiej. Erazm z Rotterdamu - b.d., k.5

2. Charakterystyka Kołłątaja - 1912, k.1
3. Robert Howard Lord - b.d., k.2
4. Marchese Girolamo Lucchesini - b.d., k.6
5. Stanisław Małachowski marszałek Sejmu - b.d., k.1

Aneks 5

j. 42. Wspomnienia o uczonych, politykach i innych osobach

1. Michał Bobrzyński. Próba charakterystyki i działalności człowieka - 1935, k.19
2. Zofia z Cegielskich Bobrzyńska - b.d., k.1
3. Bolesław Erzepki - 1932, k.3
4. Maria z Lipskich Bronisławowa Grodzicka - b.d., k.1
5. Cezary Haller - 1919, k.2
6. Józef Kallenbach - 1933, k.5
7. Józefa i Róża Kruszyńskie - 1926, k.2
8. Kardynał Mercier - b.d., k.1
9. Władysławowa Mickiewiczowa - b.d., k.1
10. Władysław Nehring - b.d., k.1
11. Andrzej hr. Potocki - 1908-1933, k.5
12. Marian Sokołowski - 1911, k.1
13. Oreste Tommassini - b.d., k.1
14. Dr. Walerian Wilczewski - 1939, k.2

Aneks 6

j. 72. Inne Towarzystwa naukowe

1. Towarzystwo Szerzenia Sztuki Polskiej wśród Obcych - 1930, k.2
2. Polski Instytut Współpracy z Zagranicą - 1931-1937, k.2

3. Komitet dla Badania Historii Ruchu Niepodległościowego w B.Dzielnicy Pruskiej - 1934-1937, k.3
4. Towarzystwo Miłośników Historii - 1938, k.1
5. Towarzystwo Naukowe w Toruniu - 1939, k.3

Aneks 7

j. 73. Redakcje i wydawnictwa

1. "Kraj" - 1900-1901, k.3
2. "Świat" - 1912, k.1
3. "Kwartalnik Historyczny" - 1932-1933, k.2
4. Polacy w Cywilizacji Obcych - 1936, k.1
5. Cambridge History of Poland - 1937, k.2

Aneks 8

j. 104. Inne zrzeszenia

1. Towarzystwo Piotra Skargi - 1911, k.1
2. Polskie Towarzystwo Gimnastyczne Sokół we Lwowie - 1912, k.1
3. Zarząd Towarzystwa Czytelni Ludowych w Poznaniu - 1924, k.1

Aneks 9

j. 106. Zjazdy i kongresy katolickie

1. Odezwa w sprawie drugiego Wiecu Katolickiego we Lwowie - 1898, k.2
2. VII Zjazd Katolicki w Poznaniu - 1925-1927, k.6

3. Akademia ku czci Piusa VI - 1928, k.30
4. I Krajowy Kongres Eucharystyczny w Polsce - 1930, k.15
5. Akademia ku czci Chrystusa Króla - 1936, k.23
6. Ogólnopolski Zjazd Pisarzy Katolickich - 1932, k.1
7. Obchody 100-lecia Gimnazjum Biskupiego w Pelplinie - 1936, k.1
8. Tydzień misjologiczny dla inteligencji - 1933, k.1
9. Union Catholique d'Etudes Internationales - 1927, k.6
10. Międzynarodowy Akademicki Kongres Misyjny w Poznaniu - 1927, k.26
11. Międzynarodowy Kongres Chrystusa Króla w Poznaniu - 1937, k.35
12. Międzynarodowy Kongres Filozofii Tomistycznej - b.d., k.5

Aneks 10

j. 107. Towarzystwa katolickie

1. Polski Akademicki Związek Katolicki Polonia w Wiedniu - 1914, k.1
2. Poświęcenie sztandaru Sodalicji Mariańskiej akademiczek Uniwersytetu Poznańskiego - 1932, k.1
3. Misyjny Sekretariat Generalny - 1933, k.1
4. Naczelny Instytut Akcji Katolickiej - 1935-1937, k.5
5. Św. Franciszek z Asyżu - odczyt - 1926, k.3
6. Podstawy koncepcji dziejów św. Augustyna - odczyt b.d., k.6

Aneks 11

KORESPONDENCJA WPŁYWAJĄCA

Aneksem objęto jednostki 121 - 150

j. 121 **Aberdany Renée**
1926, 1.1

Abraham Władysław
1888-1939, 1.13

Abrahamowicz
1908, 1.1

Adatci
B.d., 1.2

Allen Helen Mary
1930-1936, 1.6

Altamira Rafael
1903-1931, 1.3

Ambros
B.d., 1.1

Ancel Jacques
B.d., 1.1

d'Ancona Alessandro
1912, 1.4

Anczycowie
1913, 1.2

Antoniewicz Bołoz Jan
1916-1922, 1.7

Archives Diplomatiques et Consulaires
1938, 1.1

Aronówna-Goldkind Łucja
1920-1934, 1.9

Askenazy Szymon
1897-1899, 1.3

Aszkenazowa Regina
1914-1918, 1.2

j. 122 **Backlend B.**
1933, 1.2

Bailleu
1904, 1.3

Baliński Ignacy
1925, 1.1

Balzer Oswald
1892-1932, 1.9

Barker Ernest
1930, 1.1

Baron Albert
1935-1938, 1.3

Bartoszewiczówna Maria i in.
1932, 1.1

Barwiński Aleksander
B.d., 1.1

Barwiński Eugeniusz
B.d., 1.1

Batowski Zygmunt
1921-1933, 1.2

Battaglia Otto Forst
1926, 1.1

Beckstrom Theodor
1925, 1.1

Bednarski Adam
1937, 1.1

Berkanówna Kazimiera
1927, 1.1

Bernacki Ludwik
1927-1939, 1.3

Bernstoff J.
1925, 1.1

Biełokurow Siergiej A.
1901, 1.2

Bieniewski Kazimierz
B.d., 1.1

Bieńkowska
1930, 1.1

Bilbassoff B.
1903, 1.1

Bilczewski Józef
1901 i b.d., 1.9

Bittner Ludwig
1932-1936, 1.5

Blei Maria
1917, 1.1

Bniński Alfons
1938-1939, 1.2

Bobowski Mikołaj
1883-1892, 1.14

j. 123 **Bobrzyński Michał**
1894-1933, 1.8

Bocheński Jan
1930, 1.1

/Bocheński/ Stanisław
1930, 1.1

Bodniak Stanisław
1937, 1.1

Boillo Antonio
1935-1937, 1.4

Boissier Léopold
B.d., 1.1

Borck-Prell Lucjan
B.d., 1.1

Borowiczko Stanisław
1912, 1.1

Borowski J.
1937, 1.1

Botez Nicolas
B.d., 1.1

Brackmann Aleksander
1934-1935, 1.2

Brandi Karl
1933-1937, 1.2

Bratkowski Stanisław
1933, 1.2

British Embassy, Warsaw
1938, 1.1

Brodzki Jan
B.d., 1.1

Bronikowski W/ładysław/
1894-1899, 1.2

Bronowski Witold
1934, 1.2

Bruchnalska Maria
1930-1932, 1.3

Brückner Aleksander
1902, 1.1

Brühl v. G.
1936, 1.1

Brzeski Stanisław
B.d., 1.1

Bujak Franciszek
1937, 1.1

Bujkówna Anna
1933, 1.2

Butler Robertson J.W.
1923, 1.1

Buzek Józef
1928-1931, 1.5

j. 124 Caro Julius
1891-1898, 1.4

Carpenter Niles
1925, 1.1

Celichowski Zygmunt
1922, 1.1

Chabot Willy
1937, 1.2

/Chalecka/ Wanda
1923, 1.1

Chaumont Jean
B.d., 1.1

Chełmicki Zdzisław
1925-1926, 1.2

Chéradame André
1931, 1.1

Chłapowski Alfred
1934-1935, 1.3

Chodynicki Kazimierz
1927, 1.1

Chola/sy/ Auguste
1903, 1.1

Chorzemscy Stanisławowie
1930-1937, 1.2

Chotkowski Władysław
1893-1912, 1.6

Chrzanowski Ignacy
1934-1936

Chudziński Henryk
1928-1938, 1.3

Ciarlantini Franco
B.d., 1.1

Ciechanowska Janina
1908, 1.1

Ciechanowscy Stanisławowie
1937, 1.1

Ciemniewski Jan
B.d., 1.1

Cieszkowski August
1907, 1.1

Cieszyński Nikodem
1913, 1.1

Cold M.T.
B.d., 1.1

Consulat de France à Berlin
1935, 1.1

Consulat de France à Poznań
1926-1937, 1.8

Crawley G.W.
B.d., 1.1

Croce Benedetto
B.d., 1.1

Ćwikliński Ludwik
1892-1933, 1.4

Czapski Bogdan
1931, 1.1

Czartoryski J.
1899-1912

Czartoryski Olgierd i in.
1937, 1.1

Czartoryski W/itold/
1890, 1.1

Czekalski Eustachy
1913, 1.1

Czerkawski Euzebiusz
1892, 1.1

Czerwiński Eugeniusz
1912, 1.1

Czosnowski Stanisław
1924-1932, 1.29

Cybichowski Zygmunt
1933, 1.1

j. 125 Dąbkowski Przemysław
1912-1924, 1.4

Dąbrowski Jan
1929, 1.1

Dąbrowski Stanisław
1920, 1.1

Dąmbska Z.
1894, 1.1

Dąmbski Aleksander
1931, 1.1

Dąmbski Stanisław
1924-1932, 1.2

Daniłłowicz Zdzisław
1934, 1.1

Darter Daisy
1929-1931, 1.4

Dębski Jan
1931, 1.5

Deltour Clément
1914 i b.d., 1.2

Dembecka Zofia
1933, 1.1

Dembiński Henryk
1931-1938, 1.4

Dembiński Johannes
1934, 1.1

Dembowski Ignacy
1908-1911, 1.2

Demby Stefan
1933-1938, 1.3

Denizot Alfred
B.d., 1.1

Dickinson Willoughby
1927-1936 i b.d., 1.11

Dickstein Samuel
1923-1930, 1.2

Dihm Jan
1928, 1.1

Divéky Adorjan
1931, 1.1

Dmochowska Stefanowa
1918, 1.1

Dobrzycki Stanisław
1921-1927, 1.3

Dobrzycka-Rybicka Ludwika
1928, 1.1

Dolejšek V.
1934, 1.1

Dołżycki Adam
1914 i b.d., 1.8

Domanovszky Alexandre
1929-1937, 1.6

Domański
1912, 1.1

Dominikanie lwowscy
1924, 1.1

j. 126 Dopsch Alfons
1930-1931, 1.3

Dragan Marcin
1907-1935, 1.10

Drobnik Tomasz
1885-1887, 1.13

Drummond Eric
B.d., 1.1

Dubiecki Marian
1896, 1.1

Dunajewski Albin
B.d., 1.1

Durska Wiktoria
1895-1898, 1.2

Dziech Józef
1926-1934, 1.3

Dzieduszycka Włodzimierzowa
1907-1912, 1.3

Dzierżanowski K./gen./
1931, 1.1

j. 127 Efremoff Jean
1932, 1.1

Eisenmann Louis
1931, 1.1

Emmryer Erich
1929, 1.1

Encyklopedia Nauk Politycznych
1936, 1.1

Engestrom-Benzelstjerna Wawrzyniec
1900, 1.1

Erzepki Róża
1937, 1.1

Estreicher Stanisław
1933-1939, 1.4

Etienne Renée
B.d., 1.1

Ewing and Harris
1925-1926, 1.2

j. 128 Falconer Robert
B.d., 1.1

Fąferówna Maria
1909, 1.1

Falkenhagen-Zalewska M.
1886-1894, 1.3

Fiedorowicz J.
1924, 1.1

Fijałek Jan
1932, 1.1

Filipowicz Tytus
1928, 1.1

Finkel Ludwik
1919-1927, 1.3

Foyle G.
1936, 1.1

Frankiewicz Czesław
1912-1929 i b.d., 1.5

Fryling Jan
1927, 1.1

j. 129 Gabryl Franciszek
B.d., 1.2

Garczyńscy
1899-1906, 1.4

Garnett Maxwell
1928, 1.1

Gawroński Jan
1934, 1.1

Gawroński-Rawita Franciszek
1912, 1.1

Gegenheimer Elsie
B.d., 1.1

Giannini Amedeo
B.d., 1.1

Gladstone Dorothy
1922, 1.1

Gliwic Hipolit
1925, 1.1

Glotz Gustaw
1935, 1.1

Głąb Jan
1915, 1.3

Głąbiński
1907-1908, 1.4

Gluziński Antoni
1907-1927, 1.2

Godlewski Michał
1932-1933, 1.4

Goll
1902-1908, 1.3

Gorecka Maria
1902, 1.1

Gorlicki Zenon
1934, 1.1

Gorrini Giacopo
1903, 1.2

Górzyński Stefan
1923, 1.1

Górkowie
1913, 1.1

Górski K.M.
1896, 1.1

Grabscy Edwardowie
1937, 1.1

Graebe /poseł z Bydgoszczy/
1925, 1.1

Gregorowicz Aleksander
1935-1939, 1.2

Greppi Emmanuele
1931, 1.1

Grodzicki Bronisław
1903, 1.1

Grodzicki Michał
1937-1938, 1.2

Grodziccy Wojciech i Michalina
1933-1939, 1.9

Gutowska Romanowa
1903, 1.1

j. 130 Hahn Wiktor
1914, 1.1

Hankey R.M.
1938, 1.1

Hajnal J.
1939, 1.1

Halecki Oskar
1916-1939, 1.49

Halecka Helena
1934, 1.2

Handelsmann Marceli
1923-1938, 1.58

j. 131 Harsdorf M.
1907, 1.1

Hartleb Kazimierz
B.d., 1.1

Heerd-Quarles de P.
1929, 1.1

Heigel C.Th.
1902, 1.1

Hlond August
1933-1936, 1.5

Horwath Edward
1912, 1.3

Hozakowski Władysław
1929, 1.1

Hoyerowie Henrykowie
1937, 1.1

Hrynaczewski Konstanty
1929, 1.1

Hube Romuald
1886, 1.3

Hulewiczowa Jadwiga
1925, 1.1

j. 132 Instytut Bałtycki
1938, 1.1

Jabłonowska I.
1901-1904, 1.2

Jackowski Maksymilian
1903, 1.2

Jackowski Tadeusz
1905, 1.1

Jackowski Tadeusz
1939, 1.1

Jądraszak Ignacy
B.d., 1.1

Jagielski
1926, 1.2

Janczewski Edward
1902, 1.1

Janczewska Jadwiga
/1918/, 1.1

Janicki Julian
1885, 1.1

Janicki Stanisław
1919, 1.2

Jane Xavier
1927, 1.2

Janowski K.
1920, 1.1

Jarecki Kazimierz
1917, 1.1

Jarochowski U.
1887, 1.1

Jasiniak Agata
1939, 1.1

Jaworski
1916, 1.1

Jedlicki Marian Zygmunt
1917, 1.2

Jeske-Choiński Teodor
1907, 1.1

Jonynas Ignas
1927, 1.1

Jorga Nicolae
1931, 1.2

Jossati Antonio
1889, 1.1

j. 133 Kaczmarczyk Kazimierz
1929-1937, 1.23

Kahl W.
1922, 1.1

Kaim
1908, 1.1

Kaletkowie Adam i Helena
1932, 1.1

Kalhous Rudolf
1937, 1.1

Kalkowiak Helena
1933, 1.1

Kallenbach Józef
1897, 1.3

Kallmann H.
1936, 1.1

Kamieniecki Witold
1923-1937, 1.4

Kariejew M.
1903, 1.1

Karłowski Stanisław
1914, 1.1

Kąsinowska Maria
1897, 1.2

Kędziorówna Stanisława
1931, 1.1

Kędziorówna Wanda
1930, 1.1

Kernbaum
B.d., 1.1

Kętrzyński Stanisław
1901-1929, 1.5

Kierski Kazimierz
1930, 1.1

j. 134 Kleiner Juliusz
1931, 1.1

Klejs-Jensen J.
B.d., 1.1

Kleyntjens J. ks.
1933, 1.4

Kłodziński Adam
1901, 1.1

Kłos Józef ks.
1937-1938, 1.2

Kniat Marian
1935-1936, 1.5

Kobierska Zofia
1926, 1.1

Kochanowski Jan
1905-1925, 1.6

Koczy Leon
1934, 1.3

j. 135 Kosmowska Irena
1924, 1.3

Kostanecki Antoni
1929-1937, 1.2

Kostanecki Kazimierz
1930-1932, 1.6

Kierznowski Stanisław
B.d., 1.1

Kinzer Bendet
1914, 1.1

Kipa Emil
1933, 1.1

Koht Halvdan
1934, 1.1

Komarnicki Wacław
1928, 1.1

Konopczyński Władysław
1908-1939, 1.14

Konovalov S.
1932, 1.1

Konsulat Československé Republiky v Poznani
1927, 1.2

Korzeniowski Józef
1885-1908, 1.20

Korzon Tadeusz
1890-1913, 1.5

Korytowska Wanda
1907-1927, 1.13

Korytowski Witold
1914-1925, 1.9

Kostrzewski Józef
1919, 1.1

Kot Stanisław
1920, 1.1

Kowalski Kazimierz
1922-1938, 1.7

Kozłowski Kazimierz
1934, 1.1

Kozubski Włodzimierz
1932, 1.1

Krasiński Adam
1900, 1.1

Kraushar Aleksander
1897-1913, 1.6

Krechowiecki Adam
1907, 1.1

Kruszyńska J.
1914-1918, 1.2

Krzemicka Zofia
1930, 1.2

Kublicki-Piottuch A.
1900-1910, 1.2

Kucharski Władysław
1912, 1.1

j. 136 Langlade M.
1933, 1.1

Langlade Jacques
1929-1935, 1.3

Laskowski Otton
1928, 1.1

Lasocki Zygmunt
1928, 1.1

Laubitz Antoni
1912-1936, 1.4

Lauri /kard./
1926, 1.1

Leciejewski I.
1884, 1.2

Kucharzewski Jan
1935, 1.2

Kukiel Marian
1913-1928, 1.3

Kumaniecki Kazimierz
1922, 1.1

Kuntze Edward
1903-1927, 1.3

Kurnatowska Eliza
1937, 1.1

Kuruliszwili Sergo
1924-1925, 1.2

Kutrzeba Stanisław
1926-1939, 1.8

Kwietniewski K.
1904, 1.1

Kwilecki Hektor
1905, 1.1

Ledóchowski Mieczysław
b.d., 1.1

Légation d'Autriche à Varsovie
1922, 1.1

Légation de Pologne en Belgique
1925, 1.1

Légation Lithuanienne en Allemagne
1928, 1.1

Lehmann Max
1903, 1.1

Leland Waldo
1929, l.10

Lemon Alice
1926, l.2

Lepszy Kazimierz
1938, l.1

Leski Włodzimierz
i Cezarowa Hallerowa
1933, l.1

Lewak Adam
1938, l.1

Lewandowski Józef
1925-1937, l.5

Lewicki Anatol
1892-1893, l.2

Lewicka Anatolowa
1899, l.1

Lewicki Józef
1912, l.1

Lewicki J.
1912, l.1

Lewińska Maria
1923, l.2

Lhéritier Michel
1926-1939, l.15

Limburg J.
1937, l.1

Linwald Axel
1927-1935, l.3

Lipski Józef
1930-1934, l.4

Lisowski Zygmunt
1934-1935, l.3

Loret Maciej
1902-1912, l.5

Löwenherz
1930, l.1

Lubomirska E.
B.d., l.1

Lubomirska Julia
1919 i b.d., l.2

Lubomirska Maria
B.d., l.1

Lubomirski Andrzej
1938, l.2

Lubomirski Kazimierz
B.d., l.1

Lurczyńska Zofia
1931, l.1

Lutomska Agata i in.
B.d., l.1

Łaguna Stosław
1885, l.1

Łopaciński Wincenty
1934, l.1

Łukasiewicz Jan
1907 i b.d., l.2

Łukomski Stanisław
1926-1938, l.2

Łukowicz Jan
1938, l.1

Łypacewicz Wacław
1927-1930, l.2

Łyskowski Mieczysław
1889, l.2

j. 137 Machczyńska Antonina
1892, l.1

Magiański Marian
1937, l.1

Majkowski Edmund
1935-1936, l.2

Malczewski Leszek
1927, l.1

Malden H.E.
1930, l.2

Mandere van der H.Ch.
1920-1936, l.4

Mangnatowski
B.d., l.1

Marchlewski Mieczysław
1936, l.1

/Marchwitz/
1907, l.1

Marez des Guillaume N.
1931, l.1

Marlewski /ks./
1936, l.1

Mars Antoni
1908-1914, l.2

Maruszewski Artur
1935, l.1

j. 138 Mielżyńska S.
1928, l.1

Mienicki Piotr
B.d., l.1

Milewska Maria
1935, l.1

Matejko Jan
B.d., l.1

Mathieu André
1932, l.1

Matkowski Stanisław
1912, l.2

Matoušek Zdenek
1930-1932, l.3

Matschakerhof
1899, l.1

/Maurenbrecher/
1891, l.1

Męcina-Krzesz Marie
Louise
1934-1937, l.2

Męciński Roman
1927, l.1

Mellerówna Felicja
1913, l.1

Michałowski Józef
1916, l.1

Michałowski Józef
1925-1932, l.2

Mickiewicz Władysław
1898-1923, l.28

Milewski Józef
1886-1903, l.19

Ministère des Affaires
Etrangères - Archives
1902, l.1

Ministerstwo Spraw Zagranicznych
1924–1926, l.3

Młodoński
B.d., l.1

Mieroszewska Zofia
1898–1937, l.5

Mocarski Zygmunt
1936–1938, l.2

Modelski Emil T.
1923, l.2

Modzelewska
1925, l.2

Modzelewski Jan
1925, l.2

Modyczko Kazimierz
1912, l.1

Molenda Roman
1907, l.1

j. 139 Nabholz Hans
1937–1938, l.2

Nagórski Zygmunt
1926–1935, l.5

Namitkiewicz Jan
1927, l.1

Nanke Czesław
1907–1912, l.4

Napier W.S.
1929 i b.d., l.4

Natanson Władysław
1932, l.1

Monasterski Stefan
1902, l.1

Montini Sostituto
1938, l.1

Montpetit Eduard
1925, l.1

Morawska Irena
1913, l.1

Morawski Kajetan
1886, l.2

Morawski Kazimierz
1936–1937, l.2

Morawski Józef
1934, l.1

Mosnier Maurice
B.d., l.1

Mycielska Cecylia
1928, l.1

Mycielski Jerzy
1888–1909, l.8

Naumann
1928, l.1

Neergaard
B.d., l.1

Nehring Władysław
1886–1892, l.3

Nehring Zofia
1909, l.1

Neyman Stanisław
1921–1927, l.3

Niedźwiedzki Leonard
1892, l.1

Niegolewscy Felicjanostwo
1912, l.2

Niemojewski J.
1918, l.1

Niepokalanki SS.
1908–1939, l.13

Niezabitowska Honoryna
B.d., l.4

Nitti Francesco
B.d., l.1

j. 140 Oberpräsident der Provinz Grenzmark Posen-Westpreussen
1933, l.1

Ochenkowska Melania
B.d., l.1

Okoniewski Stanisław
1925, l.1

Olchowicz Konrad
1932, l.1

Oleža/1/ Jaromir /konsul/
1932–1935, l.2

Noël Léon
1937, l.2

Nowak A.
1933–1935, l.2

Nowicki H. /prezes we Wrocławiu/
B.d., l.1

Nowiński Stanisław
1907, l.1

Nowodworski Franciszek
1923, l.1

Olszewicz Wacław
1933, l.1

Olszowski /poseł w Berlinie/
1924–1927, l.2

Orłowski Adam
1908, l.3

/Orsi/ Pietro
1929, l.1

Osiecki Wiktor
1903–1924, l.4

Ostrowski Józefat
1929–1939, l.3

j. 141 Pacelli Eugenio
1937–1938, l.2

Paczkowski Józef
1922, l.1

Panaitescu P.
1933, l.1

Papée Fryderyk
1936, l.1

Pastor Ludwig
1897–1913, l.5

Patzelt Erna
1938, l.1

Pawlicki Stefan
1885, l.1

Pawlikowski Jan
1907, l.1

Pawłowski Stanisław
1904-1936, 1.5

Pęczalski T.
1930, 1.1

Pelistier Léon G.
1902, 1.1

Penson H. i L.
1936, 1.2

Pietraszewski Stanisław
1934, 1.1

Pietrzycki Wł.
1903 i b.d., 1.2

Piniński Leon
1936 i b.d., 1.2

Pirenne Henri
1926-1938, 1.5

Plater-Zyberk Antoni
1937, 1.1

Płaczek Kazimierz
1906-1907, 1.5

Pług Adam /Pietkiewicz Antoni/
1898, 1.1

42 Posadzy Ludwik
1902-1909, 1.22

Poselstwo Polskie w Brukseli
1923, 1.1

Posner Stanisław
1926-1929, 1.20

Potkański Karol
1907, 1.1

Pogodin A.
1909, 1.1

Pohlman Zdzisław
1905-1911, 1.2

Polaczkówna Helena
1912-1935, 1.3

Połczyński Janta Leon
1931-1938, 1.3

Ponikiewski Stefan
1933, 1.1

Ponikowski Antoni
1930, 1.1

Ponińska Nina
B.d., 1.1

Ponińska Zofia
1923, 1.1

Popiel Paweł
1901-1905, 1.4

Porębowicz Edward
1901-1905, 1.2

Potocka Adamowa
1903, 1.1

Potocka Krystyna
1938 i b.d., 1.5

Potocki Adam
1934, 1.1

Potrzebski Wiktor
1907-1908, 1.2

Potulicki Michał
1926, 1.1

Prądzyński Józef
1937, 1.1

Preussische Akademie der Wissenschaften
1933, 1.1

Pułaski Franciszek
1924-1931, 1.4

Pułaski L.
B.d., 1.1

j. 143 Raalte v. E.
B.d., 1.1

Raczkiewicz Władysław
1939, 1.1

Raczyńska Róża
1934, 1.1

Raczyński Edward
1937-1938, 1.2

Raszewski Antoni
1929, 1.1

Ratajski Cyryl
1934, 1.1

Recke Walter
1920-1934, 1.2

Reddaway W.
1939, 1.1

Reform Club /London/
1930, 1.1

Regnier Germaine
1939, 1.1

Rembowski Aleksander
1890, 1.1

Remes Albert
B.d., 1.1

Roberts S.C.
1937, 1.1

Rose J.
B.d., 1.1

Rostworowski Michał
1920, 1.1

Roth Ludwig
1938, 1.1

Rozwadowski Jan
1910, 1.1

Rozwadowski /Tadeusz/
B.d., 1.1

Royal Historical Society's Library
1935, 1.1

Rubczyński Witold
B.d., 1.2

Ruciński Stanisław
1937, 1.1

Ruciński /ks./
1937, 1.1

Russel Archibald G.B.
1938, 1.1

Rusteyko Józef
1897, 1.2

Rutkowski Jan
1925-1939, 1.6

Rutkowski Władysław
1915, l.1

Rybarski Antoni
1932, l.1

Rybczyński Mieczysław
1930, l.1

Rybicki Stanisław
1932, l.2

j. 144 Sabatier Paul
1903, l.1

Salinger Zygmunt
1912, l.1

Salkowski /sekr. U.P./
1923, l.1

Sandi Herbert
1914, l.1

Sapieha Adam
B.d., l.1

Sapieżyna Adamowa
B.d., l.1

Savery Frank
1920-1931, l.2

Schenklówna Wanda
1921, l.1

Schmidtowie Stefanostwo
1933, l.1

Schmourlo E/vgeni/
1903, l.1

School of Foreign Service Georgetown University Washington
1925, l.1

Schorr Mojżesz
1907-1935, l.2

Schrader Phenia
1935, l.2

Schun
1898, l.1

Sczanieccy Michałowie
1938, l.1

Seifert Zdanko
1902, l.1

Semkowicz Władysław
1916-1936, l.8

Seyda Marian
1936, l.1

Siciliano Italo
1931, l.2

Siemieński Jan
B.d., l.1

Siemieński Józef
1932, l.3

Sierakowska Maria
1903-1909, l.2

Sierpiński Wacław
1915, l.1

Skałkowski Adam
1928, l.1

Skarbiński Władysław
1913-1934, l.12

Skibiński M.
1899, l.1

Skirmunt Konstanty
1931-1932, l.5

Skokowski Zbigniew
1928, l.1

Skowroński L.
1912, l.1

Skórzewska F.
1910-1913, l.4

Skrzyński Aleksander
1925, l.3

Sławski Jan
1936, l.1

j. 145 Smakley B.
1937, l.1

Small L.
B.d., l.1

Smarzewski Tadeusz
1920-1926 i b.d., l.8

Smoczyński Józef
1937, l.1

Smoleński Władysław
1905-1923, l.3

Smolka Stanisław
1887-1913, l.14

Smolkowa W/anda/
1931, l.1

Sobieski Wacław
1913-1928- l.2

Societé Internationale di Studi Francescani in Assisi
1903, l.1

Sokal Franciszek
1929, l.1

Sokołowski Marian
1910, l.2

Son van H.
1926, l.1

Sorel Albert
1902, l.1

Spörry Max
1938, l.1

Stablewski Florian
1895, l.1

Starzyński Stanisław
1899-1935, l.15

Stasińska Maria
1931, l.1

Staszewski Janusz
1938, l.1

Stein Henri
1901, l.1

Steinberger Aron
1933, l.1

Stemann Ingeborg
1931, l.1

j. 146 Stojanowski Józef
/1918/, 1928-1939, l.56

Straszewski M.
1925-1933, l.2

/Studnicki/ Michał
B.d., 1.1

Studziński Cyryl
1919, 1.1

Styka Jan
1914, 1.1

Sugimura Yotaro
B.d., 1.1

Suchodolska Maria
1937, 1.1

Suchodolski Witold
1933-1934, 1.2

/Swaryczowska/ Nałęcz Tekla
1923, 1.1

Święcicka Halina
1938, 1.1

j. 147 Tarnowski Stanisław
1897-1909, 1.4

Taylor Wanda
B.d., 1.1

Temperley Harold W.
1928-1938, 1.28

Teodorowicz Józef
1901-1936, 1.7

Tereszkiewicz Leonia
1914, 1.1

Thiollier Testenoire Philippe
1937, 1.1

Thomas W.
1931-1933, 1.5

Święcicki Heliodor
1919-1923, 1.4

Świętosławski Wojciech
1936-1939, 1.2

Szawłowska Julia
1924, 1.1

Szczepański Ludwik
1924, 1.1

Szelągowski Adam
1922, 1.1

Szelążek Adolf
1930-1937, 1.4

Szeptycki /z Lublina/
B.d., 1.1

Szmurło E. - zob. Schmourlo

Ślebiodowie Wł.
1928-1932, 1.2

Thomson J.
1930, 1.1

Thugutt Stanisław
1929, 1.1

Tommasini Francesco
B.d., 1.1

Tommasini Oreste
1904-1906, 1.5

Towarzystwo Szkoły Ludowej we Lwowie
B.d., 1.1

Trąmpczyńska Maria
1930, 1.1

Twardowski Juliusz
1914-1936, 1.2

Twardowski Kazimierz
1899-1937, 1.10

Tymieniecki Kazimierz
1925-1927, 1.2

Tyszkiewiczowa Róża
B.d., 1.3

j. 148 Ugniewski Stefan
1931, 1.1

Uhlíř Ant.
B.d., 1.1

Ulanowski Bolesław
1907, 1.1

Ulatowska Maria
1929, 1.1

Urbanowska Zofia
1929, 1.1

Uziębło Stefan
1901, 1.1

Uziembło Józef
1903-1904, 1.2

j. 149 Wacek Rudolf
B.d., 1.1

Wais Kazimierz
B.d., 1.1

Waitz Sigismund
1935, 1.1

Walicka Wanda
1932, 1.1

Waliszewski Kazimierz
1892, 1.1

Walkowicz Helena
1930-1936, 1.5

Walther E.
1938, 1.1

Wałęga Leon
1933, 1.1

Wańkowiczowa Aleksandra
1938, 1.1

Warschauer Adolf
1918, 1.1

Wasilewski Zygmunt
1907, 1.1

Waszyński Stefan
1899-1908, 1.7

Weiser Samuel
1925, 1.1

White James C.
1920, 1.1

Wicherkiewicz/owa/ Maria
1917, 1.1

Wiczkowska Józefowa
B.d., 1.1

Wiczkowski Józef
1891-1897, 1.2

Widomski
B.d., 1.1

Wieczorowski Tadeusz
B.d., 1.1

Wiercieński Henryk
1917-1918, 1.2

Wierczyński Vrtel Stefan
1930-1938, 1.3

Winicki /sekr. Uniw. Lwowskiego/
1908, 1.1

Wodzicka Teresa
1904-1908, 1.6

Wojciechowski Zygmunt
1933, 1.1

Wojdyłło Marian
1930, 1.1

Wolszlegier Julian
1892, 1.3

Woroniecki Jacek
1899, 1.1

Wozowski Kazimierz
1912, 1.1

Wrzelak Jan
1930, 1.1

Wyka Andrzej
1912, 1.1

/Wyka/ Jan
1931, 1.3

Wysocki Alfred
1929-1930, 1.3

j. 150 Zachariewicz Julian
1908, 1.1

Zakrzewski Jan
1936-1938, 1.3

Zakrzewski Stanisław
1908-1932, 1.14

Zakrzewski Wincenty
1885-1887, 1.9

Zaleski Karol
1896-1908, 1.2

Zaleski Lubicz Zygmunt
1920-1931, 1.7

Załęcki Artur
1926-1937, 1.6

Załęska H.
1926-1934, 1.6

Zamoyska Wanda
1931, 1.1

Zastyrec Józef
1912, 1.1

Zawadzki Dyonizy
B.d., 1.1

Zawadzki-Ochocki Kalixtus
1929, 1.1

Zawirski Zygmunt
1928-1937, 1.2

Zborowski /ks./
1928, 1.1

Zborowski /Instytut Bałtycki/
1935, 1.1

Zdek i inni
1930, 1.1

Zdziechowski Marian
B.d., 1.1

Zembrzuski Stefan
1903, 1.1

Zichy Ernest
1927, 1.1

Zięciak Ignacy
1930, 1.1

Ziółkowski Tadeusz
1933-1934, 1.2

Znaniecki Florian
B.d., 1.1

Zwecher H.
1914, 1.1

Żółtowska Maria
B.d., 1.2

Żółtowski Jan
1922-1929, 1.2

Żółtowski Teodor
1898, 1.1

Żychliński Aleksander
1937, 1.2

Żychliński Teodor
1899-1903, 1.3

Aneks 12

j. 181 Korespondencja przychodząca

Hlond August
1946, 1.1

Kaczmarczyk Kazimierz
1943, 1.1

Kwozek Stefania
1915, 1.1

Stojanowski Józef
1942-1943, 1.2

Tymieniecki Kazimierz
1939, 1.1

Tyszkiewiczowa J.
1943, 1.1

Wojciechowski Zygmunt
B.d., 1.1

Załęska J.
1928, 1.1

Korespondencja nierozpoznana
1927, 1.1

Hanna Dymnicka
Warszawa

MATERIAŁY WŁODZIMIERZA DZWONKOWSKIEGO

Włodzimierz Dzwonkowski urodził się 4 lutego 1880 r. w Krasiłowie na Wołyniu /pow. starokonstantynowski/. Był wnukiem Adama, powstańca z r. 1831, księgarza i wydawcy w Norwegii i Polsce, synem Stanisława, uczestnika powstania styczniowego, dyrektora cukrowni oraz Władysławy Skłodowskiej z Zawieprzyc /pow. lubartowski/, kuzynki Marii Skłodowskiej-Curie. Naukę gimnazjalną pobierał w Warszawie i Elizawietgradzie /obecnie Kirowograd/. Następnie studiował prawo w Warszawie i Odessie oraz historię we Lwowie, Lozannie i Paryżu. Od 1903 r. był uczniem prof. Szymona Askenazego i delegowany przez niego pracował dwa lata w archiwach paryskich, dwa - w moskiewskich, a także w krajowych /Lwów, Kraków, Warszawa/. W Paryżu zebrał obfite materiały dotyczące powstania 1794 r. i działalności Tadeusza Kościuszki.

Pochodząc z rodziny, w której żywe były tradycje walk narodowo-wyzwoleńczych, brał czynny udział w ruchu rewolucyjnym. W l. 1902-1905 należał do Socjaldemokratycznej Partii Robotniczej Rosji i prowadził akcję kolportażu rewolucyjnej literatury z zagranicy do zaboru rosyjskiego i rdzennej Rosji. W r. 1902, zatrzymany na granicy z transportem grupy "Swoboda", został aresztowany i po śledztwie w X Pawilonie Cytadeli Warszawskiej zesłany na trzy lata w głąb Rosji, gdzie brał udział w organizacji strajku południowo-rosyjskiego. W r. 1903 uciekł do Galicji i prowadził we Lwowie biuro przemytu rewolucyjnych materiałów przez granicę na Wołyniu i Podolu. W latach 1904-1905 przebywał w Paryżu, gdzie należał do klubu socjal-demokratycznego, wraz z Leninem, Trockim, Wierą Zasulicz i innymi. W r. 1905 pojechał do Petersburga, gdzie jesienią został aresztowany i zimę przebył w więzieniu.

W r. 1913 osiadł w Warszawie i prowadził tajne wykłady z historii w seminarium w Ursynowie, na pensji w Klarysewie i na kompletach. Od 1915 r. uczył historii w gimnazjach warszawskich, a w r. 1918 rozpoczął pracę w Wolnej Wszechnicy Polskiej w Warszawie, jako docent historii Polski nowożytnej na Wydziale Humanistycznym oraz w Szkole Nauk Politycznych, gdzie wykładał historię dyplomacji i społeczno-gospodarczą. W latach 1929-1935 prowadził też wykłady w Wolnej Wszechnicy Polskiej w Łodzi.

Równocześnie Dzwonkowski zajmował się badaniami naukowymi, które do r. 1939 skupiały się głównie wokół powstania kościuszkowskiego i rewolucji francuskiej. Opublikował również szereg prac i artykułów popularnonaukowych, w tym kilka syntetycznych zarysów podręcznikowych z dziejów Polski i powszechnych oraz kilka dużych wydawnictw albumowych, które zainicjował i redagował początkowo sam, potem zbiorowo /Parlament Polski, Polska w krajobrazie i zabytkach, Wiedza o Polsce/.

W r. 1938 otrzymał od Ludwika Darowskiego zamówienie na monografię o Aleksandrze Lednickim, a od syna tego działacza politycznego, prof. Wacława Lednickiego - duże archiwum ojca.

Kampanię wrześniową 1939 r. przebył Dzwonkowski w Warszawie, w schronie PAST'y przy ul. Zielnej, sporządził wówczas kilkusetstronicowy dziennik przeżyć. Podczas okupacji wykładał na tajnych kompletach Wolnej Wszechnicy Polskiej i w Szkole Nauk Politycznych oraz pracował naukowo, głównie nad zagadnieniem stosunków polsko-rosyjskich. Podczas powstania 1944 r. w mieszkaniu Dzwonkowskiego spłonęły wszystkie zgromadzone przez niego materiały: dziennik z września 1939 r., jego własne archiwum, materiały Al.Lednickiego i część archiwum S.Askenazego.

W kwietniu 1945 r. Włodzimierz Dzwonkowski objął katedrę historii powszechnej nowożytnej na Uniwersytecie Łódzkim, a w styczniu 1946 r. został mianowany profesorem zwyczajnym na tej katedrze. W czerwcu tego roku został członkiem Łódzkiego Towarzystwa Naukowego. Zajmował się wtedy badaniami nad polskim ruchem narodowo-wyzwoleńczym i polską postępową myślą społeczną XVIII i XIX w. oraz związkami polskich rewolucyjnych demokratów w I połowie XIX wieku z postępowymi ruchami w Europie. W pracach swych ujmował problematykę społeczną ze stanowiska radykalizmu demokratycznego. Dorobek profesora w latach 1945-1953 ma charakter mniejszych studiów, których wyniki były ogłaszane w Polskim Słowniku Biograficznym, "Myśli Współczesnej" i różnych czasopismach. Większe prace miał na warsztacie, w przygotowaniu lub na ukończeniu.

W r. 1949 prof. Dzwonkowski przeszedł na emeryturę. Oderwany od pracy dydaktycznej, pracował nadal naukowo do ostatnich dni życia. Zmarł 28 lutego 1954 r. w Łodzi.

Spuściznę Dzwonkowskiego Archiwum PAN nabywało dwukrotnie. Pierwsza partia została zakupiona od żony profesora, Eugenii, w r. 1955. Uporządkowano i zinwentaryzowano tę część spuścizny w latach 1957-1958. Rozmiar jej wynosił ok. 0,60 mb., 67 jednostek.

W r. 1960 wpłynęła druga partia materiałów, przekazana przez Wandę Rudowicz, córkę Dzwonkowskiego, o objętości dwukrotnie większej, niż pierwsza, ok. 1.3 mb. Przeważnie były to prace naukowe, w wielu przypadkach uzupełniające fragmenty tych, które znajdowały się w części pierwszej. Całość spuścizny wymagała ponownego uporządkowania i scalenia, co zostało przeprowadzone, łącznie z inwentaryzacją, w latach 1967-1971. Nowy inwentarz zawiera 156 jednostek i 4 aneksy.

Spuścizna Włodzimierza Dzwonkowskiego składa się z 6 grup. Daty krańcowe spuścizny obejmują w zasadzie lata 1945-1954, z materiałów przedwojennych zachowało się b. niewiele, np. wypisy z archiwów rosyjskich sprzed 1918 r.

Grupa I materiałów twórczości naukowej jest najliczniejsza, stanowi ok. dwóch trzecich całej spuścizny /119 jednostek na 156/. Są to rękopisy i maszynopisy większych prac i artykułów oraz, w mniejszej ilości, wykładów, recenzji, tłumaczeń i materiałów warsztatowych. Prace i artykuły dotyczą problematyki, którą twórca spuścizny zajmował się po II wojnie, obejmują historię Polski i powszechną XVIII i XIX w. /głównie Stany Zjednoczone, Francja i Rosja/. Przeważnie są

niekompletne i fragmentaryczne, posiadają duże braki. W wielu przypadkach nie były drukowane, np.: Rewolucja francuska a rozbiory Polski, Królestwo Polskie od powstania listopadowego do Wiosny Ludów, Ksiądz Piotr Ściegienny, Ściegieńczycy i współwięźniowie Sybiru, George Sand i Chopin, Źródła francuskiego socjalizmu w dobie Wielkiej Rewolucji i w I połowie XIX wieku. Znaczna część prac i artykułów ma charakter biograficzny. Jako większe wymienić należy: Wiktor Heltman, Doktor Karol Marcinkowski, Józef Ordęga, Ród Worcellów. Niektóre spośród nich były drukowane w Polskim Słowniku Biograficznym, np. artykuły o Dzwonkowskich i Friesach.

Rękopisy i maszynopisy wykładów występują w formie rozwiniętych tekstów,nie konspektów, czy notatek. Najobszerniejszy i zasługujący na uwagę jest wykład: Historia dyplomatyczna, czyli stosunków zewnętrznych państw europejskich od traktatu westfalskiego do doby obecnej, 1648-1945; doprowadzony został do II połowy XIX wieku. Recenzje dotyczą prac obejmujących swą tematyką zagadnienia z dziejów polskiej demokracji i udziału Polaków w walkach wolnościowych w kraju i zagranicą na schyłku XVIII i XIX w. oraz kilku prac magisterskich uczniów.

Są też niekompletne rękopisy i maszynopisy tłumaczenia polskiego pracy Alberta Mathieza: Rewolucja francuska, które Dzwonkowski przygotował wspólnie z W.Łukaszewiczem i T.Landeckim. Książka została ogłoszona drukiem w r. 1956.

Materiały warsztatowe - to odpisy i notatki archiwalne, m.in. z archiwów rosyjskich i Archiwum Królestwa Polskiego /obecnie w Archiwum Głównym Akt Dawnych w Warszawie/, znaczna ilość wypisów, streszczeń i notatek, głównie z literatury i w mniejszym stopniu źródeł drukowanych oraz zestawienia bibliograficzne.

Materiały działalności naukowej i wydawniczej /grupa II/ wiążą się z pracami Dzwonkowskiego na Uniwersytecie Łódzkim, w Wolnej Wszechnicy Polskiej /tylko kilka pism/ oraz w towarzystwach naukowych, głównie Polskiej Akademii Umiejętności, Polskim Towarzystwie Historycznym i Łódzkim Towarzystwie Naukowym. Kilka jednostek dotyczy wydawnictwa źródeł do insurekcji kościuszkowskiej. Ponadto jest tu opinia twórcy spuścizny o programie nauczania historii w szkole średniej, odpowiedź na ankietę odnośnie do postulatów wydawniczych w zakresie historii i uwagi na temat instrukcji wydawniczej dla źródeł historycznych nowożytnych. Są też ślady współpracy Dzwonkowskiego z wydawnictwami encyklopedycznymi w postaci części wykazu haseł i fragmentów ich opracowań.

Materiały biograficzne /grupa III/ są skąpe, nie odtwarzają w pełni życia uczonego. Należy tu wymienić jego fotografię, fragment autobiografii, korespondencję i zaświadczenia w sprawie emerytury; kwestionariusze finansowe,w których jeden dotyczy poniesionych strat wojennych. Najbardziej interesujący jest pamiętnik, obejmujący okres powstania warszawskiego, ewakuacji po powstaniu oraz pierwsze miesiące po wyzwoleniu /1944-1945/. Zawiera ciekawe spostrzeżenia o ludziach, z którymi profesor się zetknął i organizowaniu życia naukowego po wojnie. Pozostałe materiały mają znaczenie drugorzędne, jak notatki z gramatyki języków obcych i z lektury

oraz artykuły prasowe - wycinki z lat 1945-1953, będące przedmiotem zainteresowania twórcy spuścizny.

Grupa IV, korespondencji, stosunkowo niewielka, pochodzi z lat 1944-1953. Bruliony listów wysyłanych dostarczają sporo wiadomości na temat prac naukowych profesora, starań o ich publikację i spraw wydawniczych oraz prób uzyskania z zagranicy /Moskwy i Paryża/ materiałów archiwalnych, głównie do wydawnictwa akt powstania Kościuszki. Z korespondencji wpływającej na uwagę zasługują listy Witolda Łukaszewicza, Henryka Mościckiego i Marii Złotorzyckiej, dotyczące również wyżej wspomnianych spraw. Interesujący jest także list Janiny Gałeckiej, zawierający informacje o jej dziadku, ściegieńczyku Janie Warchockim i rodzinie Warchockich.W krąg spraw rodzinnych i prywatnych wprowadzają zarówno bruliony listów Dzwonkowskiego, pisanych do rodziny i znajomych, jak również listy od nich otrzymywane. Niektóre z nich skierowane są do osób z rodziny Dzwonkowskich.

Materiały o twórcy spuścizny /grupa V/ uzupełniają w pewnej mierze skąpe dane biograficzne. Jest tu wspomnienie pośmiertne o Włodzimierzu Dzwonkowskim, wygłoszone w czasie pogrzebu przez Witolda Łukaszewicza oraz życiorys i materiały do bibliografii prac Dzwonkowskiego opracowane przez Marię Złotorzycką.

Porządkowanie spuścizny przeprowadzono w dwóch etapach - w pierwszym uporządkowano nową partię materiałów, w drugim scalono ją z dawniejszą. Prace były trudne i czasochłonne, gdyż Archiwum PAN otrzymało spuściznę w stanie rozsypu i przemieszania. Tworzenie jednostek, zwłaszcza w grupie prac

naukowych, wymagało dokładnego zapoznania się z treścią materiałów, które niejednokrotnie były trudne do rozdzielenia - w wielu pracach, czy artykułach występowały te same osoby i zagadnienia. W niektórych przypadkach jako pomoc służył zachowany plan pracy. Trudności potęgował fakt, że niektóre prace mają po kilka egzemplarzy maszynopisów, a ich wydobycie i skompletowanie z rozsypu nie było łatwym zadaniem.Niekiedy łączono z pracą materiały warsztatowe w postaci notatek, czy wypisów. Postępowano tak w przypadkach, gdy było ich niewiele i nie zasługiwały na wyodrębnienie lub gdy praca miała charakter materiałowy i była niedokończona.

W największej grupie prac naukowych jednostki usystematyzowano według zasady rzeczowo-chronologicznej. Wyodrębniono tu historię Polski i powszechną. W tej ostatniej jako grupy rzeczowe zarysowują się: historia Stanów Zjednoczonych, Francji i Rosji. W obrębie tych grup jednostki ułożono według chronologii tematycznej. Podobne zasady przyjęto również dla innych grup.

W korespondencji utworzono trzy jednostki zbiorcze, opracowując aneks do korespondencji wpływającej.

Materiałów spuścizny nie brakowano prawie wcale. Zachowano wszystkie maszynopisy prac, nawet gdy niektóre występowały w większej liczbie egzemplarzy. W wielu przypadkach zawierały one rękopiśmienne uzupełnienia i poprawki, którymi różniły się między sobą. Wyłączono tylko niewielką ilość czystych blankietów, obwolut, nie odpowiadających zawartości oraz pustych kopert, w których nie było listów.

Spuścizna Włodzimierza Dzwonkowskiego opatrzona jest w Archiwum PAN sygnaturą III-7.

Informacje bio- i bibliograficzne, dotyczące Włodzimierza Dzwonkowskiego, zawierają następujące pozycje:

1. Łódzkie Towarzystwo Naukowe - sprawozdania z czynności i posiedzeń, 1946, r.I, nr 2, Łódź 1947 /Biografia i dane bibliograficzne/.
2. Uniwersytet Łódzki w pierwszym dziesięcioleciu 1945-1954. Materiały bibliograficzne, Wrocław 1955.
3. Witold Łukaszewicz: Wspomnienie pośmiertne o prof. Włodzimierzu Dzwonkowskim, 1954 /zob. niżej j. 139/.
4. Maria Złotorzycka: Życiorys prof. Włodzimierza Dzwonkowskiego i materiały do bibliografii jego prac, 1957 /zob. niżej j. 140/.

Przegląd zawartości inwentarza

		Pozycja inwentarza
I. Materiały twórczości naukowej		1-119
1. Prace i artykuły		1 - 83
A. Historia Polski	1 - 56	
B. Historia powszechna	57 - 83	
2. Wykłady		84 - 90
3. Recenzje		91-100
4. Przekłady		101-105
5. Materiały warsztatowe		106-119
II. Materiały działalności naukowej i wydawniczej		120-129
III. Materiały biograficzne		130-135

IV. Korespondencja	136-138
V. Materiały o Włodzimierzu Dzwonkowskim	139-140
VI. Materiały osób obcych	141-156

I. MATERIAŁY TWÓRCZOŚCI NAUKOWEJ

1. P r a c e i a r t y k u ł y

A. Historia Polski

1. Z prehistorii oraz dziejów kolonizacji i germanizacji naszych ziem północnych i zachodnich
   Fragmentaryczne notatki, mapa: Kolonie założone za panowania Fryderyka Wielkiego na Śląsku Pruskim
   B.d., rkp., l., k.60
2. Polska w okresie rozbiorów
   Sytuacja polityczna, gospodarcza, kulturalna - plan pracy
   B.d., rkp., l., k.9
3. Stan ludności Rzplitej po pierwszym rozbiorze, wytwórczość krajowa i rząd
   B.d., fragm. rkp., masz., l., k.55
4. Wpływy zachodnie na przewrót umysłowy w Polsce za Stanisława Augusta
   B.d., rkp., l., k.56
5. Konstytucja 3-ego Maja i publicystyka doby Sejmu Wielkiego; historiografia wobec polskiej polityki zagranicznej w tym okresie
   Fragmentaryczne notatki
   B.d., rkp., masz., l., k.52

6. Tadeusz Kościuszko
   Fragment pracy, notatki, bibliografia, tablica genealogiczna rodu
   Ok. 1946, rkp., masz., l., k.170

7. Lud warszawski w Insurekcji Kościuszkowskiej
   B.d., rkp., masz., /2 egz./, l., k.20

8. Lud wiejski w Insurekcji Kościuszkowskiej
   B.d., rkp., masz. /2 egz./, l., k.18

9. Rewolucja francuska a rozbiory Polski
   Plan, praca niedokończona, wypisy, notatki
   B.d., rkp., l., k.168

10. J.w.
    B.d., rkp., masz. /4 egz./, l., k.332

11. Królestwo Polskie od Powstania Listopadowego do Wiosny Ludów
    Rosja Mikołajewska - zniesienie odrębności i swobód Królestwa Polskiego
    po 1945, rkp., masz. /4 egz./, l., k.25 + 98

12. J.w.
    Warszawa w dwudziestoleciu 1832-1853, tj. po powstaniu listopadowym do wojny krymskiej
    Po 1945, fragm. rkp., masz. /4 egz./, l., k.7 + 48

13. J.w.
    Ruch umysłowy w zaborze rosyjskim w latach 1840-1850
    Po 1945, rkp., masz. /4 egz./, l., k.12 + 60

14. J.w.
    Związek Narodu Polskiego 1836-1838
    Po 1945, rkp., masz. /3 egz./, l., k.16 + 84

15. J.w.
    Związek Narodu Polskiego. Organizacja Gzowskiego, Więckowskiego i Karpińskiego - Dembowski, Kamieński, Dzwonkowski. Ideologia Związku Narodu Polskiego
    Po 1945, rkp., masz. /4 egz./, l., k.26 + 112

16. Królestwo Polskie od Powstania Listopadowego do Wiosny Ludów
    Związek Narodu Polskiego. Związek chłopski księdza Ściegiennego
    Po 1945, rkp., masz. /4 egz./, l., k.16 + 66

17. J.w.
    Związek Narodu Polskiego. Rok 1846
    Po 1945, rkp., masz. /4 egz./, l., k.38 + 149

18. J.w.
    Ideologia Związku Narodu Polskiego 1840-1852 - I wersja
    Po 1945, rkp., masz. /4 egz./, l., k.18 + 192

19. J.w.
    Ideologia Związku Narodu Polskiego 1840-1852 - II wersja
    Po 1945, fragm. rkp., masz. /3 egz./, l., k.16 + 46

20. J.w.
    Ideologia Związku Narodu Polskiego 1840-1852
    Pierwsza polska ideologia komunistyczna - III wersja
    Po 1945, fragm. rkp., masz. /3 egz./, l., k.2 + 34

21. Emigracja polska po powstaniu listopadowym
    Opracowanie, plan pracy, wypisy źródłowe, notatki
    B.d., rkp., l., k.128

22. Wpływ francuskiego socjalizmu utopijnego na emigrację polską
    Fragmenty, wypisy, notatki
    Po 1945, rkp., masz. /4 egz./, l., k.102

23. Okres Przedwiośnia i Wiosny Ludów w kraju i na emigracji
    Plan, fragmenty, zestawienia, wypisy, notatki
    Po 1945, rkp., masz. /4 egz./, l., k.208

24. Polacy w Rzymie i Florencji w r. 1833 /z książęcego raptularzyka/
    Opracowanie, bibliografia, notatki, wypisy źródłowe
    B.d., rkp., l., k.126

25. Polacy w Rzymie i Florencji w r. 1833 /z książęcego rapsodyku/
Opracowanie
B.d., masz., /4 egz./, 1., k.216

26. Słowacki na emigracji
Opracowanie i wypisy
B.d., fragm. rkp. i masz., 1., k.50

27. Na marginesie monografii o ruchach rewolucyjnych w Królestwie Kongresowym w latach 1835–1845
Opracowanie
1948, rkp., masz. /2 egz./, 1., k.109

28. Ruch węglarski w poznańskim
Opracowanie i notatki
B.d., fragm. rkp., masz. /5 egz./, 1., k.28

29. Młoda Polska
Opracowanie i notatki
B.d., fragm. rkp., 1., k.8

30. Powstanie 1846 r.
Opracowanie
Ok. 1946, rkp., 1., k.13

31. Dwa pokolenia
Opracowanie
B.d., fragm. rkp., masz. /4 egz./, 1., k.28

32. Geneza powstania styczniowego
Opracowanie
B.d., rkp., 1., k.7

33. Wojciech Darasz
Opracowanie
B.d., rkp., masz. /3 egz./, 1., k.66

34. Dubiski Filip Stanisław
Opracowanie
B.d., masz., 1., k.10

35. Dzwonkowscy: Stanisław, Adam i Władysław
Opracowanie i notatki
B.d., fragm. rkp., masz. /2 egz./, 1., k.65

36. Friese: Kazimierz Antoni, Chrystian Gottlieb i Christian Wilhelm
Opracowanie i notatki
1948, rkp., masz. /3 egz./ 1., k.43

37. Wiktor Heltman, rzecznik wyzwolenia włościan, sternik centralizacji Towarzystwa Demokratycznego, redaktor jego Manifestu
Opracowanie i notatki
B.d., rkp. niekompl., 1., k.42

38. Henryk Michał Kamieński, filozof powstania, ideolog myśli demokratycznej polskiej w dobie Wiosny Ludów
Opracowanie i notatki
Ok. 1948, rkp. fragm., 1., k.29

39. Lednicki Aleksander
Opracowanie i notatki
Po 1938, rkp. i niekompl. masz., 1., k.85 + 2

40. Doktor Karol Marcinkowski
Opracowanie z przypisami
1948, rkp., masz., 1., k.64

41. Bibianna Moraczewska i jej Dziennik
Opracowanie i tekst
Po 1945, rkp., masz. /I egz./, 1., k.141

42. J.w.
J.w.
Po 1945, masz. /II–IV egz./, 1., k.209

43. Józef Ordęga /1802–1879/
Opracowanie i notatki
Ok. 1948, rkp., masz. /I egz./, 1., k.191

44. J.w.
Tekst z uzupełnieniami /II egz. i fragm. III – VI/
Ok. 1948, masz., 1., k.149

45. Ksiądz Piotr Ściegienny
Opracowanie i plan pracy
1948–1954, rkp., masz. niekompl. /8 egz./, 1., k.260

46. Ściegieńczycy i współwięźniowie Sybiru
Materiały, wypisy i streszczenia, m.in. z pracy Agatona Gillera: Opisanie zabajkalskiej krainy w Syberii, 1867
1948-1954, rkp., l., k.236

47. J.w.
J.w.
1948-1954, masz. /I - II egz./, l., k.201

48. J.w.
J.w.
1948-1954, masz. /III - IV egz./, l., k.144

49. Ściegienny w naszej historiografii
Opracowanie
Po 1948, rkp. i masz. /5 egz./, l., k.178

50. Pieśń o Ściegiennym
Opracowanie
1951, rkp. niekompl., masz. /4 egz./, l., k.51

51. Ród Worcellów
Opracowanie i notatki
B.d., rkp., l., k.55

52. Żmichowska i "Entuzjastki"
Opracowanie, notatki i wypisy
B.d., fragm. rkp. i masz. /4 egz./, l., k.97

53. Drobne artykuły i notatki biograficzne
Zob. Aneks 1
B.d., rkp., masz., l., k.103

54. Wkład Polski do kultury światowej
Opracowanie niekompletne
1948, rkp., l., k.141

55. J.w.
J.w.
1948, masz. niekompl. /3 egz., fragm./, l., k.242

56. Nasze uzdrowiska
Opracowanie
B.d., rkp., masz. /3 egz./, druk., l., k.20

B. Historia powszechna

57. Powstanie Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej
Tekst niekompl. w 4 wersjach
1947, rkp., masz. /2 egz./, l., k.144

58. Historia Stanów Zjednoczonych w XIX w.
Tekst niekompl. i konspekt
1948, rkp., masz. /3 egz./, l., k.208

59. Społeczno-gospodarcze podłoże Wielkiej Rewolucji Francuskiej
B.d., rkp., masz. /2 egz./, l., k.48

60. Rewolucja francuska - Polacy w armii francuskiej w czasach monarchii, rewolucji i Napoleona
B.d., rkp., masz. /3 egz./, l., k.56

61. Napoleon
B.d., rkp. niekompl., l., k.73

62. Źródła francuskiego socjalizmu w dobie Wielkiej Rewolucji i w pierwszej połowie XIX wieku
Francuski radykalizm społeczny w dobie Wielkiej Rewolucji - opracowanie i plan całej pracy
Po 1945, rkp., masz. /4 egz./, l., k.102

63. J.w.
Karbonaryzm i Mazzinizm w pierwszej połowie XIX wieku
Po 1945, rkp., masz. /4 egz./, l., k.52

64. J.w.
Prądy ideowe we Francji za monarchii lipcowej /1830-1848/
Po 1945, rkp. niekompl., masz. z uzupełn. /I egz./, l., k.180

65. J.w.
Prądy ideowe we Francji za monarchii lipcowej /1830-1848/
Po 1945, masz. /egz. II - IV/, l., k.239

66. Źródła francuskiego socjalizmu w dobie Wielkiej Rewolucji i w pierwszej połowie XIX wieku
Francja za restauracji i monarchii lipcowej - francuskie stowarzyszenia rewolucyjne w tym okresie.
Opracowanie, notatki i wypisy
Po 1945, rkp., masz. /I egz./, 1., k.155

67. J.w.
Francja za restauracji i monarchii lipcowej - francuskie stowarzyszenia rewolucyjne w tym okresie.
Po 1945, masz. /egz. II - IV/, 1., k.196

68. Buchez Filip Józef Benjamin /1796-1865/
Różne wersje, fragmenty
B.d., rkp., masz. /3 egz./, 1., k.128

69. George Sand i Chopin
Opracowanie, notatki i wypisy
1948-1954, rkp. niekompl., 1., k.356

70. J.w.
Opracowanie, notatki i wypisy
1948-1954, rkp., niekompl., 1., k.182

71. J.w.
W tym plan pracy
1948-1954, masz. niekompl. /I egz./, 1., k.250

72. J.w.
1948-1954, masz. niekompl. /II egz./, 1., k.259

73. J.w.
1948-1954, masz. niekompl. /III egz./, 1., k.219

74. J.w.
1948-1954, masz. niekompl. /IV egz./, 1., k.191

75. Współczesna Francja
Po 1945, rkp., 1., k.8

76. Córka Katarzyny II
Opracowanie i notatki
B.d., rkp., masz. /3 egz./, 1., k.71

77. Dekabryści. Rozkaz dzienny W.Ks. Konstantego do wojska polskiego o pokonaniu Towarzystwa Południowego i Murawiewa - Apostoła pod Białą Cerkwią
Opracowanie i notatki
Po 1945, fragm. rkp., masz. /2 egz./, 1., k.40

78. Pamiętnik /Tarasa/ Szewczenki
Tekst i notatki
Po 1845, rkp., masz. /4 egz./, 1., k.83

79. Mickiewicz a Rosjanie /w 90 rocznicę zgonu poety/
1945, rkp., masz., 1., k.52 + 66

80. Ziemia i Wolia a powstanie styczniowe
Opracowanie, wypisy i notatki
B.d., rkp., masz. /4 egz./, 1., k.139

81. Sprawa polska w opinii rosyjskiej XIX wieku
Po 1939 r., masz., 1., k.260

82. Druga wojna światowa i sprawy powojenne
M.in. zagadnienie odrodzenia zabytków kultury polskiej /muzeów, bibliotek, archiwów/, postulaty przy likwidacji Niemiec hitlerowskich, zapiski typu autobiograficznego
Po 1945, fragm. rkp., masz. /4 egz./, 1., k.211

83. Wszyscy jesteśmy braćmi
B.d., rkp., 1., k.3

2. W y k ł a d y

84. Polska myśl filozoficzna po rozbiorach - empiryzm, romantyzm, mesjanizm
Po 1945, masz., 1., k.20

85. Polska myśl socjologiczna
Po 1945, masz. /2 egz./, 1., k.47

86. Historia dyplomatyczna czyli stosunków zewnętrznych państw europejskich od traktatu westfalskiego do doby obecnej, 1648-1945
Po 1945, rkp., l., k.177

87. J.w.
Po 1945, rkp., l., k.227

88. Królestwo Polskie od r. 1815 do 1830
Po 1945, rkp., l., k.25

89. Włochy: Liberalne reformy i ruch narodowy 1846-1848
Po 1945, rkp., l., k.25

90. Niemcy 1870-1914
Po 1945, rkp., l., k.23

3. R e c e n z j e

91. Hoffman Paweł: Henryk Kamieński
Po 1945, rkp., masz. /2 egz./, l., k.24

92. Kermisz Józef:Lublin i Lubelskie w ostatnich latach Rzeczypospolitej /1788-1794/
1946, fragm. rkp., masz. /3 egz./, l., k.72

93. Kowalski Józef: Rewolucyjna demokracja rosyjska a powstanie styczniowe
1949, rkp., masz. /4 egz./, l., k.70

94. Łukaszewicz Witold: Klaudiusz Franciszek Łazowski, zapomniany działacz Wielkiej Rewolucji Francuskiej /1752-1793/
1947, rkp., masz. /2 egz./, l., k.40

95. Młynarski Zygmunt: Z dziejów polskiej demokracji
1949, rkp., masz. /3 egz./, l., k.35

96. Romantyk rewolucji
Płomieński Jerzy Eugeniusz: W kręgu polskiej irredenty /o Edwardzie Dembowskim, Jakubie Szeli i rzezi galicyjskiej/
1946, rkp., 2 redakcje /I niekompl./, l., k.17

97. Szymański Z.: Jarosław Dąbrowski
1946, rkp., masz. /5 egz., II - V niekompl./, l., k.70

98. Drobne recenzje i notatki recenzyjne
Zob. Aneks 2
1946-1948, rkp., masz., l., k.61

99. Recenzje prac magisterskich
Zob. Aneks 3
1946-1949, rkp., l., k.13

100. Odpowiedź na zarzuty recenzenta pracy Włodzimierza Dzwonkowskiego: Józef Ordęga
Po 1948, rkp., masz. /3 egz./, l., k.34

4. P r z e k ł a d y

101. Albert Mathiez: Rewolucja francuska
Przed 1954, cz.I, rkp., niekompl., l., k.197

102. J.w.
Przed 1954, cz.II - rkp. niekompl., cz.III - rkp. fragment., l., k.279

103. J.w.
Przed 1954,cz.I, masz. niekompl., egz.I, l., k.176

104. J.w.
Przed 1954, cz.I, masz. niekompl., egz.II - IV, l., k.306

105. J.w.
Przed 1954, cz.I, masz. niekompl., egz. V - XI, cz.II, masz. fragment., l., k.376

5. Materiały warsztatowe

106. Listy ks.Charlesa de Ligne do ks.Józefa Poniatowskiego z lat 1788-1790
Odpisy i notatki
B.d., rkp., sz. i l., k.30

107. Korespondencja Stanisława Augusta Poniatowskiego i osób z jego otoczenia z lat 1793-1797
Wypisy z archiwów rosyjskich z papierów Friesego, wiązka 2, 8, 14 i z papierów Zubowa
Przed 1918, rkp., l., k.42

108. Raporty tygodniowe ważniejszych czynności Wydziału Interesów Zagranicznych od 29 maja do 5 czerwca 1794 r.
Odpisy z Archiwum Królestwa Polskiego /AGAD/ do wydawnictwa: Akta powstania Kościuszki
Przed 1954, masz. /4 egz./, l., k.127

109. Protokół czynności Wydziału Interesów Zagranicznych od dnia 31 maja 1794 r., z aneksem
J.w.
Przed 1954, masz. /3 egz./, l., k.200

110. Listy Joachima Lelewela i innych osób do Antoniego Ostrowskiego z lat 1832-1842
Odpisy
Ok.1949, rkp., masz. /3 egz., III niekompl./, l., k.181

111. Manifest Demokracji Polskiej XIX w., odczytany na obchodzie 29 listopada 1845 r. w Paryżu, fragmenty /Ideologia egalitarna chrześcijańskiego komunizmu/
Odpisy
B.d., rkp., masz. /3 egz./, l., k.124

112. Listy Chopina do rodziny dotyczące George Sand i pobytu w Anglii z lat 1847, 1848
Odpisy
Po 1948, rkp., masz. /4 egz./, l., k.82

113. Materiały Fryderyka Schlössera, właściciela przędzalni w Czorkowie, członka Izby Handlowej Rękodzielniczej woj. Mazowieckiego, z lat 1828-1843
Akta oryginalne, odpisy
B.d., rkp., l., k.8

114. Historia Polski i powszechna II poł. XVIII i XIX w.
Wypisy, streszczenia i notatki, głównie z literatury i źródeł drukowanych
B.d., rkp., l., k.263

115. J.w.
J.w.
B.d., rkp., l. i sz., k.168

116. J.w.
J.w.
B.d., rkp., l. i sz., k.162

117. J.w.
Notatki i zestawienia bibliograficzne
B.d., rkp., masz., l. i sz., k.320

118. J.w.
J.w.
B.d., rkp., l., k.229

119. J.w.
Notatki i zestawienia bibliograficzne oraz drobne zapiski biograficzne
B.d., rkp., l., k.111

II. MATERIAŁY DZIAŁALNOŚCI NAUKOWEJ I WYDAWNICZEJ

120. Uniwersytet Łódzki i Wolna Wszechnica Polska
Stan i plany pracy naukowej, sprawozdania i ankieta Katedry i Zakładu Historii Powszechnej Nowożytnej, oceny pracowników, notatki dotyczące pracy dydaktycznej, kwestionariusze, statuty, zarzą-

dzenia, korespondencja, sprawy biblioteczne; kilka pism Wolnej Wszechnicy Polskiej w sprawach organizacyjnych i dydaktycznych
1945-1953, rkp., masz., l., k.156

121. Współpraca z towarzystwami naukowymi, głównie Polską Akademią Umiejętności, Polskim Towarzystwem Historycznym i Łódzkim Towarzystwem Naukowym oraz Spółdzielnią Wydawniczą "Czytelnik"
Korespondencja, zawiadomienia, protokóły
1947-1953, rkp., masz. powiel., l., k.98

122. Program nauczania historii w szkole średniej /Dziedzictwo minionego okresu i projekty reformy/
Opinia Włodzimierza Dzwonkowskiego
Po 1945, rkp., l., k.14

123. Protokóły posiedzeń Komitetu wydawniczego: Akta i pisma Tadeusza Kościuszki
W tym pismo Włodzimierza Dzwonkowskiego do Komisji Historycznej PAU w sprawach redakcyjno-wydawniczych
1949-1950, rkp., masz., l., k.32

124. Przedmowa do III tomu źródeł do Insurekcji Kościuszkowskiej
Fragment rkp., masz. /2 egz., I bez zakończenia, II fragm./
Przed 1954, l., k.51

125. Z korespondencji Rządu Narodowego 1794 r. /Akta Rządu Narodowego t.III/
Druk., fragm. bez zakończenia, l., k.128

126. Plan prac przygotowawczych do wydania IV tomu źródeł do Insurekcji Kościuszkowskiej, obejmujących stosunki zagraniczne powstania
Przed 1954, rkp., masz. /3 egz./, l., k.20 + 4

127. Jakie są postulaty wydawnicze w zakresie historii na najbliższą przyszłość?
Odpowiedź na ankietę
B.d., rkp., masz. /3 egz./, l., k.20

128. Instrukcja wydawnicza dla źródeł historycznych nowożytnych
Teksty z uwagami W.Dzwonkowskiego
1949, masz. powiel., druk., l., k.76 + 38

129. Hasła do wydawnictwa encyklopedycznego
Wykaz haseł na litery H - I i fragmenty opracowań na litery B, D, H
B.d., rkp., masz. /3 egz./, l., k.156

III. MATERIAŁY BIOGRAFICZNE

130. Pamiętnik
Okres powstania warszawskiego
1944, rkp., sz., l., k.186

131. J.w.
Ewakuacja po powstaniu
1944-1945, rkp., sz., l., k.248

132. J.w.
Wyzwolenie, organizowanie uniwersytetu
1945, I - III, rkp., l., k.122

133. Fotografia, fragmenty życiorysu, korespondencja i zaświadczenia w sprawie emerytury, kwestionariusze finansowe, rachunki i zapiski dotyczące wydatków, recepty
1948-1952, rkp., masz., l., k.108

134. Notatki z gramatyki języków obcych i z lektury
B.d., rkp., l., k.26

135. Artykuły prasowe, dotyczące bieżących wydarzeń politycznych, gospodarczych, kulturalnych
Kilka egzemplarzy "Dziennika Łódzkiego", "Dziennika Polskiego", "Trybuny Ludu", "Tygodnika Powszechnego", wycinki prasowe; mapa polit.-administracyjna ZSRR
1945-1953, druk., l., k.55

IV. KORESPONDENCJA

136. Korespondencja wychodząca w sprawach wydawniczych i archiwalnych
1946-1953, rkp., l., k.35

137. Korespondencja wpływająca A - Z
Zob. Aneks 4
1945-1953, rkp., l., k.60

138. Korespondencja rodzinna i prywatna, wysyłana i otrzymywana
W tym listy osób z rodziny W.Dzwonkowskiego
1944-1951, rkp., l., k.61

V. MATERIAŁY O WŁODZIMIERZU DZWONKOWSKIM

139. Witold Łukaszewicz: Wspomnienie pośmiertne o profesorze Włodzimierzu Dzwonkowskim /wygłoszone nad grobem 3.III. 1954 r./
1954, masz., l., k.5

140. Maria Złotorzycka: Życiorys prof. Włodzimierza Dzwonkowskiego i materiały do bibliografii jego prac w latach 1910-1956
1957, rkp., l., k.21

VI. MATERIAŁY OSÓB OBCYCH

141. Landecki Tadeusz: Wiosna Ludów w krajach niemieckich i na Węgrzech
Ok. 1948, masz., l., k.110

142. Łukaszewicz Witold: Klaudiusz Franciszek Łazowski, nieznany bohater Rewolucji Francuskiej
Wykorzystane materiały /omówienie/, treść pracy, wstęp
1948, masz., rkp., l., k.30

143. Złotorzycka Maria: Marian Bohusz /Józef Karol Potocki 1854-1898/
B.d., rkp., l., k.24

144. Złotorzycka Maria: Odpis jej ręką z J.N.: Wspomnienie o Janie Gliszczyńskim
B.d., rkp., l., k.2

145. Hemer Feliks: Lublin i lubelskie w czasie Sejmu Wielkiego /do wojny z Rosją 1792 r., na podstawie książki dr Józefa Kermisza: Lublin i lubelskie w ostatnich latach Rzeczypospolitej/
B.d., rkp., l., k.17

146. Lach Antoni Edmund: Gwarancja rosyjska w Polsce w latach 1700-1790
1947, masz., l., k.130

147. Lewandowska: Sejmy 1776-1786
B.d., masz., l., k.58

148. Witkowski Jan: Stosunki wewnętrzne w Polsce przed Sejmem czteroletnim: stronnictwa, sejmiki, czynności przedsejmowe, walka o opinię w kraju /na podstawie Józefa Kraszewskiego: Polska w czasie trzech rozbiorów/
1946, rkp., l., k.7

149. Ziemnicki Janusz: Tatarzy krymscy w dziejach Polski /w. XV i XVI/ za Jagiellonów
B.d., rkp., l., k.9

150. Bez autora: Stany Generalne
B.d., rkp., l., k.25

151. Bez autora: Zjazd w Kaniowie na podstawie J.I.Kraszewskiego: Polska w dobie trzech rozbiorów
B.d., rkp., l., k.3

152. Bez autora: Recenzja pracy Rydzika: Gen. Ignacy Prądzyński
B.d., rkp., 1., k.2

153. Notatka dotycząca osoby oskarżonego Daume
Po 1945, rkp., masz., 1., k.2

154. Adam Stebelski: Autobiografia i spis prac z archiwistyki do r. 1947
Ok. 1947, rkp., 1., k.5

155. Stanislas F.Michalski: Hymnes philosophiques du Rgveda, "Scientia", Avril 1952, odbitka
1952, druk z dedykacją, sz., 1.6

156. List R.Grodeckiego do nieznanego adresata
1932, 1., k.1

Aneks 1

j. 53. Notatki biograficzne dotyczą następujących postaci historycznych:

Bakunin Michał
Barss Franciszek
Bem Józef
Bestużew Aleksander
Breański Walerian Tyburcjusz
Cieszkowski August
Cukrowicz Hipolit
Czerwiakowski Rafał Józef
Darowski Weryha Bolesław
Darowski Weryha Mieczysław
Dawid Jan Władysław
Dobrski Leopold
Dunin Adelajda
Fontana Julian
Gautier Franciszek
Gawroński Stanisław
Gąsiorowski Franciszek
Gosławski Ignacy
Gostkowski Michał i Józef
Grabowscy: Elżbieta, Adam Mateusz, Jan Michał, Józef-Kazimierz, Krystian, Michał, Michał Grzegorz i Zygmunt Ksawery
Grzybowski Józef

Gurowski Adam
Heine Henryk
Królikowski Ludwik
Lee Karol
Lubomirski Henryk
Ordon Julian Konstanty
Spazier Ryszard
Świętosławski Zenon
Zaleski Bronisław
Zwierkowski Walenty

Aneks 2

j. 98. "Cesky Casopis Historicky" za r. 1946

Listy i papiery Piotra Wielkiego, t.VII, cz.II, wyd. AN ZSRR 1946

Krakowski Stefan: Studia z dziejów Częstochowy 1220-1665, 1948

Leśnodorski Bogusław: Konstytucja 3 Maja jako dokument Oświecenia, 1946

Mościcki Henryk: Pisma Tadeusza Kościuszki, 1947

Ostrowski Adam: Hugo Kołłątaj, ojciec demokracji polskiej, 1946

Pachoński Lubicz Jan: Kościuszko w niewoli carskiej, 1947

Przelaskowski Ryszard: Rola Polski w ruchach intelektualnych francuskich za czasów monarchii lipcowej, b.d.

Turska Zofia: Kościuszko we Francji, 1946

Werfel Roman: Dembowski i Szela - Rok 1846, 1946

Drobne notatki recenzyjne, b.d.

Aneks 3

j. 99. Cegielska Maria: Kazimierz Kantak, 1949

Lach Antoni Edmund: Gwarancja rosyjska w Polsce w latach 1700-1790, 1947

Norek Zygmunt: Monografia wsi Chwalibogowice pow. pińczowskiego, 1947

Świerczewski Henryk: Monografia wsi Machcin, 1946

Aneks 4

j. 137. Wykaz korespondentów:

Arnold Stanisław
1945, 1.1

Boyé Mira
1945, 1.1

Borkowski Jerzy
1953, 1.1

Borkowski Teofil
1949, 1.1

Cieślewski R.
1947, 1.1

Czekalski Eustachy
1947, 1.1

Frankowski Stefan
1946, 1.1

Gałecka Janina
1950, 1.1

Gąsiorowska Natalia
1947, 1.1

Grotowska Helena
1946-1947, 1.3

Haber Jan
1949, 1.1

Krzyżanowski Adam
1948, 1.2

Łukaszewicz Witold
1945 i b.d., 1.2

Maciejko A.
1951, 1.1

Mączewski B.
1952, 1.1

Misztal Andrzej
B.d., 1.1

Mościcki Henryk
1947-1948, 1.7

Radlińska Helena
1952, 1.1

Seliga Stanisław
B.d., 1.1

Strelczyk Borys
1948, 1.1

Słomczewski S.
1945, 1.1

Tralkowski Jerzy
B.d., 1.1 /fragm./

Tucholska Zofia
1946, 1.1

Uniwersytet Warszawski
1951, 1.1

Złotorzycka Maria
1946 i b.d., 1.7

Żółkiewski Stefan
1946, 1.1

Listy o podpisach nieczytelnych
1946-1952 i b.d., 1.6

Maria Wrzosakowa
Warszawa

MATERIAŁY WIKTORA HAHNA

Wiktor Hahn syn Feliksa i Kazimiery z Lorenców urodził się 9 września 1871 r. w Wiedniu. Gimnazjum ukończył we Lwowie w 1889 r., następnie studiował na Wydziale Filozoficznym Uniwersytetu Lwowskiego. W 1894 r. złożył egzamin nauczycielski z języka polskiego i filologii klasycznej, a w rok później otrzymał stopień doktora filozofii. Pracę nauczycielską rozpoczął w 1894 r. w gimnazjum we Lwowie, następnie uczył w Kołomyi, a od 1899 r. ponownie we Lwowie.

W celu pogłębienia studiów i przeprowadzenia poszukiwań w bibliotekach wyjechał w 1901 r. do Wiednia i Berlina. Tam uczęszczał na wykłady z zakresu literatury słowiańskiej, klasycznej i niemieckiej.

Po uzyskaniu habilitacji z zakresu historii literatury polskiej na Uniwersytecie Lwowskim w 1907 r. rozpoczął wykłady na Wydziale Filozoficznym. Profesorem nadzwyczajnym tegoż Uniwersytetu mianowany został w 1917 r., a w 1918 r. otrzymał tytuł docenta z zakresu bibliografii i bibliotekoznawstwa. W latach 1921-1939 prowadził wykłady, a także kierował seminarium historii literatury polskiej w Katolickim

Uniwersytecie Lubelskim. Od 1921 r. był profesorem zwyczajnym KUL. Dużo pracy i troski włożył w stworzenie i rozwój Biblioteki Seminarium Historii Literatury Polskiej KUL. W uznaniu zasług położonych przez Wiktora Hahna dla rozwoju KUL, Senat Uniwersytetu nadał mu doktorat honoris causa w czasie uroczystości 40-lecia uczelni we wrześniu 1958 r.

W czasie II wojny światowej W.Hahn przebywał we Lwowie, po 1945 r. osiedlił się w Warszawie. W 1957 r. otrzymał nominację na profesora zwyczajnego Uniwersytetu Warszawskiego.

Zmarł 2 listopada 1959 r. w Warszawie.

Swoją bogatą twórczością naukową - ogłosił bowiem około 500 prac i ponad 500 sprawozdań i recenzji - objął trzy dziedziny nauki o literaturze: historię literatury klasycznej i polskiej, a także bibliografię i bibliotekoznawstwo oraz edytorstwo.

Z dziedziny filologii klasycznej jest autorem rozpraw o Plutarchu i Arystotelesie, o komedii Meandra i teorii dramatu greckiego, o Cyceronie i wierszach Safony. Jako historyk literatury ojczystej objął twórczością całość dziejów polskiej literatury, jakkolwiek najwięcej uwagi poświęcił pisarzom XVI i XIX w. Przede wszystkim jednak zajęły go dwie postacie: Szymon Szymonowicz i Juliusz Słowacki. Twórczości tych dwóch pisarzy poświęcił wiele prac specjalnych o charakterze interpretacyjnym, edytorskim i bibliograficznym.

Z zakresu bibliografii najcenniejszym dziełem Wiktora Hahna jest Bibliografia bibliografii polskiej, będąca pierwszym o tak szerokim zakresie i zasięgu spisem polskich bibliografii z różnych dziedzin kultury, nauki i sztuki. Pierwsze wydanie tej pracy wyszło we Lwowie w 1921 r., drugie wydanie rozszerzone prawie trzykrotnie i pod zmienionym tytułem Bibliografia bibliografij polskich ukazało się w 1956 r. Twórczość Wiktora Hahna w omawianej dziedzinie jest bardzo bogata, oprócz wspomnianej Bibliografii ... opracował szereg zestawień bibliograficznych poświęconych pisarzom polskim i obcym, uczonym i profesorom oraz różnym zagadnieniom naukowym i instytucjom. Do najważniejszych z tej dziedziny należą: Bibliografia filologii klasycznej i literatury humanistycznej w Polsce, Bibliografia jubileuszu Uniwersytetu Lwowskiego, Bibliografia jubileuszu Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Szerokiej działalności edytorskiej Wiktora Hahna zawdzięczamy wydanie dzieł niektórych pisarzy polskich - J.Słowackiego, J.I.Kraszewskiego, J.Korzeniowskiego, K.Libelta. Edycje zaopatrzone zostały obszernymi wstępami, przypisami, notatkami bibliograficznymi.

Równocześnie z pracą naukową i zawodową prowadził Wiktor Hahn szeroką działalność w organizacjach i towarzystwach naukowych głównie w środowisku lwowskim i lubelskim. Był czynnym członkiem Towarzystwa Filologicznego we Lwowie pełniąc tam funkcję sekretarza /1899-1903/ jak również wchodząc w skład komitetu redakcyjnego organu Towarzystwa, czasopisma "Eos". Należał do grona organizatorów, a następnie został czynnym członkiem Towarzystwa dla Popierania Nauki Polskiej we Lwowie. W latach 1905-1928 był wiceprezesem Towarzystwa Literackiego im. A.Mickiewicza we Lwowie a także redaktorem jego czasopisma "Pamiętnik Literacki". Posiadał tytuły członka Towarzystwa Naukowego Warszawskiego, Towarzystwa

Uniwersytecie Lubelskim. Od 1921 r. był profesorem zwyczajnym KUL. Dużo pracy i troski włożył w stworzenie i rozwój Biblioteki Seminarium Historii Literatury Polskiej KUL. W uznaniu zasług położonych przez Wiktora Hahna dla rozwoju KUL, Senat Uniwersytetu nadał mu doktorat honoris causa w czasie uroczystości 40-lecia uczelni we wrześniu 1958 r.

W czasie II wojny światowej W.Hahn przebywał we Lwowie, po 1945 r. osiedlił się w Warszawie. W 1957 r. otrzymał nominację na profesora zwyczajnego Uniwersytetu Warszawskiego.

Zmarł 2 listopada 1959 r. w Warszawie.

Swoją bogatą twórczością naukową - ogłosił bowiem około 500 prac i ponad 500 sprawozdań i recenzji - objął trzy dziedziny nauki o literaturze: historię literatury klasycznej i polskiej, a także bibliografię i bibliotekoznawstwo oraz edytorstwo.

Z dziedziny filologii klasycznej jest autorem rozpraw o Plutarchu i Arystotelesie, o komedii Meandra i teorii dramatu greckiego, o Cyceronie i wierszach Safony. Jako historyk literatury ojczystej objął twórczością całość dziejów polskiej literatury, jakkolwiek najwięcej uwagi poświęcił pisarzom XVI i XIX w. Przede wszystkim jednak zajęły go dwie postacie: Szymon Szymonowicz i Juliusz Słowacki. Twórczości tych dwóch pisarzy poświęcił wiele prac specjalnych o charakterze interpretacyjnym, edytorskim i bibliograficznym.

Z zakresu bibliografii najcenniejszym dziełem Wiktora Hahna jest Bibliografia bibliografii polskiej, będąca pierwszym o tak szerokim zakresie i zasięgu spisem polskich bibliografii z różnych dziedzin kultury, nauki i sztuki. Pierwsze wydanie tej pracy wyszło we Lwowie w 1921 r., drugie wydanie rozszerzone prawie trzykrotnie i pod zmienionym tytułem Bibliografia bibliografij polskich ukazało się w 1956 r. Twórczość Wiktora Hahna w omawianej dziedzinie jest bardzo bogata, oprócz wspomnianej Bibliografii ... opracował szereg zestawień bibliograficznych poświęconych pisarzom polskim i obcym, uczonym i profesorom oraz różnym zagadnieniom naukowym i instytucjom. Do najważniejszych z tej dziedziny należą: Bibliografia filologii klasycznej i literatury humanistycznej w Polsce, Bibliografia jubileuszu Uniwersytetu Lwowskiego, Bibliografia jubileuszu Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Szerokiej działalności edytorskiej Wiktora Hahna zawdzięczamy wydanie dzieł niektórych pisarzy polskich - J.Słowackiego, J.I.Kraszewskiego, J.Korzeniowskiego, K.Libelta. Edycje zaopatrzone zostały obszernymi wstępami, przypisami, notatkami bibliograficznymi.

Równocześnie z pracą naukową i zawodową prowadził Wiktor Hahn szeroką działalność w organizacjach i towarzystwach naukowych głównie w środowisku lwowskim i lubelskim. Był czynnym członkiem Towarzystwa Filologicznego we Lwowie pełniąc tam funkcję sekretarza /1899-1903/ jak również wchodząc w skład komitetu redakcyjnego organu Towarzystwa, czasopisma "Eos". Należał do grona organizatorów, a następnie został czynnym członkiem Towarzystwa dla Popierania Nauki Polskiej we Lwowie. W latach 1905-1928 był wiceprezesem Towarzystwa Literackiego im. A.Mickiewicza we Lwowie a także redaktorem jego czasopisma "Pamiętnik Literacki". Posiadał tytuły członka Towarzystwa Naukowego Warszawskiego, Towarzystwa

Przyjaciół Nauk w Poznaniu i w Lublinie. Współpracował także z Komisją Historii Literatury Polskiej i Komisją Filologiczną Polskiej Akademii Umiejętności. Był jednym z założycieli a następnie członkiem Rady Nadzorczej Polskiego Towarzystwa Emigracyjnego w Krakowie w 1911 r.

Szczególnie wielki wkład pracy włożył jako główny organizator uroczystości związanych z jubileuszowymi obchodami ku czci Juliusza Słowackiego. W 1909 r. odbyły się we Lwowie, a także w mniejszych ośrodkach uroczystości związane z 100 rocznicą urodzin J.Słowackiego, w czasie których Wiktor Hahn wygłosił szereg odczytów poświęconych poecie. W latach 1911-1939 Hahn stał na czele Komitetu Obywatelskiego Budowy Pomnika J.Słowackiego we Lwowie. Współdziałał z komitetami powołanymi w celu zorganizowania akcji sprowadzenia do kraju zwłok Juliusza Słowackiego. W 1939 r. rozpoczął akcję organizowania obchodów 90 rocznicy śmierci i 130 rocznicy urodzin J.Słowackiego. Uroczystości te przewidziane na wrzesień nie doszły do skutku z powodu wybuchu wojny.

Ponadto w okresie międzywojennym Wiktor Hahn aktywnie współpracował z organizacjami i stowarzyszeniami kulturalno-naukowymi na terenie Lublina. W 1921 r. założył lubelskie koło Towarzystwa Literackiego im. A.Mickiewicza. Włączył się aktywnie do prac Lubelskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk. Brał udział w pracach wydawniczych ku uczczeniu 150 rocznicy St.Konarskiego i ustanowienia Komisji Edukacji Narodowej, należał do Komitetu Obchodu 100 rocznicy zgonu St.Staszica oraz do Komitetu budowy pomnika J.Kochanowskiego w Lublinie.

Za zasługi położone dla nauki i kultury polskiej odznaczony był w okresie międzywojennym Złotym Krzyżem Zasługi, a w Polskiej Rzeczpospolitej Ludowej Krzyżem Komandorskim Orderu Odrodzenia Polski i Orderem Sztandaru Pracy.

Materiały Wiktora Hahna przekazane zostały do Archiwum PAN w kwietniu 1960 r. przez syna Kazimierza Hahna-Tarchalskiego. Korespondencja została zakupiona a pozostałe materiały wpłynęły w formie daru. Ogólna ilość materiałów wynosi 2,55 mb.; sformowano 216 jednostek.

Korespondencja została przekazana w stanie wstępnego uporządkowania, a mianowicie listy ułożone były w obwolutach według nazwisk nadawców bez uporządkowania chronologicznego. Materiały przekazane jako dar były nieuporządkowane.

Pierwsze prace nad uporządkowaniem korespondencji łącznie ze sporządzeniem do niej indeksu kartkowego przeprowadzone zostały w Archiwum PAN w 1960 r. i 1961 r. przez Michała Flisa. Prace szczegółowe nad całością materiałów spuścizny podjęte zostały przez autorkę obecnego opracowania w grudniu 1969 r.; zakończono je w marcu 1971 r.; materiały podzielono na sześć grup.

Bogaty dorobek naukowy twórcy spuścizny odzwierciedlają materiały twórczości naukowej, ujęte w grupie pierwszej. Otwiera ją podgrupa prac i artykułów głównie z zakresu historii literatury, częściowo z dziedziny filologii klasycznej, bibliografii i organizacji nauki w Polsce. Opracowania, których daty powstania lub wydania dało się ustalić ułożono chronologicznie i umieszczono na początku. Po nich następują prace niedatowane, z których większość nie była drukowana.

Niektóre spośród studiów datowanych również nie doczekały się edycji, jak np.: Gogol w Polsce. Jeśli chodzi o formę zewnętrzną materiałów tej podgrupy są to w przeważającej części rękopisy czasem w paru wersjach, czy tylko szkicach, często połączone z materiałami warsztatowymi w postaci notatek, wypisów a nawet korespondencji..

Drugą podgrupę stanowią notatki do wykładów głoszonych przez Hahna na Wydziale Filozoficznym Uniwersytetu Lwowskiego już od 1907 r. oraz na Wydziale Filologicznym Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego w latach 1921-1939. Tematyka zachowanych w spuściźnie notat dotyczy: dziejów literatury polskiej od najdawniejszych czasów do 1863 r., dziejów literatury łacińskiej w Polsce, dziejów hellenizmu w Polsce, historii dramatu polskiego. Z prowadzonych przez W.Hahna wykładów monograficznych zachowały się w spuściźnie obszerne notaty o twórczości Juliusza Słowackiego, Aleksandra Fredry, powieściopisarek polskich w XIX w.

Recenzje ujęte są zbiorowo w układzie alfabetycznym według nazwisk autorów w jednej jednostce, która zaopatrzona została w aneks.

Licznie reprezentowane są w spuściźnie materiały bibliograficzne. Część z nich stanowi wykazy prac i literatury osób, głównie pisarzy, którym W.Hahn okazał szczególne zainteresowanie. Materiały te ułożone są alfabetycznie według nazwisk. Szczególnie bogate są zestawienia dotyczące A.Gogola, T.Kościuszki, J.Korzeniowskiego, J.I.Kraszewskiego, B.Prusa, Sz.Szymonowicza. Z zestawień bibliograficznych, poświęconych zagadnieniom, obfite materiały zachowały się do: Bi-

bliografii filologii klasycznej i literatury humanistycznej w Polsce ... oraz do: Bibliografii m.Lublina. Forma zewnętrzna materiałów bibliograficznych jest bardzo różnorodna, zapisy bibliograficzne wykonane zostały na kartkach papieru różnego rodzaju i formatu. Czasem są to wypisy robione przez osoby obce i nadesłane W.Hahnowi w formie listu, karty pocztowej lub wycinka z prasy. Najbardziej jednolite w formie i zapisie są karty do bibliografii filologii klasycznej. Ta różnorodność postaci poszczególnych zapisek oraz ich mniejsza stosunkowo wartość spowodowała duże trudności ich opracowania technicznego. W związku z tym zrezygnowano z foliowania niektórych jednostek, zawierających materiały tego typu.

Podgrupę materiałów warsztatowych zamyka jednostka 137, zawierająca oryginały listów, które W.Hahn zgromadził jako teksty źródłowe. Dwa z tych listów, a mianowicie list F.Bentkowskiego i J.Korzeniowskiego ogłoszone zostały przez W.Hahna w "Pamiętniku Literackim" /1904 i 1916 r./.

Szeroką działalność twórcy spuścizny na polu pracy organizacyjno-naukowej reprezentują zachowane w drugiej grupie zespołu unikalne materiały związane z organizacją obchodów ku czci J.Słowackiego. Dotyczą one wszakże tylko niektórych wycinków aktywności W.Hahna. Brak jest bowiem materiałów, które mówiłyby o pracy W.Hahna, na terenie lwowskich, czy lubelskich towarzystw naukowych i oświatowych. Zachowały się akta: Komitetu Obchodu 100 rocznicy urodzin J.Słowackiego z lat 1907-1910, a także zorganizowanego z tej okazji Zjazdu Historyczno-Literackiego we Lwowie w 1909 r. W spuściźnie znajdują się również dokumenty Komitetu Sprowadzenia Zwłok

Juliusza Słowackiego z lat 1908, 1920-1927, Komitetu Obchodu 90 rocznicy śmierci i 130 rocznicy urodzin J.Słowackiego z 1939 r. oraz akta Komitetu Obywatelskiego Budowy Pomnika J. Słowackiego we Lwowie z lat 1911-1939 /1942-1950/. Ze względu na to, że W.Hahn był głównym promotorem działalności tych komitetów pełniąc funkcję sekretarza lub jednego z głównych członków zarządu zachowały się w jego papierach akta typu organizacyjnego jak: protokóły posiedzeń zarządu, komunikaty, odezwy oraz bogata korespondencja organizacyjna; w aktach Komitetu Budowy Pomnika są nadto wykazy składek, rozliczenia i korespondencja finansowa, oferty i umowa z artystą - rzeźbiarzem Edwardem Wittigiem, fotografie i szkice projektu pomnika. Korespondencję związaną z działalnością komitetów pozostawiono przy omawianych aktach i nie włączono jej do czwartej grupy materiałów spuścizny, obejmującej tylko korespondencję osobistą. Listy ułożono alfabetycznie według nadawców, do poszczególnych jednostek sporządzono aneksy.

Wśród korespondentów komitetów znajdujemy wiele nazwisk sławnych i znanych ludzi jak: Aleksandra Brücknera, Jakuba Bojki, Bernarda Chrzanowskiego, Bolesława Prusa, Mieczysława Karłowicza, Marii Konopnickiej, J.Łuszczewskiej /Deotymy/, Jacka Malczewskiego, Zygmunta Miłkowskiego, Kazimierza Przerwy-Tetmajera, Władysława Reymonta, Aleksandra Świętochowskiego, Władysława Żeleńskiego, Stefana Żeromskiego.

W aktach działalności redakcyjno-wydawniczej zgrupowano materiały wiążące się z pracami W.Hahna nad edycją: Kroniki Uniwersytetu Lwowskiego za lata 1898/99-1915/16, łacińskich poematów Szymona Szymonowicza, utworu J.Słowackiego:

Sen srebrny Salomei, dzieł J.I.Kraszewskiego oraz dzienników S.Żeromskiego. Jest to głównie korespondencja związana z opracowywaniem planu wydania poszczególnych utworów oraz wstępu i przypisów. Uwagę zwracają teksty wydawnicze łacińskich poematów Szymona Szymonowicza zebrane a niektóre nawet nowoodkryte, dzięki niesłychanie żmudnym i wnikliwym poszukiwaniom badawczym prowadzonym przez twórcę spuścizny już od najwcześniejszych lat jego pracy naukowej.

W grupie trzeciej - materiałów biograficznych - najbardziej kompletne są dokumenty pracy W.Hahna w szkolnictwie średnim i wyższym pochodzące z lat 1892-1955.

Niezwykle cenną częścią spuścizny jest dział czwarty - korespondencja. Grupa ta zawiera ok. 3.500 listów pisanych do twórcy spuścizny w latach 1886-1959 m.in. przez W.Abrahama, S.Askenazego, O.Balzera, P.Ettingera, S.Hammera, St. Helsztyńskiego, J.Kleinera, E.Kipę, L.Staffa, A.Skałkowskiego, S.Wierczyńskiego, T.Boya-Żeleńskiego, S.Żeromskiego.

Listy ułożone są w układzie alfabetycznym w 37 jednostkach. W każdej jednostce listy jednego nadawcy ujęto w obwolutę i ułożono chronologicznie. W opisie na obwolucie uwzględniono: imię i nazwisko nadawcy, daty krańcowe listów i ich liczbę. Do całości korespondencji sporządzono jeden aneks będący spisem alfabetycznym nazwisk nadawców.

W materiałach o twórcy spuścizny znajduje się życiorys W.Hahna i bibliografia pióra Kazimierza Hahna Tarchalskiego. Bibliografia ma formę mikrofilmu, sporządzonego z oryginału, złożonego w zbiorach rękopiśmiennych Biblioteki Instytutu Badań Literackich PAN.

Materiałów obcych jest niewiele; są to trzy listy zgrupowane w jednej jednostce. Uwagę zwraca tu list M.Konopnickiej do Z.Rutkiewiczowej z 1910 r. w formie fotokopii.

Ze względu na niezwykle cenny charakter materiałów spuścizny inwentarz zaopatrzony został w szeroko rozbudowany aparat pomocniczy. Stanowią go obszerne aneksy w liczbie 13 oraz kartkowy indeks do korespondencji. Aneksy zastosowano przy jednostkach zbiorczych, a przede wszystkim obejmujących korespondencję.

W załączniku do spuścizny umieszczono egzemplarze lub odbitki prac drukowanych W.Hahna, które znajdowały się w materiałach spuścizny.

Zespołowi nadano w Archiwum PAN sygnaturę III-82.

BIBLIOGRAFIA I ŹRÓDŁA

1. R.Torchalski: Wiktor Hahn - historyk literatury, bibliograf, organizator życia naukowego, "Kwartalnik Historii Nauki i Techniki" 1970, nr 1 s.71-80
2. Przemówienia na akademii żałobnej zorganizowanej przez Katolicki Uniwersytet Lubelski w dn. 3 XII 1959 r., "Zeszyty Naukowe KUL" 1960, nr 1 s.156-169, nr 2 s.158-164
3. Z.Libera: W.Hahn jako badacz Słowackiego, "Przegląd Humanistyczny" 1959, nr 3 s.208-212
4. Materiały biograficzne - zob. niżej, j. 168-172, 213

Przegląd zawartości inwentarza

	Pozycja inwentarza
I. Materiały twórczości naukowej	1-137
1. Prace, artykuły, referaty	1 - 59
2. Wykłady	60 - 70
3. Recenzje	71
4. Materiały bibliograficzne i inne warsztatowe	72-137
II. Materiały działalności organizacyjno-naukowej i redakcyjno-wydawniczej	138-167
1. Działalność organizacyjno-naukowa	138-160
2. Działalność redakcyjno-wydawnicza	161-167
III. Materiały biograficzne	168-175
IV. Korespondencja	176-212
V. Materiały o twórcy spuścizny	213-214
VI. Materiały obce	215
Załącznik	216

I. MATERIAŁY TWÓRCZOŚCI NAUKOWEJ

1. P r a c e, a r t y k u ł y, r e f e r a t y

1. De Plutarchii Moralium codicibus quaestiones selectae
   Rozprawa
   1905, rkp., j.łac. 1., k.48

2. W sprawie badań nad literaturą humanistyczną w Polsce
   Referat wygł. na IV Zjeździe Historyków Polskich w Poznaniu
   1925, rkp., l., k.8

3. Poolsche Literatuur
   Artykuł
   1926, rkp., j.niem., l., k.6 + 10 + 22

4. W sprawie bieżącej bibliografii polskiej
   Artykuł
   1926, rkp., l., k.8

5. Ibsen w Polsce
   Artykuł
   Po 1928 r., rkp., l., k.33

6. Szymon Szymonowicz jako najwybitniejszy przedstawiciel humanizmu polskiego
   Artykuł
   1930, rkp., l., k.22

7. Karol Estreicher jako tłumacz utworów dramatycznych
   Artykuł i materiały; w nich listy od: Marii Estreicherówny, St.Piotra Koczorowskiego i M.Rulikowskiego
   1929-1931, rkp., l., k.25 + 5 + 23

8. Studia hellenistyczne w Polsce
   Referat na Zjazd filologów klasycznych krajów słowiańskich w Pradze
   1931, rkp., 2 egz., masz., l., k.26 + 12 + 14

9. O przedstawieniach teatralnych w Lublinie
   Artykuł i materiały; w nich list Marii Fredro-Bonieckiej
   1922-1932, rkp., l., k.57 + 21

10. W setną rocznicę śmierci Belliniego
    Artykuł
    1936, rkp., l., k.17

11. Juliusz Słowacki i Vincenzo Bellini
    Artykuł
    1936, masz., l., k.4

12. Balladyna J.Słowackiego - wydanie skrócone dla scen włościańskich przygotowane i poprzedzone wstępem przez W.Hahna
    Korekta drukarska utworu
    Ok. 1939, druk., l., k.1 + s.179 + k.6

13. Gogol w Polsce
    Rozprawa i materiały
    1939-1944, rkp., l., k.177 + 114

14. Józef Jeżowski w Rosji - 1824-1855
    Artykuł i materiały; w nich listy Pawła Ettingera
    1929, 1939-1944, rkp., l., k.71 + 93 + 11

15. Adam Mickiewicz
    Szkice artykułów i materiały
    1933, 1945, rkp., l., k.59 + 4

16. Wojciech Bartos Głowacki - w rocznicę bitwy pod Racławicami
    Artykuł i materiały
    Po 1945, rkp., l., k.6 + 7

17. Pamiątki kościuszkowskie w Lublinie
    Szkic artykułu i materiały
    1946, rkp., l., k.60

18. Ludwik Kubala o Tadeuszu Kościuszce
    Artykuł i materiały
    1946, rkp., l., k.14 + 4

19. W sprawie polskich zbiorów teatralnych ...
    Artykuł
    1946, rkp., l., k.5

20. Józef Krogulski we Wrocławiu
    Artykuł i materiały
    1946, rkp., l., k.6 + 4

21. W 70 rocznicę śmierci A.Fredry 1876-1946
Artykuł i materiały
1946, rkp., l., k.15 + 14

22. Zapomniany artykuł Jana Kasprowicza o Górnym Śląsku
Artykuł
1946, rkp., l., k.9

23. Stowarzyszenie "Warta" w Poznaniu. Wspomnienie sprzed pół wieku
Artykuł
1946, rkp., 2 egz., l., k.9 + 10

24. Katedra literatur słowiańskich w Uniwersytecie Wrocławskim w latach 1909-1945
Artykuł i materiały; w nich list Z.Abramowiczównej
Po 1946, rkp., l., k.12 + 53

25. Szalona J.I.Kraszewskiego. Dwie powieści z życia studentów polskich w Uniwersytecie Kijowskim
Artykuł i materiały
1947, masz., l., k.5 + 17

26. Józef Iłowiecki /1852-1902/ zapomniany poeta wielkopolski
Artykuł
1947, rkp., l., k.17

27. Rok tysiączny osiemsetny trzydziesty piąty
Artykuł i materiały
1949, rkp., l., k.14 + 21 + 1

28. O życiu i dziełach Juliusza Słowackiego
Praca
1949, masz., 2 egz., l., k.77 + 77

29. Zarys historii bibliotek polskich
Artykuł
1926, 1949, rkp. i masz. /2 egz./, l., k.46 + 14 + 39 + 28 + 125

30. Pamięci Mickiewicza. Zapomniana książeczka o Mickiewiczu wydana w Odessie w 1907 r.

Artykuł
1950, rkp., masz., l., k.4 + 1 + 12

31. Balzak a Słowacki
Artykuł
Po 1950, rkp., 2 egz., masz., l., k.5 + 7 + 3

32. Utwory dramatyczne autorów polskich napisane w językach obcych /1751-1939/
Artykuł
1951, masz., l., k.20

33. Powieści J.I.Kraszewskiego w przekładach duńskich.Notatka bibliograficzno-literacka
1951, rkp., l., k.22

34. Horsztyński /Szczęsny Kossakowski/. Tragedia J.Słowackiego w uzupełnieniu Józefa Iłowieckiego
Artykuł
Ok. 1953, rkp., masz., 2 egz., k.34 + 24 + 20

35. Utwory dramatyczne Urszuli Radziwiłłowej
Artykuł i listy Państwowego Instytutu Sztuki
1952-1954, masz., 2 egz., rkp., l., k.18 + 19 + 3

36. La Perle Noire Victorien Sardou i Czarna Perełka J.I. Kraszewskiego
Artykuł
1954, rkp., l., k.3

37. Wstęp W.Hahna do komedii Józefa Bilińskiego: Pan Damazy
Artykuł
B.d., rkp., l., k.15

38. Do znajomości Gotfryda Augusta Bürgera w Polsce
Artykuł
B.d., rkp., l., k.13

39. Zuzanna Kochanowskiego
Artykuł
B.d., rkp., l., k.5

40. Kraszewski o Chopinie
Artykuł
B.d., masz., 3 egz., l., k.2 + 2 + 2

41. Kraszewski jako piewca Starego Miasta
Artykuł i materiały
B.d., rkp., 1., k.5

42. Pierwsza powieść składana w literaturze polskiej J.I. Kraszewskiego
Artykuł
B.d., rkp., 1., k.13

43. Ludwik Kubala
Artykuł
B.d., rkp., 1., k.8 + 3 + 6

44. Jan Niedźwiedzki /Joannes Ursinus/ 1562-1613. Życie i dzieła
Artykuł i materiały; w nich artykuł Zygmunta Samolewicza: Ursinus gramatyk polski.
B.d., rkp., druk., 1., k.9 + 22

45. Miss Jane Porter i jej powieść: Thaddeus of Warsaw
Artykuł
B.d., rkp., 1., k.10

46. Stanisław Przybyszewski w powieści Eugenii Żmijewskiej p.t.: Jutro
Artykuł
B.d., rkp., 1., k.12

47. Słowacki i młodzież
Artykuł
B.d., rkp., 1., k.20 + 5

48. Tło historyczne tragedii Juliusza Słowackiego p.t.: Horsztyński
Artykuł
B.d., rkp., 1., k.6

49. Juliusz Osterwa w Horsztyńskim
Artykuł
B.d., rkp., 1., k.5.

50. Zygmunt Kaczkowski o Juliuszu Słowackim
Szkic artykułu i materiały
B.d., rkp., 1., k.41

51. Bałucki, Kraszewski i Sienkiewicz o Genezie Ducha Słowackiego
Artykuły i materiały
B.d., masz., 2 egz., 1., k.8 + 4 + 4

52. Drobne artykuły o Henryku Sienkiewiczu
Zob. Aneks 1
1946, b.d., rkp., masz., 1., k.75

53. Jan III Sobieski
Artykuł i materiały
B.d., rkp., 1., k.10 + 3

54. Szymonowiciana
Szkic artykułu
B.d., rkp., 1., k.19

55. Literatura polska w Universal Bibliothek
Szkic artykułu
B.d., rkp., 1., k.13

56. Parodystyczne numery "Przewodnika Bibliograficznego" i "Wiadomości Literackich"
Artykuł
B.d., rkp., 1., k.12

57. Praca na temat mów pogrzebowych u ludów starożytnych
Brak tytułu
B.d., rkp., sz., k.55

58. Drobne artykuły, szkice i listy do redakcji
Zob. Aneks 2
B.d., rkp., masz., 1., k.107

59. Wspomnienia pośmiertne
Zob. Aneks 3
1958, i b.d., rkp., masz., 1., k.56

2. W y k ł a d y

60. Juliusz Słowacki
Notatki do wykładów
1908/1909 - 1924/1925, rkp., 1., k.193

61. Juliusz Słowacki
Notatki do wykładów
1908/1909 - 1924/1925, rkp., l., k.226

62. O Horsztyńskim J.Słowackiego
Notatki do wykładów
1924/1925, rkp., l., k.30

63. Aleksander Fredro
Notatki do wykładów
1910/1911 - 1927/1928, rkp., l., k.143

64. Hellenizm w Polsce
Notatki do wykładów
1907/1908 - 1938/1939, rkp., l., k.482

65. Literatura łacińska w Polsce XVII i XVIII w.
Notatki do wykładów
1907/1908 - 1938/1939, rkp., l., k.69

66. Zarys dziejów dramatu polskiego
Notatki do wykładów
1911/1912 - 1938/1939, rkp., l., k.688

67. O autorkach polskich
Notatki do wykładów
1915/1916 - 1938/1939, rkp., l., k.129

68. Powieściopisarki polskie XIX w.
Notatki do wykładów
1921/1922 - 1938/1939, rkp., l., k.98

69. Zarys historii polskiej poezji dramatycznej
Notatki do wykładów
1921/1922 - 1938/1939, rkp., l., k.274

70. Historia literatury polskiej od czasów najdawniejszych do 1863 r.
Notatki do wykładów
1921/1922 - 1938/1939, rkp., l., k.436

3. Recenzje

71. Recenzje i opinie
Zob. Aneks 4
1946-1957 i b.d., rkp., masz., l., k.138

4. Materiały bibliograficzne i inne warsztatowe

72. Bolesław Chrobry
Notatki bibliograficzne
B.d., rkp., l., k.3

73. Eliza Bośniacka /Mórs z Paradowa/
Notatki bibliograficzne
B.d., rkp., l., k.13

74. Pedro Calderon de la Barca
Notatki bibliograficzne
B.d., rkp., l., k.4

75. Aleksander Chodźko
Notatki bibliograficzne, wypisy
B.d., rkp., l., k.25

76. Fryderyk Chopin
Notatki bibliograficzne
B.d., rkp., l., k.nlb.

77. Pierre Corneille w Polsce
Notatki bibliograficzne
B.d., rkp., l., k.7

78. Artur Ćwikowski
Notatki bibliograficzne
B.d., rkp., l., k.1

79. Daniel de Foe
Notatki bibliograficzne
B.d., rkp., 1., k.10

80. Jan Gadomski
Notatki bibliograficzne
B.d., rkp., 1., k.9

81. Jan Galasiewicz /1849-1911/
Notatki bio i bibliograficzne, w nich list Wł.Wojdałowicza
1913, druk, rkp., 1., k.6

82. Mikołaj Gogol
Notatki bibliograficzne
B.d., rkp., 1., k.nlb.

83. Wiktor Gomulicki
Notatki bibliograficzne
B.d., rkp., 1., k.nlb.

84. Rudolf Gottschal
Notatki bibliograficzne
B.d., masz., 1., k.2

85. Zygmunt Hahn
Notatki bibliograficzne
B.d., rkp., 1., k.7

86. Henryk Hertz
Notatki bibliograficzne
B.d., rkp., druk., 1., k.6 + s.66

87. Jan Nikodem Jaroń /1888-1922/
Notatki bibliograficzne
B.d., rkp., 1., k.11

88. Gertruda Komorowska w poezji
Notatki bibliograficzne
B.d., rkp., 1., k.nlb.

89. Maria Konopnicka
Notatki bibliograficzne
B.d., rkp., 1., k.15

90. Mikołaj Kopernik
Notatki bibliograficzne
B.d., rkp., 1., k.nlb.

91. Józef Korzeniowski
Notatki bibliograficzne
B.d., rkp., 1., k.nlb.

92. Tadeusz Kościuszko
Notatki bibliograficzne
B.d., rkp., 1., k.nlb.

93. Ignacy Krasicki
Notatki bibliograficzne
B.d., rkp., 1., k.17

94. Zygmunt Krasiński
Notatki bibliograficzne
B.d., druk., 1., k.1

95. J.Ignacy Kraszewski
Notatki bibliograficzne
B.d., rkp., 1., k.52 + k.nlb.

96. Karol Libelt
Notatki bibliograficzne
B.d., rkp., 1., k.2

97. Ines Cecil Loos
Notatki bibliograficzne
B.d., rkp., druk, 1., k.7

98. Julian Łętowski
Notatki bibliograficzne
B.d., rkp., 1., k.18

99. Karol Matausch /1856-1906/
Notatki bio i bibliograficzne
B.d., rkp., 1., k.8 + fot.4

100. Przemysław Mączewski
Notatki bibliograficzne
B.d., rkp., 1., k.23

101. Stanisław Moniuszko
B.d., rkp., k.nlb.

102. Zofia Nałkowska
Notatki bibliograficzne
B.d., rkp., l., k.7

103. Grzegorz Navarra
Notatki bibliograficzne
B.d., rkp., l., k.1

104. Eliza Orzeszkowa
Notatki bibliograficzne
B.d., rkp., l., k.9

105. Bolesław Prus
Notatki bibliograficzne cz.I - utwory Prusa, cz.II - prace o Prusie
B.d., rkp., l., k.56 + 99

106. Stanisław Radziejowski
Notatki bibliograficzne
B.d., rkp., masz., l., k.19

107. Lucjan Siemieński
Notatki bibliograficzne
B.d., rkp., l., k.13

108. Henryk Sienkiewicz
Notatki bibliograficzne
B.d., rkp., l., k.nlb.

109. Maria Stuart
Notatki bibliograficzne
B.d., rkp., l., k.nlb.

110. Karol Szajnocha
Notatki bibliograficzne
B.d., rkp., l., k.32

111. Szymon Szymonowicz
Notatki bibliograficzne
B.d., rkp., l., k.nlb.

112. Emilia Sczaniecka 1804–1896
Notatki bibliograficzne
B.d., rkp., l., k.5

113. Iwan Turgieniew
Notatki bibliograficzne
B.d., rkp., l., k.nlb.

114. Tekla Wróblewska
Notatki bibliograficzne oraz listy Michała Ambrosa /2/, Michała Brensztejna /1/
B.d., rkp., l., k.10

115. Stanisław Wyspieński
Notatki bibliograficzne
B.d., rkp., l., k.6

116. Emil Zegadłowicz
Notatki bibliograficzne
B.d., rkp., l., k.7

117. Józef Bartłomiej Zimorowicz
Notatki bibliograficzne
B.d., rkp., l., k.2

118. Stanisław Żółkiewski
Notatki bibliograficzne
B.d., rkp., l., k.nlb.

119. Bibliografia filologii klasycznej
Notatki bibliograficzne
1926–1950, b.d., rkp., l., k.nlb.

120. Bibliografia filologii klasycznej
Notatki bibliograficzne
B.d., rkp., l., k.nlb.

121. J.w.
Notatki bibliograficzne
B.d., rkp., l., k.nlb.

122. J.w.
Notatki bibliograficzne
B.d., rkp., l., k.nlb.

123. Bibliografia filologii klasycznej
Notatki bibliograficzne
B.d., rkp., 1., k.nlb.

124. J.w.
Notatki bibliograficzne
B.d., rkp., 1., k.nlb.

125. J.w.
Notatki bibliograficzne
B.d., rkp., 1., k.nlb.

126. J.w.
Notatki bibliograficzne
B.d., rkp., 1., k.nlb.

127. Fragmenty bibliografii polskiej
Notatki bibliograficzne
B.d., rkp., 1., k.nlb.

128. Bibliografia m.Lublina
Notatki bibliograficzne
B.d., rkp., 1., k.nlb.

129. Laureaci Nobla z lat 1901-1935
Notatki bio i bibliograficzne
B.d., rkp., 1., k.47

130. Pan Tadeusz
Notatki bibliograficzne
B.d., rkp., 1., k.59

131. Lodoiska - opera
Notatki bibliograficzne
B.d., rkp., 1., k.10

132. Aktorzy i aktorki z okresu I połowy XX w.
Notatki bio i bibliograficzne w nich 1 egz. "Lemberger Zeitung" z 1942 r., 1 egz. "Tygodnika Ilustrowanego" z 1893 r.
1893-1942 i b.d., rkp., druk., 1., k.42

133. Teatr - dramat
Notatki bibliograficzne
B.d., rkp., 1., k.nlb.

134. Przekłady z języka francuskiego na polski w XIX-XX w.
Fragmenty bibliografii
B.d., rkp., 1., k.25

135. Wypisy i notatki bibliograficzne z zakresu literatury anglo-saskiej
B.d., rkp., 1., k.16

136. Sieniawa
Wypisy z rkp. Biblioteki Czartoryskich
B.d., rkp., 1., k.10

137. Teksty źródłowe ogłoszone przez W.Hahna
List Feliksa Bentkowskiego z dn. 19 II 1834 r. do Wł.Ostrowskiego /wyd. w 1904 r./, list Józefa Korzeniowskiego z dn. 9 VIII 1837 r. do Antoniego PHumanna /wyd. w 1916 r./, list Karola Libelta z dn. 8 I 1859 r. do Feliksa Hahna
1834-1859, rkp., 1., k.4

II. MATERIAŁY DZIAŁALNOŚCI ORGANIZACYJNO-NAUKOWEJ I REDAKCYJNO-WYDAWNICZEJ

1. D z i a ł a l n o ś ć o r g a n i z a c y j n o - n a u k o w a

138. Komitet Obchodu 100 rocznicy urodzin J.Słowackiego we Lwowie
Protokóły posiedzeń Komitetu
1907-1909, rkp., sz., k.56

139. J.w.
Protokóły posiedzeń Sekcji Literackiej Komitetu
1907-1909, rkp., sz., k.13

140. J.w.
Materiały organizacyjne; odezwy, komunikaty
1908-1909, rkp., druk, 1., k.39

141. Komitet Obchodu 100 rocznicy urodzin J.Słowackiego we Lwowie
Korespondencja organizacyjna A - K
Zob. Aneks 5
1908-1909 - rkp., l., k.129

142. J.w.
Korespondencja organizacyjna L - Ż
J.w.
1908-1909, rkp., l., k.174

143. J.w.
Korespondencja finansowa
1909-1910 - rkp., l., k.37

144. Zjazd Historyczno-Literacki im. J.Słowackiego we Lwowie w 1909 r.
Komunikat, program
1908, druk, l., k.6

145. J.w.
Korespondencja organizacyjna A - Ż
Zob. Aneks 6
1908-1909, rkp., masz., l., k.43 + 90

146. Komitet Sprowadzenia Zwłok J.Słowackiego
Komunikaty, zaproszenia, wycinki z prasy, list Adolfa Wiesiołowskiego do Adama Krechowieckiego z 1908 r.
1908, 1920-1925, masz., rkp., druk., l., k.24

147. J.w.
Protokół z zebrania organizacyjnego w sprawie utworzenia Komitetu Sprowadzenia Zwłok J.Słowackiego w Lublinie
1927, rkp., l., k.3

148. Komitet Obchodu 90 rocznicy śmierci i 130 rocznicy urodzin J.Słowackiego
Korespondencja organizacyjna
1939, rkp., masz., l., k.3

149. Komitet Obchodu 90 rocznicy śmierci i 130 rocznicy urodzin J.Słowackiego
Ogólnopolski Zjazd Studentów Polonistów ku czci J.Słowackiego, program i list
1939, druk, rkp., l., k.4

150. J.w.
Ogólnopolski Komitet Uczczenia J.Słowackiego w Krzemieńcu - komunikaty, zaproszenia
1939, masz., l., k.6

151. Komitet Obywatelski Budowy Pomnika J.Słowackiego
Protokóły z posiedzeń Komitetu
1911-1939, rkp., masz., l., k.202

152. J.w.
Regulamin, skład Komitetu, odezwa, komunikaty
1926-1938, druk, rkp., l., k.22

153. J.w.
Korespondencja organizacyjna A - Ż
Zob. Aneks 7
1927-1950, rkp., l., k.36

154. J.w.
Sprawozdania Komisji Rewizyjnej
1924-1938, rkp., masz., l., k.54

155. J.w.
Książeczka oszczędnościowa, książka rachunkowa, wykaz składek
1928-1939, rkp., druk., l., sz., k.20 + s.58

156. J.w.
Korespondencja finansowa
1938-1939, rkp., masz., l., k.32

157. J.w.
Oferty i umowa z Edwardem Wittigiem
1931-1937, rkp., masz., l., k.21

158. J.w.
Korespondencja w sprawie usytuowania pomnika, fo-

tografie, szkice
1938, masz., l., k.4 + fot. 4

159. Komitet Obywatelski Budowy Pomnika J.Słowackiego
Fotografie i szkice projektu pomnika
B.d., fot., rys., szt.12

160. Przemówienie
Zob. Aneks 8
1925, 1929 i b.d., rkp., masz., l., k.31

2. Działalność redakcyjno-wydawnicza

161. Wydanie Kroniki Uniwersytetu Lwowskiego t.I-III za lata 1898/99-1915/16
Korespondencja
1911-1917, masz., l., k.6

162. Projekt krytycznego wydania zbiorowego łacińskich poematów Szymona Szymonowicza
Teksty poematów
Przed 1947, rkp., j.łac. l., k.531

163. J.w.
Fragmenty wstępu w 2 wersjach oraz materiały
Przed 1947 r., rkp., l., k.190

164. Sen srebrny Salomei J.Słowackiego
Materiały i korespondencja związana z opracowaniem wstępu i przypisów do utworu - zob. Aneks 9
1907, 1929-1954, rkp., l., k.31 + 41

165. Umowy wydawnictw
1953-1954, masz., l., k.4

166. Wydanie dzieł Józefa Ignacego Kraszewskiego
Korespondencja i plan
1954, masz., l., k.5

167. Sprawa wydania Dzienników Stefana Żeromskiego
Materiały oraz listy Jerzego Kądzieli
1949-1950, rkp., druk., l., sz., k.80 + 11

III. MATERIAŁY BIOGRAFICZNE

168. Bibliografie i autożyciorysy
1894-1954, masz., rkp., l., k.52

169. Świadectwa szkolne oraz zaświadczenia, indeksy i dyplomy uniwersyteckie
1879-1902, rkp., druk., l., sz., k.26 + s.60 + k.29

170. Dokumenty pracy w szkolnictwie średnim, umowy, zaświadczenia
1892-1924, rkp., masz., l., k.61

171. Dokumenty pracy w szkolnictwie wyższym; powołania, nominacje, sprawa emerytury
1907-1955, masz., l., k.40 + s.8

172. Towarzystwa naukowe, powołania na członka
1893-1950, druk, masz., l., s.16 + s.15 + k.15

173. Gratulacje z okazji otrzymania Krzyża Komandorskiego Odrodzenia Polski
Zob. Aneks 10
1954, rkp., l., k.11

174. Gratulacje w związku z jubileuszem pracy naukowej
Zob. Aneks 11
1959, rkp., l., k.5

175. Zaproszenia, odznaki, legitymacje
1890-1934, masz., druk., l., k.28

IV. KORESPONDENCJA PRZYCHODZĄCA

176. Osoby i instytucje - A
Zob. Aneks 12
1892-1950, rkp., masz., l., k.66

177. J.w. Ba - Beł
J.w.
1908-1958, rkp., masz., l., k.191

178. J.w. Ber - Bi
J.w.
1892-1959, rkp., masz., l., k.311

179. J.w. Bo - By
J.w.
1899-1953, rkp., masz., l., k.117

180. J.w. Ca - Ch
J.w.
1895-1959, rkp., masz., l., k.139

181. J.w. Ci - Ćw
J.w.
1895-1958, rkp., masz., l., k.85

182. J.w. D
J.w.
1893-1959, rkp., masz., l., k.164

183. J.w. E
J.w.
1905-1958, rkp., masz., l., k.27

184. J.w. F
J.w.
1893-1959, rkp., masz., l., k.21

185. J.w. G
J.w.
1893-1959, rkp., masz., l., k.199

186. Osoby i instytucje - H
Zob. Aneks 12
1909-1959, rkp., masz., l., k.107

187. J.w. I
J.w.
1925-1958, rkp., masz., l., k.23

188. J.w. Ja - Jank
J.w.
1910-1959, rkp., masz., l., k.76

189. J.w. Jano - Jusz
J.w.
1920-1959, rkp., masz., l., k.159

190. J.w. Ka - Kij
J.w.
1900-1950, rkp., masz., l., k.206

191. J.w. Kip - Komi
J.w.
1898-1959, rkp., masz., l., k.139

192. J.w. Komo - Kow
J.w.
1903-1957, rkp., masz., l., k.97

193. J.w. Koz - Kw
J.w.
1897-1959, rkp., masz., l., k.151

194. J.w. L
J.w.
1886-1959, rkp., masz., l., k.72

195. J.w. Ł
J.w.
1901-1954, rkp., masz., l., k.37

196. J.w. Ma - Mę
J.w.
1898-1959, rkp., masz., l., k.160

197. Osoby i instytucje - Mi - My
Zob. Aneks 12
1893-1959, rkp., masz., l., k.107

198. J.w. N - O
J.w.
1899-1959, rkp., masz., l., k.95

199. J.w. Pa - Pel
J.w.
1924-1959, rkp., masz., l., k.162

200. J.w. Pel - Pol
J.w.
1900-1958, rkp., masz., l., k.142

201. J.w. Pol - Pu
J.w.
1899-1959, rkp., masz., l., k.61

202. J.w. Ra - Ro
J.w.
1896-1959, rkp., masz., l., k.130

203. J.w. Ru - Rz
J.w.
1899-1959, rkp., masz., l., k.137

204. J.w. Sa - Sr
J.w.
1899-1959, rkp., masz., l., k.108

205. J.w. St - Sz
J.w.
1899-1959, rkp., masz., l., k.180

206. J.w. Ś
J.w.
1903-1959, rkp., masz., l., k.50

207. J.w. Ta - To
J.w.
1897-1959, rkp., masz., l., k.86

208. Osoby i instytucje - Tr - Ty
Zob. Aneks 12
1925-1959, rkp., masz., l., k.169

209. J.w. U, Wa - Wien
J.w.
1903-1957, rkp., masz., l., k.131

210. J.w. Wier - Wy, V
J.w.
1898-1959, rkp., masz., l., k.145

211. J.w. Z - Ż
J.w.
1904-1959, rkp., masz., l., k.166

212. Korespondencja od osób o nierozpoznanych nazwiskach
1893-1951, rkp., masz., l., k.30

V. MATERIAŁY O TWÓRCY SPUŚCIZNY

213. Życiorys Wiktora Hahna opracowany przez Kazimierza Hahna-Tarchalskiego, nekrologi
1959, rkp., druk., l., k.6
2217 /sygnatura mikrofilmu Archiwum PAN/ Bibliografia W.Hahna opracowana przez Kazimierza Hahna-Tarchalskiego
mf. z rkp. i masz., 1961, klatek 110

214. Wycinki z prasy
1939, 1946-1959, druk, l., k.nlb.

VI. MATERIAŁY OBCE

215. Korespondencja: list A.Danysza do Zofii Hahnowej -1898 r. list Marii Konopnickiej do Zofii Rutkiewiczowej - 1910 r.

fotokopia; list Juliuszowej Tarnowskiej do Rektora KUL /ks. A.Szymańskiego/ 1922 r.
1898-1922, rkp., fot., l., k.4

ZAŁĄCZNIK

216. Drukowane egzemplarze oraz odbitki prac Wiktora Hahna
Zob. Aneks 13
1897-1958, druk., szt.93

Aneks 1

j. 52. Drobne artykuły o Henryku Sienkiewiczu

Nekrolog - fragment
Sienkiewicz a Kraszewski
H.Sienkiewicz o Stefanie Czarnieckim
H.Sienkiewicz o Wielkopolankach
Prototyp Podbipięty
Sienkiewicz i Conan Doyle
O Quo vadis
H.Sienkiewicz o Franciszku Józefie
H.Sienkiewicz i W.Bawerowski
O stworzeniu muzeum H. Sienkiewicza
Zapomniany wiersz H.Sienkiewicza

Aneks 2

j. 58. Drobne artykuły, szkice i listy do redakcji

Apoteoza Kościuszki w dramacie A.Nowaczyńskiego
Pułaski w Ameryce
Balladyna na scenie ludowej
Balzak i Mickiewicz

Dwa utwory jezuickie niemieckie z dziejów polskich
Hamlet w czasie powstania listopadowego
Katarraktes u J.Słowackiego
K.Tetmajer-Homer dawnego Podhala
J.Ursyn Niemcewicz - polskim Szekspirem
Nieznany egzemplarz wileńskiego wydania Wergiliusza z 1764 r.
Pterodaktyl w Genezis Ducha J.Słowackiego
Polska Imogena
Samuel Zborowski J.Słowackiego w Łodzi
Starosta Warszawski w Polskim Radio 1947 r.
Śląsk w rozwoju kultury polskiej
Tragedia Grzegorza Knapskiego p.t.: Eutropius
Uwagi do artykułu: Wystawa historyczna Teatru Krakowskiego
Uwagi do artykułu W.Natansona: Pobratymstwo nie zawsze było cierpkie
W 85 rocznicę urodzin Jana Kasprowicza - 1945 r.
W sprawie Pamiętnika J.Słowackiego
W sprawie poematu: Oblężenie Jasnej Góry Częstochowskiej
W sprawie spisu przedstawień dramatycznych w teatrach polskich
W sprawie ustalenia dnia urodzin Tadeusza Kościuszki
Wizja w Trenie XIX
Zacharjasiewicza Kupno i sprzedaż
Zapomniane wydanie Sonetów Krymskich
Zbiory teatralne w Lublinie
Zygmunt Kaczkowski i Goethe

Zapomniany wiersz M.Konopnickiej: Do Al.Świętochowskiego

Ocalenie Derwida od śmierci głodowej w Lilli Wenedzie na tle porównawczym

Echa klasyczne w utworach J.Słowackiego

Aneks 3

j. 59. Wspomnienie pośmiertne

Witold Bełza
ks. Leon Marian Fulman
Antoni Małecki
Napoleon Rutkowski /1863-1931/
Wincenty Śmiałek /1863-1943/

Aneks 4

j. 71. Recenzje i opinie

A.Bar: O Kraszewskim

G.B.Baumfeld: Nowa antologia

Bibliografia bibliografij polskich - odp. na recenzję

J.Czechowska: Sygnały

Halina Dobrowolska: Życie i twórczość J.I.Kraszewskiego

E.Gawrynowicz: Poezja Stanisławowska

Artur i Andrzej Górscy: Słowackiego - Beniowski

B.Gubrynowicz: Piast Dantyszek, kartka z twórczości poetyckiej J.Słowackiego

Z.Kossak-Szczucka: Złota wolność

"Listy Teatru" nr 2, 3 b.d..

St.Łempicki: Jan Kochanowski - Odprawa posłów greckich

Kornel Michałowski: Opery polskie ...

Polska bibliografia prawa kanonicznego

Polska bibliografia literacka

Projekt norm z zakresu bibliografii

Wanda de Riche: Angelo-Malipieri

M.Romankówna: Wł.Syrokomla urodzony Jan Dęboróg

H.Sienkiewicz: Quo-vadis

L.Simon: Dramat polski 1750-1939

J.Smolik: Aspazja

A.Strug: Pokolenie Marka Świdy

J.Ujejski: Główne idee w Anhellim Słowackiego

K.Urbańczyk: Jan Kochanowski - Treny

Al.Titzowa: Słowa na wietrze

E.Warzenica: J.I.Kraszewski Adam Polanowski, dworzanin króla

Z dziejów filologii klasycznej w Wilnie - Studium zbiorowe pod redakcją prof. Jana Oki

Uzupełnienia, fragmenty recenzji

Aneks 5

j. 141-142. Komitet Obchodu 100 rocznicy urodzin J.Słowackiego we Lwowie. Korespondencja organizacyjna A - Ż, 1908-1909

j. 141. Abramowski Ignacy
1.1

Akademia Umiejętności
1.2

Akademickie Koło Towarzystwa Szkoły Ludowej w Krakowie
1.1

Akademicki Komitet dla Sprowadzenia zwłok J.Słowackiego
1.1

Arkuszewski J.
1.1

Arvayowa
1.1

Baldwin - Ramułt Ludwik
1.1

Balzer Oswald
1.1

Bardzki Bolesław
1.1

Bayger J.A.
1.1 + zał.1

Bełza Władysław
1.1

Biblioteka Fundacji Baworowskich
1.1

Bojko Jakub
1.1

Bratnia Pomoc Słuchaczów Wszechnicy Lwowskiej
1.1

Brandt Józef
1.1

Brückner Aleksander
1.1

Cegielski Stefan
1.1

Celichowski Zygmunt
1.1

Centralny Zarząd Dóbr ks. Sanguszków
1.1

Chlebowski Bronisław
1.1

Chłapowski Alfred
1.1

Chrzanowski Bernard
1.1

Czartoryski Witołd
1.1

Czytelnia Artystów Teatru Miejskiego we Lwowie
1.1

Czytelnia dla Kobiet w Poznaniu
1.1

Dembiński Bronisław
1.1

Dembiński Tadeusz
1.1

Dembowski Ignacy
1.3

Dectyna - zob. Łuszczewska Jadwiga

Drogoszewski Aureli
1.2

Drucki-Lubecki Hieronim
1.3

Društvo Slovenskih Profesorjev v Ljubljani
1.1

Društvo Hrvatskih Književnika
1.1

Dworski Emanuel
1.1

Dyrekcja Teatru Miejskiego we Lwowie
1.1

Dziama Lech Maria
1.1

Erzepki Bolesław
1.2

Faleński Felicjan
1.1

Fryling Jan
1.1

Galicyjskie Towarzystwo Muzyczne we Lwowie
1.1

Gall Jan
1.5

Gałęzowski Józef
1.2

Garbiak /?/
1.1

Gasztowtt Wacław
1.1

Gaspary J.
1.1

Gazeta Warszawska
1.1

Giebułtowicz Józef
1.1

Gloger Zygmunt
1.1

Głowacki Aleksander - Prus
1.1

Gorayski August
1.1

Grono C.K.Konserwatorów Galicji Wschodniej
1.1

Heyduk Adolf
1.1

Horowicz Władysław
1.1

Hovorka Franciszek
1.2

Izba Handlowa i Przemysłowa we Lwowie
1.1

Jarecki Henryk
1.2

Jarecki Kazimierz
1.1

Jarochowska Wojciechowa
1.1

Jasiński Gustaw
1.1

Jaworski Tadeusz
1.1

Jugosłowiańska Akademia Nauk
1.1

Jurkiewicz Marian
1.1

Karłowicz Mieczysław
1.2

Karwatowa Anna
1.1

Kaszewski Bronisław
1.1

Kaszewski Kazimierz
1.1

Komitet C.K. Galicyjskiego Towarzystwa Gospodarskiego
1.1

Komitet ku czci J.Słowackiego w Rzeszowie
1.1

Komitet Obchodu Jubileuszowego J.Słowackiego w Krakowie
1.1

Komitet Uczczenia Setnej Rocznicy Urodzin J.Słowackiego w Warszawie
1.1

j. 142 Leo Juliusz
1.3

Lewicki I.
1.1

Komitet Warszawskiej Kasy Przezorności Literatów i Dziennikarzy
1.3

Konczkiewicz Bronisław
1.1

Konopnicka Maria
1.2 - fotokopie

Konsystorz Metropolitalny we Lwowie
1.2

Korolewicz Wincenty
1.1

Kościelski Józef
1.1

Krajowy Związek Nauczycielstwa Ludowego Galicji
1.1

Krakowskie Towarzystwo Oświaty Ludowej
1.1

Krechowiecki Adam
1.10

Krupański
1.1

Kryczyński Bronisław
1.1

Kubala Ludwik
1.1

Łoziński Władysław
1.1

Łuszczewska Jadwiga - Deotyma
1.1

Machar I.S.
1.1

Macierz Polska
1.1

Macierz Szkolna dla Księstwa Cieszyńskiego
1.1

Magistrat w m.Trembowoli
1.1

Malczewski Jacek
1.1

Małdziński G.
1.1

Mann Józef
1.1

Mars Antoni
1.1

"Matica Hrvatska"
1.1

Matusiak Szymon
1.1

Matuszewski Ignacy
1.2

Mazanowski Antoni
1.1

Mendelson Stanisław
1.1 + k.4

Merunowicz Teofil
1.1

Mestský Úřad w Žižkové
1.1

Miłkowski Zygmunt /T.T. Jeż/
1.2

Mistat Antoni
1.1

Momidłowski
1.2

Moszyński Aleksander
1.3

Mucha Teofil
1.1

Náměstek Starosty m.Prahy
1.1

Olchowicz Konrad
1.2

Orkan Władysław
1.3 + k.2

Pawlewski Bronisław
1.1

Pawlikowski Jan
1.3

Pawłowski J.
1.1

Perusek Rajko
1.1

Piechowicz
1.2

Pochmarski Bolesław
1.1

Polska Liga Narodowa
1.1

Polska Publiczna Czytelnia w Łomży
1.1

Polskie Akademickie Stowarzyszenie "Ognisko" w Gracu
1.1

Polskie Towarzystwo Pedagogiczne we Lwowie
1.1

Popiel Bronisław
1.1

Prus zob. Głowacki Aleksander

Przerwa-Tetmajer Kazimierz
1.4

Przesmycki Zenon
1.1

Przytulisko Uczestników Powstania 1863 r.
1.1

Ptaszycki Stanisław
1.1

Raszke Jan
1.2

Ratajski Cyryl
1.1

Redakcja "Czasu"
1.1

Redakcja "Nowej Reformy"
1.1

Redakcja "Sztuki Bronzowniczej i Złotniczej"
1.1

Reymont Władysław
1.1

Rzepecki Stanisław
1.1

Schmidt W.
1.1

Schneider Stanisław
1.1

Senat Akademicki Uniwersytetu Lwowskiego
1.1

Sieber Maurycy
1.1

Sokołowski A.
1.2

Spolek Architektiw a Inženýrù w Královstvi Českém
1.1

Stachiewicz Piotr
1.2

Sterling Kazimierz
1.1

Stowarzyszenie Polskie "Strzecha" w Wiedniu
1.1

"Straż Polska" w Krakowie
1.1

Szuman Henryk
1.1

Szybiak Władysław
1.1

Śliwicki Daniel
1.1

Świętochowski Aleksander
1.2

Technickie Koło "Pomocy Przemysłowej" we Lwowie
1.1

Teodorowicz /?/
1.1

Towarzystwo Bratniej Pomocy i Czytelnia Polska w Czerniowcach
1.1

Towarzystwo Bratniej Pomocy Akademii Rolniczej w Dublanach
1.1

Towarzystwo Czytelni Ludowych m.Poznania
1.1

Towarzystwo dla Popierania Nauki Polskiej we Lwowie
1.1

Towarzystwo Dziennikarzy Polskich we Lwowie
1.1

Towarzystwo Historyczne we Lwowie
1.1

Towarzystwo "Młodzież Polska" w Brodach
1.1

Towarzystwo "Młodzież Polska" w Stanisławowie
1.1

Towarzystwo Młodzieży Polskiej "Znicz" w Przemyślu
1.1

Towarzystwo Nauczycieli Szkół Wyższych we Lwowie
1.2

Towarzystwo Naukowe Warszawskie
1.1

Towarzystwo Przyjaciół Nauk w Poznaniu
1.1

Towarzystwo Przyjaciół Nauk w Przemyślu
1.1

Towarzystwo Przyrodników im.Kopernika we Lwowie
1.1

Towarzystwo Szkoły Ludowej w Krakowie
1.1

Towarzystwo "Warta" w Poznaniu
1.2

Towarzystwo Wzajemnej Pomocy Studentów Politechniki we Lwowie
1.1

Towarzystwo Zabaw Ruchowych we Lwowie
1.1

Ujejski Józef
1.2

Urbanowska Olga
1.1

Urząd Miejski w Skałacie
1.1

West Feliks
1.1

Wieniewska Ida
1.1

Windakiewicz Stanisław
1.3

Wiśniowski Jan
1.2

Wojciechowski Konstanty
1.1

Wojciechowski Tadeusz
1.1

Wolniewiczówna Czesława
1.1

Wolska Maria Wacława
1.3

Woroniecki Edward
1.1

Wydział Powiatowy w Stryju
1.1

Wydział Rady Powiatowej w Wadowicach
1.1

Wydział Rady Powiatowej w Żywcu
1.1

Zakład Ossolińskich
1.1

Zakrzewski Franciszek
1.1

Zarząd Akademickiego Koła Towarzystwa Szkoły Ludowej we Lwowie
1.1

Zarząd "Ogniwa" Związku Towarzystw Młodzieży Polskiej w Austrii
1.2

Zebranie Koleżeńskie Słuchaczów Krajowej Akademii Rolniczej w Dublanach
1.1

Związek Okręgowy Towarzystwa "Szkoły Ludowej"
1.1

Związek Polskich Gimn. Towarzystw Sokolich w Austrii
1.1

Związek Studentów Architektury we Lwowie
1.1

Żeleński Władysław
1.1

Żeromski Stefan
1.1

"Życie" Stowarzyszenie Polskiej Akademickiej Młodzieży we Lwowie
1.1

Listy od osób nieroz-poznanych
1.5

karta W.Hahna do Ludwika Bernackiego
k.1

Aneks 6

j. 145. Zjazd Historyczno-Literacki im. J.Słowackiego we Lwowie w 1909 r. Korespondencja organizacyjna A - Ż, 1908-1909

Akademia Handlowa w Krakowie
1.1

Bardzki Bolesław
1.1

Bidlo Jarosław
1.1

Bujwid Odo
1.1

Centralne Towarzystwo Rolnicze
1.1

Ciechanowski Stanisław
1.1

Faleński Felicjan
1.1

Goll Jarosław
1.1

Hlava Jarosław
1.1

Izba Handlowa i Przemysłowa
1.1

Kapuściński Bolesław
1.1

Korporacja Kupców w Poznaniu
1.1

Korzon Tadeusz
1.1

Kredba Vaclav
1.1

Krentz Szczęsny
1.1

Liebhard Hermina
1.1

Liems Jan
1.1

Łazarski K.
1.1

Máchal I.
1.1

Machczyńska Antonina
1.1

Národni rada česká
1.1

Pochmarski Bolesław
1.1

Redakcja "Kuriera Poznańskiego"
1.1

Redakcja "Nowin Lekarskich"
1.1

Rivnáč Antoni
1.1

Seyda Zygmunt
1.1

Sokołowski Marian
1.1

Společnost Národopisného Musea Československého
1.1

Suberty F.A.
1.1

Svaz Osvětovy

Tarasiewicz Michał
1.1

Towarzystwo Adama Asnyka w Kaliszu
1.2

Więcek Wojciech
1.1

Wicherkiewicz B.
1.1

Wrzosek Adam
1.1

Wydział Związku Sokołów Polskich
1.1

Zarząd Zjednoczenia Młodzieży Kupieckiej w Poznaniu
1.1

Zjednoczenie Towarzystw Kobiecych Oświatowych w Poznaniu
1.1

Listy nierozpoznane
1.2

Aneks 7

j. 153. Komitet Obywatelski Budowy Pomnika J.Słowackiego. Korespondencja organizacyjna

Biłyk Alfred
1938, 1.2

Blumówna Helena
1932-1948, 1.6

Bulanda Edmund
1928, 1.1

Czuruk Bolesław
1927, 1.1

Czytelnia dla Kobiet w Poznaniu
B.d., 1.1

Kasyno i Koła Literacko-Artystyczne we Lwowie
1939, 1.1

Kleiner Juliusz
1938, 1.1

Knoll L.
1942, 1.1

Magistrat m.Lwowa
1939, 1.1

Muzeum Narodowe
1948-1950, 1.2

Ogólnopolski Komitet Uczczenia J.Słowackiego w Krzemieńcu
1939, 1.1

Pruszyński J. /ks./
1927, 1.1

Wittig Edward
1932, 1.1

Zarząd Miejski m.Lwowa
1938, 1.1

List nierozpoznany
1928, 1.1

Kopie listów
1938-1948, 1.3

Aneks 8

j. 160. Przemówienia

na II zjeździe filologów klasycznych

na uroczystym obchodzie dziesięciolecia Koła Polonistów Studentów Uniwersytetu Lubelskiego w dniu 12 maja 1929 r.

w 100 rocznicę urodzin Zygmunta Miłkowskiego

ku czci prof. Kazimierza Morawskiego

na zebraniu obywatelskim w Lublinie dn. 9 czerwca 1925 r. p.t.: O grób Słowackiego

Aneks 9

j. 164. Sen Srebrny Salomei J.Słowackiego. Materiały i korespondencja ...

Barwiński Bohdan
1929-1930, 1.5

Gawroński-Rawita Franciszek
1907, 1.2

Kleiner Juliusz
1929-1930, 1954, 1.11

Łepski Bohdan
1929, 1.1

Szczurat /?/ W.
B.d., 1.1

Aneks 10

j. 173. Gratulacje z okazji otrzymania Krzyża Komandorskiego Odrodzenia Polski, 1954

Balicki Antoni
1.1

Bizan Marian
1.1

Hammer Seweryn
1.1

Jankowski Edmund
1.1

Kijas Julian i Zofia
1.1

Kleiner Juliusz
1.1

Kossowski Aleksander
1.1

Papée Stefan
1.1

Piller Eugeniusz
1.1

Wierczyński Stefan
1.1

Aneks 11

j. 174. Gratulacje w związku z jubileuszem pracy naukowej, 1959

Instytut Badań Literackich
1.1

Libera Zdzisław
1.1

Państwowy Instytut Wydawniczy
tel.1

Kazimiera N.N.
1.1

Zofia, Leonia, Henryk N.N.
tel.1

Aneks 12

Korespondencja - Osoby i instytucje A - Ż

j. 176. "ABC" - Redakcja
1933, 1.1

Albert Herman
1926, 1.1

Abraham Władysław
1917, 1.1

Abramowicz Zofia
1946, 1.1

Adamczewski Stanisław
1946-1947, 1.2

Adamowski Mieczysław
1935, 1.2

Adler L.
1904, 1.1

Akademia Teologii Katolickiej w Warszawie - ks. T.Kruszyński
1955, 1.1

Aleksandrowicz Aniela
1937, 1.1 + zał. 1

Aleksandrowicz Piotr
1931, 1.1

Alkiewicz Jan
1952, 1.1

Allerhand Maurycy
1936, 1.1

Amborski Jan
1939, 1.3

Ambros Michał
1951, 1.2

Anczyc J.
1908, 1.1

Araszkiewicz Feliks
1927-1958, 1.18

Asanka-Japołł Michał
1908-1920, 1.5

Askenazy Szymon
1926, 1.1

"Ateneum" - Redakcja
1892-1899, 1.4

"Ateneum Kapłańskie" - Redakcja
1925-1947, 1.12 + zał. 3

j. 177. Bacowa Iza
1946-1949, 1.2 + zał. 1

Badecki Karol
1946-1952, 1.3

Balicki Antoni
1932-1956, 1.42

Balicki Stanisław Witold
1945-1952, 1.3

Baliński Ignacy
1908, 1.2

Balzer Oswald
1924 i b.d., 1.6

Bandurski Władysław
1924, 1.3

Bar Adam
1931, 1.1

Baranowski Bolesław Adam
1909-1911, 1.3

Barczyński Roman
1951, 1.1

Bartel Kazimierz
1933, 1.1

j. 178. Berger Jadwiga
1957, 1.1

Berger Jan
1925-1957, 1.33

Bernacki Ludwik
1909-1939, 1.6

Berwińska Krystyna
1950-1951, 1.5

Beyer Jadwiga
1948, 1.1

Barwińska L.
1958, 1.1

Barwińska Zofia
1948-1950, 1.3

Barwiński Bohdan
1938, 1.1

Barwiński Henryk
1938-1959, 1.4 + zał. 1

Barycz Henryk
1942-1957, 1.19 + zał. 1

Baumgart Jan
1947-1956, 1.2

Batowski Henryk
1953, 1.1

Bąk Władysław
1948-1949, 1.7

Beck Adolf
1935, 1.1

Bednarski A.
1935, 1.1

Bełza Witold i rodzina
1907, 1913-1957, 1.62

Beylin Karolina
1953, 1.1

Białkowska Jadwiga
1959, 1.1

Białkowski Leon
1939, 1.1

Biblioteka Krajowa w Dreźnie
1932, 1.1

Biblioteka Krasińskich
1930, 1.1

Biblioteka Królewska w Berlinie
1902, 1.1

Biblioteka Królewska w Sztokholmie
1907-1910, 1.2

Biblioteka Kórnicka
1907-1958, 1.4

Biblioteka Narodowa w Warszawie
1947-1959, 1.11

Biblioteka Narodowa w Paryżu
1901, 1933, 1.2

Biblioteka Ordynacji Zamoyskiej
1892-1904, 1.3

Biblioteka Raczyńskich
1929, 1.1

Biblioteka Sorbony
1901, 1.1

Biblioteka Towarzystwa Nauk im. Szewczenki
1926, 1.1

Biblioteka Uniwersytecka w Lionie
1901, 1.1

Biblioteka Uniwersytecka w Lejdzie
1901, 1.5

Biblioteka Uniwersytecka w Oslo
1930, 1.2

Biblioteka Uniwersytecka w Warszawie
1926-1927, 1.2

Biblioteka Uniwersytecka we Wrocławiu
1945-1959, 1.75

"Bibliotekarz" - Redakcja
1910, 1.1

Biegański Stanisław
1948-1955, 1.2

Bielawska M.
1956, 1.9

Bieńkowski Wiesław
1956, 1.2

Bierkow B.
B.d., 1.1

Biernacki Andrzej
1957-1959, 1.5

Biernacki Mieczysław
1947, 1.9

Bilczewski Józef
1909, 1917, 1.3

Birkenmajer Józef
1926-1938, 1.14

Bizan Marian
1954-1959, 1.53

j. 179. Bocheński Adam
1946–1949, 1.2

Bocheński Tadeusz
B.d., 1.1

Bojarska Maria
1956, 1.1

Bokszczanin Maria
1954–1959, 1.3

Boleski Andrzej
1931–1949, 1.3

Borowa Julia
1948–1958, 1.6

Borowy Wacław
1919–1950, 1.12 + zał. 5

Bostel Ferdynand
1908–1932, 1.2

Boy-Żeleński Tadeusz
por. Żeleński-Boy Tadeusz

Brahmer Mieczysław
1950–1955, 1.11

Brandstaetter Roman
1948–1949, 1.5

Brensztejn Michał
1926–1937, 1.6

j. 180. Castori Ludwika
1948–1953, 1.11

Cegielski Stefan
1908, 1.1

Cehak-Stcior Adam
1917–1927, 1.2

British Muzeum
1901, 1.1

Bronarski Alfons
1906, 1.1

Brożek Ludwik
1946–1949, 1.5

Brożek Mieczysław
1947–1955, 1.4

Bruchalski Wilhelm
1909, 1.2

Brückner Aleksander
1908–1926, 1.5

Budimir
1931, 1.2

Budzyk Kazimierz
1947–1959, 1.9

Buba Jan
1948–1950, 1.5

Bugiel W.
1899, 1.1 + zał. 8

Bujański Jerzy Konrad
1955, 1.1

Buszyński M.
1951, 1.2

Bykowski Ludwik – Jaxa
1946–1947, 1.3

The Central European Times Publ.
1933, 1.1

Cepnikowa Henryka
1943, 1.1

Chaillet J.L.
1895, 1.2

Chehała Iskandar
1948, 1.1

Chłapowski Alfred
1908, 1.1

Chmielewski Maksymilian Wł.
1952, 1.5

Chmieliński Józef
1926, 1.1

Chmielowcowa Janina
1947–1950, 1.16

Chodorowski H.
1928, 1.1

j. 181. Ciechanowska Zofia
1951, 1.1

Ciecierski Jan
1956, 1.1

Ciemniewski Jan
1924–1925, 1.2

Creizenach W.
1907, 1.1

Csato Edward
1953, 1.1

Cygan St.
1949, 1.1

Czachowski Kazimierz
1908–1935, 1.3

Czaki Henryk
1933, 1.1

Czapczyński Tadeusz
1953, 1.1

Czapska Maria
1957, 1.1

Chodźko
1931, 1.1

Chojecki Artur
1948, 1.3

Chorzewska Krystyna
1955–1959, 1.20 + zał. 1

Chrzanowski Bernard
1918, 1.1

Chrzanowski Ignacy
1900–1914, 1.28, zob. j. 181

Czarnik Bronisław
1917, 1.1

Czerniński Adrian
1955, 1.2

Czernecki Józef
1920, 1.1

Czernik Stanisław
1936, 1.1

Czerny Anna
1951, 1.1

Czerny Zygmunt
1946–1958, 1.9

Czubek Jan – w nich listy Wł.Horodyskiego, W.Nitscha, Ig.Chrzanowskiego, M.Jakóbca
1913–1914, 1.25

Czytelnia Akademicka
1895–1906, 1.4

"Czytelnik" Spółdzielnia Wydawnicza
1952-1956, 1.6

j. 182. Daszkiewicz Kazimierz
1958-1959, 1.3

Dąbkowski Przemysław
1917-1943, 1.10

Dąbrowska Wanda
1956, 1.1

Dąbrowski Stanisław
1928-1959, 1.22

Dembowski Ignacy
1911, 1.1

Demby Stefan
1900, 1.1

Deutscher Journalistenspiegel
1925, 1.1

Devechy Helena
1948, 1.1

Dickstein Julia
1922-1925, 1.2

Diels Paul
1924, 1.1

Divéky Adrian
1937-1954, 1.5

Dobrzycki St.
1927-1929, 1.4

Doda Wiktor
1932-1955, 1.20

Dollmayr Viktor
1917, 1.1

Ćwikliński Ludwik
1902-1936, 1.7

Domański Fr.
1913, 1.1

Drogoszewski Aureli
1917, 1.1

Drukarnia i Księgarnia św. Wojciecha
1913-1926, 1.16 + zał.25

Drukarnia "Narodowa" w Lublinie
1933, 1.1

Duchnińska Seweryna
1898, 1.1

Dunikowski Stanisław
1957, 1.1

Düret Charherz
1893, 1.1

Dyboski Roman
1912, 1.1

Dybowski J.T.
1948, 1.1

Dziama Maria
1951, 1.1

Dziama Leszek Maria
1910-1951, 1.10

"Dziennik Polski" Redakcja
1935, 1.1

Dzierżanowski Wiktor
B.d., 1.1

Dzierżek Nat. /Jerzy Orwicz/
1908, 1.1

Dziewanowski
1935, 1.1

Dziewulski Jerzy
1947, 1.1

j. 183. Erman Ad.
1905, 1.1

Erzepki Bolesław
1904-1908, 1.2

Estreicher Karol sen.
1905-1958, 1.2 + zał. 3

Estreicher Karol jun.
1951-1958, 1.4

Estreicher Stanisław
1908-1936, 1.8

Estreicher Tadeusz
1931, 1.1

Estreicherówna Maria
1931, 1.1

Ettniger Paweł
1929-1931, 1.3

j. 184. Fallek Wilhelm
1938, 1.2

Favey G.
1893, 1.1

Ficker G.
1933, 1.1

Fijałek Jan
1899-1902, 1.2

Finkel Ludwik
1917, 1.1

Floryan W.
1951-1954, 1.5

Foerster Richard
1899-1900, 1.2

Frybes Stanisław
1959, 1.1

Fundusz Kultury Narodowej
1931, 1.1

j. 185. Gabryszewski
B.d., 1.1

Gansiniec Zofia
1959, 1.3

Gasztowtt Wacław
1899, 1.1

Gawroński Andrzej
1924, 1.1

Gawroński-Rawita Franciszek
1911-1924, 1.2

Gebethner i Wolf
1909-1933, 1.3

German Franciszek
1952, 1.1

German Ludomił
1908, 1.2

Gielecki Wojciech
1917-1957, 1.4

Gliński Kazimierz
1909-1926, 1.5 + zał. 3

Gładysz Bronisław
1925, 1.2

Głowacki Jan
B.d., 1.2

Gniewosz W.
1934, 1.1

Gocel Ludwik
1956, 1.1

Golachowski Kazimierz
1950, 1.4

Golias Marian
1946-1957, 1.9

Golichowski Norbert
1909, 1.1

Gomulicki Wiktor
1909-1918, 1.2 + tel. 2

Gomulicki Juliusz Wiktor
1947-1956, 1.5

Górski Konrad
1945-1948, 1.4

Grabowski Tadeusz
1909-1953, 1.5

Grodecki Józef
1948-1951, 1.3

Groh /?/ F.
1898, 1.1

Groszyński Kazimierz Henryk
1939, 1.1

Grot Zdzisław
1948, 1.1

Grube B.
1899, 1.1

Gruszczyńska Józefa
1955, 1.4

Grzebieniowski
1950, 1.2

Grzegorczyk Piotr
1931-1959, 1.67 + zał. 2

Grzybowska Krystyna
1948-1953, 1.2 + zał. 3

Grzelka Józef
1927, 1.1

Gubrynowicz Bronisław
1932, 1.1

Gutry Czesław
1949, 1.2

Günther E.
1893, 1.2

j. 186. Hammer Seweryn
1947-1954, 1.23

Handel Jakub
1935, 1.1

Harasymowicz Halina
1957-1958, 1.3

Hartleb Ewa
1948, 1.1

Hartleb Kazimierz
1945-1946, 1.3

Hayder Adam
1925-1936, 1.5

Hejnosz Wojciech
1958, 1.1

Helsztyński Stanisław
1933-1959, 1.41 + zał. 5 /w nich list Aleksandra Rogalskiego do St. H./

Hertz Paweł
1948-1955, 1.12

Hoffman Karol
1909, 1.1

Horodyski Władysław
por. j.181

Huczko Józef
1958, 1.1

Hulewiczowa Wanda
1949, 1.1

Hutnikiewicz Artur
1952-1958, 1.3

j. 187. Ilińska Janina
1946, 1.1

"Ilustrowany Kurier Codzienny"
1925, 1.1

Instytut Badań Literackich
1948-1958, 1.11 + zał. 1

Instytut Śląski
1946-1947, 1.3

Instytut Wydawniczy "Biblioteka Polska"
1925, 1.1

Iwaszkiewicz Jarosław
1947-1956, 1.2

j. 188. Jabłońska Alina
1954, 1.1

Jabłoński Witold
1949, 1.1

Jachimecki Zdzisław
1947-1949, 1.2

Jacyna Onyszkiewicz Józef
1949, 1.1

Jakóbiec Marian
1948-1957, 1.5 + 1.2 por. j.181

Jakubowski Ignacy
1948, 1.2

Jakubowski Jan Zygmunt
1947-1948, 1.2

Jakubowski Władysław
1911, 1.1

Jampoller Adolf
1933, 1.1

Janicki Roman
1931, 1.1

Janik Michał
1912-1948, l.10 + zał. 2

Janikowa Helena
1948-1956, l.15

j. 189. Janowski Ludwik
1920, l.1

Jarecki Kazimierz
1933-1937, l.2

Jarkowski Stanisław
1946-1947, l.3

Jasińska Stanisława
1947-1950, l.2

Jastrun Mieczysław
1950-1954, l.2

Jerschina Stanisław
B.d., l.1

j. 190. Kajtoch Jacek
1956, l.1

Kalabińska Magdalena
1947, l.1

Kalikowska Marcelina
1909, l.1 + zał. 1

Kallenbach Józef
1907-1915, l.9

Kamieński Ł.
1926, l.1

Kantak ...
1912, l.1

Kantor Józef
B.d., l.1

Jankowski Edmund
1952-1959, l.8

Jankowski Władysław
1910, l.1

Jezierski W.
B.d., l.1 + zał. 1

Jeżewska Kazimiera
1948-1959, l.59

Jurek Stanisław
1945-1959, l.24

Jurkowski B.
B.d., l.1

Jurystowski Tadeusz
1923, l.1

Juszczakowski K.
1946-1947, l.3

Kapitańczyk Kazimierz
1959, l.1

Karbowiak Antoni
1907, l.1

Kaszewski Bronisław
1911-1912, l.2

Kaszewski Kazimierz
1900-1907, l.18

Katolicki Uniwersytet Lubelski
1933-1957, l.8 + zał. 1

"Katolik" Redakcja
1911, l.1

Kawyn Stefan
1946-1959, l.37

Kądziela Jerzy
1953-1958, l.25

Kędzierski Czesław
1913-1926, l.3

Kielski Bolesław
1916, l.2

j. 191. Kipa Emil
1950-1955, l.8

Kisielewski Stefan
1954, l.1

Klawek Aleksy
1950, l.1

Kleiner Juliusz
1910-1959, l.56 + zał. 3

Klinger Witold
1921-1959, l.6

Knotowie
B.d., l.2

Kobylańska Krystyna
1953, l.1

Kobylański Józef
1952, l.1

Koczorowski Piotr Stanisław
1949-1957, l.3

Koiszewska Zofia
1949-1957, l.3

Kolasiński Zygmunt
1898-1912, l.2

Kolińska Krystyna
1958, l.1

Kieniewicz Stefan
1948, l.1

Kijas Julian
1943-1959, l.58

Kijasowa Zofia
1958, l.1

Koller Jerzy
1951, l.3

Koło Literacko-Artystyczne we Lwowie
1908, l.1

Koło Polonistów Studentów
1933, l.1

Koło Polskie w Nicei
1930, l.1

Koło Przyjaciół Harcerstwa
1937, l.1

Koło Slawistów
1935, l.1

Komisja Międzynarodowa Historii Literatury Współczesnej
1935, l.1

Komitet Budowy Pomnika J.Kochanowskiego
1930, l.3 + zał. 4

Komitet Redakcyjny Pijarskiej Księgi Pamiątkowej
1948-1949, l.3 + zał. 1

Komitet Uczczenia dra I. Dembowskiego
1917, l.1

j. 192. Komornicki Stefan
1913, l.1

Konieczny Feliks
1947-1949, l.12

Konieczny Franciszek
1936, l.1

Konopczyński Władysław
1932, l.1

Konopka Stanisław
1955, l.2

Konopnicka Maria
1903-1910, l.3

Kontnik Bohusław
1927, l.1

Kopia Stanisław
1924-1933, l.2

Koppens Romuald
1908, l.1

Korbut Gabriel
1931, l.1

Korolewicz-Waydowa Janina
1927, l.1

Korniłowiczowa z Sienkiewiczów Jadwiga
1946-1955, l.4 + zał. 2

Korpała Józef
1956-1957, l.3 + zał. 1

Korycki Wł.
1913, l.1

Korzeniowski Bohdan
1933, l.1

Kossek Jan
1922, l.1

Kossowski Aleksander
1935-1955, l.7

Kosterska Maria
1911, l.1

Koszko Antoni
1945, l.3

Kościałkowski Stanisław
1929, l.1

Kościelski Józef
1909, l.3

Kośmiński Zbigniew
1948, l.1

Kot Stanisław
1921-1930, l.6

Kotarbiński Józef
1911, l.1

Kotarski Józef
1928, l.1

Kotlarczyk Mieczysław
1956, l.2

Kotowicz St.
B.d., l.1

Kowalski Jerzy
1946, l.3

j. 193. Kozanecki Tadeusz
B.d., l.1

Kozicki Władysław
1932, l.3

Koziełek Gerard
1958, l.2

Kozikowski Edward
1955, l.1

Kółko Mickiewiczowskie we Lwowie
1897, l.1

Kraushar Aleksander
1922-1925, l.7

Krawczyński Aleksander
1946-1951, l.3

Krejči Karel
1949-1953, l.4

Kridl Manfred
1920-1937, l.5

Krogulski W.
B.d., l.1

Kropatsch Adam
1907-1921, l.2

Król Leon
1946-1949, l.5

Królikowska Kazimiera
1959, l.1

Kruszyński J.
1949-1950, l.2

Kryczyński Władysław
1909-1926, l.3

Krzywoszewski Stefan
1948, l.1

Krzyżanowski Julian
1936-1959, l.34

Książnica "Atlas"
1938, l.2

Książnica Naukowa
1924, l.2

Kubacki Wacław
1948, l.1

Kubikowski Eugeniusz
1955, l.1

Kucharski Eugeniusz
1910, l.1

Kudasiewicz Antoni
1911, l.2

Kukulski Zygmunt
1926-1928, l.4

Kunowski Stefan
1934-1949, l.8

Kuria Biskupia w Białymstoku
1948, l.1

"Kurier Narodowy" - Nowy Jork
1921, l.1

Kutrzeba Stanisław
1926, l.1

"Kuźnica" - Redakcja
1946-1949, l.2

Kvapil Franciszek
1899-1920, l.17 + zał. 3

Kwieciński Zdzisław
1951-1954, 1.4

j. 194. Lechnitt Walerian
1954, 1.1

"Lamus" Księgarnia Wydawnicza w Lublinie
1946, 1.1

Landau Maks
B.d., 1.1

Lavollée R.
1893, 1.1

Lech Kazimierz
1910, 1.1

Lechicki Czesław
1948-1953, 1.3

Leszczyński Rafał
1958, 1.1

Levassy Ferencz
1935, 1.1

Lewandowski Kazimierz
1886, 1.4

Lewicki Kazimierz
1928, 1.2

Libelt Stanisław
1907, 1.2

Libeltowa F.
1907, 1.1 + zał. 2

Libera Zdzisław
1956-1959, 1.6 + zał. 1

j. 195. Ładnowski H.
1908, 1.1

Kwilecka Maria
1909, 1.2

Libhard Hermina
1910, 1.1

Libiszewska Elżbieta
1950, 1.2

Ligocki Edward
1909, 1.1

Ligowska Bolesława
1948, 1.2

Limanowski Monderer Mieczysław
1929, 1.1 + zał. 1

Linde Bernhard
1926, 1.2

Lipiński Jacek
1959, 1.1

Lipski Jacek
1920-1921, 1.3

Lorentowicz Jan
1928, 1.3 + zał. 2

Ludowa Spółdzielnia Wydawnicza
1956, 1.2

Lulek Józef
1932-1959, 1.2

Lutosławski Wincenty
1900-1949, 1.11

Ładosiówna Irena
1954, 1.2

Łanowski Jerzy
1949-1951, 1.2

Łebkowski Karol
1907, 1.1

Łempicki St.
1926, 1.5

Łomnicki Tadeusz
1948-1950, 1.5

Łoś Stanisław
1937, 1.2 + zał. 2

j. 196. Machalski Franciszek
1948-1959, 1.8

Madeyska Barbara
1958, 1.1

Magier Jan
1909, 1.1

Magierska Danuta
1950, 1.1

Majchrowicz ...
1917, 1.1

Majewski Jan St.
1938, 1.1

Majówna R.
1938, 1.1

Makowski Tadeusz
1949, 1.1

Maliszewski Witold
1937, 1.2 + zał. 2

Manteuffel Gustaw
1902, 1.5

Manteuffel Jerzy
1950, 1.5

"Łódź Teatralna" - Redakcja
1947-1948, 1.5

Łucki Aleksander
1913-1929, 1.2

Łuczycki Klemens
1901-1903, 1.4

Łukaszewicz Witold
1950, 1.1

Łukowiak C.
1948, 1.3

Mańkowski Tadeusz
1944, 1.1

Marczak Michał
1922, 1.1

Mariegaard Janina
1949-1957, 1.15 + zał. 12

Matejko Adolf
1898, 1.1

Matejko Teofil
1948, 1.2

Matejkowa Stanisława
1935, 1.1

Matuszewski Ignacy
1906-1908, 1.1

Maykowski Stanisław
1954, 1.1

Mazanowski Mikołaj
1929, 1.1

Mączewski Bohdan
1946, 1.8

"Meander" - Redakcja
1958-1959, 1.6

Méyet Leopold
1893–1910, 1.49 + zał. 4

j. 197. Miaskowska Maria
1936–1948, 1.4

Michalski Stanisław
1922, 1.1

Mielewski Andrzej
1911, 1.1

Mielowski St. Fl.
1948, 1.1

Miemiec Władysław
1932, 1.1

Mienicki Ryszard
1931, 1.1

Mika Marian
1948, 1.1

Mikulski Tadeusz
1946–1955, 1.11

Mikułowski T.
1924, 1.1

Miller Antoni
1931–1936, 1.6

Millerowa Lilla
1953–1957, 1.10

Milton Nadzieja
1945–1951, 1.6

Miłkowski Zygmunt
1903, 1.1

Minister Poczt i Telegrafów
1928, 1.1

Mężyńscy R. i Jan
1919–1925, 1.4

Ministerstwo Oświaty
1946–1947, 1.3

Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publ.
1922, 1.1

Missona Maria
1955, 1.1

Mocarski Zygmunt
1924–1925, 1.4

Morawski Kazimierz
B.d., 1.3

Morcinek Gustaw
1935, 1.1

Morelowski Marian
1955, 1.2

Morstin Ludwik Hieronim
1935, 1.1

Mościcki Henryk
1925, 1.2

Mrozowicka Irena
1921–1923, 1.2 + zał. 2

Mukułowska W.J.
1948, 1.2

Muszkowski Jan
1931–1952, 1.5

Muzeum Czartoryskich
1931, 1.2

"Muzeum" Czasopismo Pedagogiczne
1934, 1.1

Muzeum Narodowe w Krakowie
1907, 1.1

Myczka Eugeniusz
1958, 1.1

j. 198. Naczelny Komitet Narodowy
1915, 1.1

Naganowski Edmund
1909, 1.1

Natanson Wojciech
1946, 1.3

Navarra Grzegorz
1947–1957, 1.23

"Nederlandsche Boekhnis" - Redakcja
1925–1926, 1.5

Nehring Władysław
1899–1909, 1.10 + zał. 1

Nieć Julian
1937, 1.1

Niedziałkowska W.
1908, 1.1

Nieszporek B.
1956, 1.1

Niewiadomski Stanisław
1909–1926, 1.7

Nitsch Kazimierz
por. j.181

"Nowa Kultura" Redakcja
1950, 1.1

"Nowa Reforma" Redakcja
1927, 1.1

Nowakowska Teofila
1926, 1.2

"Odrodzenie" Redakcja
1957, 1.1

Ogrodziński Wincenty
1935, 1.8

Olchowicz Konrad
1946, 1.1

Olszewicz Bolesław
1946–1952, 1.4

Opałek Mieczysław
1934–1959, 1.13

Orzechowicz Bolesław
1917, 1.1

Osiecka Teresa
1956, 1.1

Osterwina M.
1947, 1.1

j. 199. Pajączkowski Franciszek
1939–1958, 1.18 + zał. 2

Paliński Piotr
1933, 1.4

Palmstein Roman
1935, 1.1

"Pamiętnik Teatralny" - Redakcja
1959, 1.1

Państwowy Instytut Książki
1946–1951, 1.8

Państwowy Instytut Sztuki
1951–1954, 1.4

Państwowy Instytut Wydawniczy
1956–1959, 1.6 + zał. 1

Państwowe Teatry Ziemi Pomorskiej
1951, 1.1 + zał. 1

Państwowy Teatr Narodowy im. Wojska Polskiego
1955, 1.1

Państwowy Teatr Śląski
1950, 1.1

Państwowy Teatr Wojska Polskiego w Łodzi
1947, 1.2

Państwowy Teatr Współczesny
1959, 1.1

Państwowy Teatr Żydowski
1952–1957, 1.2 + zał. 12

Papée Stefan
1928–1959, 1.49

Parandowski Jan
1955 i b.d., 1.4

Pastuszka Józef
1947–1949, 1.2

Pawłowska Aleksandra
1945, 1.1

Pavolini P.E.
1924, 1.1

Pecold Kazimierz
1958, 1.1 + zał. 4

Pelc Jerzy
1948–1956, 1.15

j. 200. Pełczyński Marian
1958, 1.1

Pianko Gabriela
1959, 1.1

Piechowska Anna
1908, 1.1

Pieszko Michał
1929, 1.1

Pietraszkiewiczówna S.
1930–1931, 1.2

Pietrzycki Jan
1908–1943, 1.15 + zał. 1

Pigoń Stanisław
1912–1956, 1.19

Pilch Stanisław
1935, 1.3

Pini Tadeusz
1929, 1.1

Piniński Leon
1925, 1.1

Piszczkowski Mieczysław
1935–1949, 1.3

Piwiński Leon
1930, 1.1

Platowska Krystyna
1957, 1.1

Plenkiewicz Roman
1900–1909, 1.10 + zał. 1

Pluciński Michał
1908, 1.1

Płoszewski Leon
1930–1958, 1.8

Podhorska - Okołów
1908, 1.2

Poklewska Krystyna
B.d., 1.1

Pokorny M.
1959, 1.1

Pollak Roman
1947–1948, 1.5

Polska Akademia Nauk
1954–1957, 1.4

Polska Akademia Umiejętności - Muzeum Mickiewicza w Paryżu
1932, 1.1

Polska Akademia Umiejętności Biblioteka w Paryżu
1910–1928, 1.5

Polska Akademia Umiejętności w Krakowie
1913–1954, 1.11 + zał. 5

Polski Słownik Biograficzny
1947–1949, 1.8 + zał. 1

Polskie Radio
1936–1954, 1.3

j. 201. Położniecki Bernard
1939, 1.1

Pomarański Stefan
1921–1923, 1.7

Poplatek Jan
1950, 1.1

Poselstwo Rzeczpospolitej Polski w Bernie
1936, 1.2

Postępska Maria
1955–1958, 1.4

Powidzki Tadeusz
1947, 1.1

Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk
1936–1958, 1.2

Poźniak Janina
1928–1956, 1.5

Prabucki Alfons
1948, 1.2

Preisner Wł.
1946–1958, 1.11

Prezydent m. Lublina
1925, 1.1

Prezydent m. Torunia
1923, 1.1

Próchnicki Zdzisław
1924, 1.1

"Przegląd Humanistyczny" Redakcja
1958, l.1

"Przewodnik Bibliograficzny"
1924, l.2

Ptaszycki Stanisław
1899–1926, l.4

Puzyna Józef
1917, l.1

j. 202. Rabska Zuzanna
1928, l.1

Raczyńska-Chodacka M.
1913, l.2 + zał. 2

Radkowski T.
1946, l.3

Radoński Józef
1950, l.8 + zał. 9

Rajcher W.
1909, l.1

Rapacki Wincenty
1909, l.2

Rasiński Gustaw
1947–1948, l.2

Rączy Józef
1946, l.2

Reckzeh Gerhard
1927, l.3

Redakcja Książki Jubileuszowej Al. Świętochowskiego
1896, l.1

Relidzyński Józef
1908, l.1

Rettinger Mieczysław
B.d., l.1

Reychman Jan
1953–1957, l.5

"Rocznik Pedagogiczny" - Redakcja
1925, l.1

Rodak Stefan
1939, l.1

Romankówna Mieczysława
1948–1953, l.8

Romanówna Janina
1955, l.3 + zał. 4

Romer Eugeniusz
1949, l.1

Rothertowa Zofia
1948–1959, l.30 + zał. 16

Róg Jan
1949–1954, l.4

j. 203. Rubczyński Władysław
1914, l.1

Rulikowski Mieczysław
1917–1950, l.79 + zał. 2

Ruszkowa A.
1949–1953, l.4

Rutkowski L.
1926, l.1

Rutkowski /?/
1938, l.1

Rybicka Stefania
1938, l.1

"Rycerz Niepokalanej"
1946, l.2

Rychlik Eugeniusz
1929, l.1

Rydlewska Aleksandra
1936, l.1

Rydz Robert
1949, l.2

"Rzeczpospolita" Redakcja
1946, l.1

Rzepiński Stanisław
1904, l.3

Rzewuski Władysław
1925, l.1

j. 204. Saloni Juliusz
1945–1948, l.3

Sangarski Stanisław
1909, l.1

Santocki Eugeniusz
1948–1953, l.4

Sawicki Polikarp
1946, l.1

Sawrymowicz Eugeniusz
1958, l.1

"Scena i Sztuka" Wydawnictwo
1910, l.1

Schiller Leon
1948–1951, l.3

Schneider J.
1899, l.1

Sekretariat Fundacji St. hr. Skarbka
1933, l.1

Semkowicz /?/ Aleksander
1948, l.1

Seyfried Kamil
1956–1959, l.7

Siedlecki-Grzymała Adam
1946–1955, l.2

Siedlecki St.
1909, l.1

Simon Ludwik
1937–1939, l.3

Sinko Tadeusz
1922–1928, l.2

Sivert Tadeusz
1946–1959, l.20

Skałkowska Stanisława
1953, l.1

Skałkowski Adam
1934–1948, l.6 + zał. 1

Skimina Stanisław
1949, l.1

Skoczeń Ryszard
1948, l.1

Skórnicki J.
1949, l.1

Slezský Studijm Ústav w Opavě
1952, 1.1

Słotwiński Józef
1948, 1.3 + zał. 1

Słuszkiewicz Eugeniusz
1947-1958, 1.4

Smolarski Mieczysław
1917-1946, 1.2

Smoleń Anna
1957, 1.2

Smoluchowski Marian
1907, 1.2

Smuszkiewicz Antoni
1959, 1.1

Smulikowski K.
1948, 1.1

Sobańska Zofia
1931-1937, 1.5

"Sobótka" Redakcja
1948, 1.1

Sokołowski Czesław
1925, 1.1

Speelberch Vicomte de Lovenjoul
1901, 1.1

Spytkowski Józef
1957, 1.1

Srebrny Stefan
1922-1947, 1.2

Srokowski A.
1948, 1.1

j. 205. Staff Leopold
1928-1955, 1.3

Staniewska Anna i Helena
1939-1956, 1.20 + zał. 2

Starnawski Jerzy
1947, 1.8

Starzczuk St.
1953-1959, 1.1

Starzyński St.
1934, 1.1

Sterzyński Tadeusz
1925, 1.2

Stechel A.
1939-1958, 1.2

Stefanowicz Mieczysław
1946, 1.2

Stelmachowska B.
1946, 1.1

Sternbach Herman
1925-1937, 1.18

Strachocki Janusz
1949-1954, 1.2

Stromenger Karol
1946-1959, 1.31

Stroński Stanisław
1935, 1.1

Strowski Fortunat
1899, 1.2 + zał. 1

Strumiłło Tadeusz
1955, 1.1

Stypułkowska Jadwiga
1908, 1.3

Sydow Bronisław Edward
1950, 1.4

Szefer Leopold
1952-1959, 1.7

Szewczykówna Małgorzata
1949-1955, 1.4 + zał. 3

Szlapak Eugeniusz
1953, 1.3 + zał. 1

Szymydtowa Zofia
1927-1957, 1.3

Szukiewicz Ch.
1933, 1.1

Szukiewicz Maciej
1909-1933, 1.3

Szweykowski Zygmunt
1951, 1.1 + zał. 1

Szydłowska Halina
1945, 1.2

Szyfmanówna Franciszka
1953, 1.1

Szymanowski Wacław
1909, 1.4

Szymański A.
1933, 1.1

Szymiczek Franciszek
1946, 1.1

Szyper Henryk
1946-1948, 1.5

Szyszkowski Władysław
1946, 1.1

Szyłhan Jarosław
1958, 1.1

j. 206. Śleszyński Józef
1937, 1.2

Śliwina Wanda
1948, 1.4 + zał. 1

Śmiałek Wincenty
1932, 1.2

Świątek Tadeusz
1928, 1.1

Świderska Alina
1953-1959, 1.17

Świerkowski Ksawery
1957, 1.2

Świerzowicz Jan
1954-1959, 1.5

Święcicki Roman
1903, 1.2 + zał. 1

Świętochowski Aleksander
1933, 1.1

Świrko Stanisław
1956-1959, 1.3

j. 207. Tarasiewicz Michał
1897-1908, 1.6

Tazbir Maksymilian
1958-1959, 1.6

Teatr Miejski w Białymstoku
1946, 1.1

Teatr Miejski im. W.Bogusławskiego
1948, 1.1

Teatr Polski
1949-1957, 1.4 + zał. 1

"Teatr" - Redakcja
1953, 1.4

Teatr Słowackiego
1910, 1.1

Teatry Miejskie w Częstochowie
1948, 1.1 + zał. 2

Teatry Miejskie we Lwowie
1928-1932, 1.2

Teodorowicz Józef Teofil
1911-1925, 1.4

Tetmajer-Naimska Jadwiga
1945, 1.1

Thulie M.
1917, 1.1

Timoszewicz Jerzy
1957, 1.2

Titz Aleksandra i Józef
1946-1957, 1.6

Tokarzewski-Karaszkiewicz
1937, 1.2

Tomkowicz St.
1931, 1.1

Toporowski Marian
1942, 1.1

Towarzystwo Historyczne we Lwowie
1899, 1.1

Towarzystwo Literackie we Lwowie
1922-1937, 1.2

Towarzystwo Literackie A. Mickiewicza
1950-1957, 1.3

Towarzystwo Nauczycieli Szkół Średnich i Wyższych
1930, 1.1 + zał. 7

Towarzystwo Naukowe KUL
1959, 1.1

Towarzystwo Naukowe we Lwowie
1939, 1.1

Towarzystwo Polonistów w Przemyślu
1946, 1.1

Towarzystwo Polskich Badań Historycznych w Rzymie
1937, 1.2 + zał.1

Towarzystwo Przyjaciół Nauk w Lublinie
1948, 1.1

Towarzystwo Przyjaźni Polsko-Węgierskiej
1949, 1.2

Towarzystwo Wiedzy Powszechnej
1956, 1.1

j. 208. Treimer Karl
1925, 1.1

Trepiński Antoni
1957-1959, 1.43 + zał. 1

Treugutt Stefan
1949, 1.2

Truchim Stefan
1949, 1.1

Trzebińska Jadwiga
1945-1946, 1.2

Trzynadlewski Jan
1955-1958, 1.4

Turczyn Aleksander
1931, 1.1 + zał. 1

Turczynowicz A.
B.d., 1.1

Turkowski Tadeusz
1931-1951, 1.7

Turska Jadwiga
1953-1959, 1.13 + zał. 3

Tuwim Julian
1949-1955, 1.17 + zał. 5

Twardowski Kazimierz
B.d., 1.1

"Tygodnik Katolicki" - Redakcja
1957, 1.1

"Tygodnik Powszechny" - Redakcja
1946, 1.1

Tyrowicz Marian
1943, 1.2

j. 209. Ujejski Józef
1928, 1.1

Ułaszyn Henryk
1903-1946, 1.22 + zał. 6

Umiński Józef
1946, 1.1

Uniwersytet Lubelski
1921, 1.1

Uniwersytet w Urbanie /USA/
1924, 1.1

Urban Jan
1928, 1.1

Urbankowski W.
1925, 1.1

Wacławik Michał
1951-1952, 1.5 + fot. 1

Wagner Albert
1918, 1.1

Wais Kazimierz
1917, 1.1

Walentynowicz Maria
1956, 1.1

Walewska C.
1922, 1.1

Waligóra Michał
1915, 1.1

"Walka Ludu" - Redakcja
B.d., 1.1

Walter Marta
1952, 1.1 + zał. 1

Waszczuk Stanisława
1947, 1.1

Waściszewska Hanna i Janina
1935-1957, 1.3

Waśkowski Antoni
1948, 1.2

Werfel Gustaw Jerzy
1956, 1.2

Werner R.M.
1906, 1.1

West Feliks
1913-1924, 1.16 + zał. 1

Wędkiewicz Stanisław
1934, 1.1

j. 210. Wierciński Edmund
1953-1954, 1.6

Wierczyński Stefan
1946-1959, 1.58 + zał. 1

Wierzbicki M.
1949, 1.1

Wiesiołowski Adolf
1908-1909, 1.8

Wiesner K.
1914, 1.1

Więckowska Helena
1949, 1.1

Wilczyński T.
1953, 1.1

Willman-Grabowska Helena
1953, 1.1

"Wiadomości Diecezjalne" - Redakcja
1946, 1.1

Wicherkiewicz Maria
1946-1950, 1.5

Wicińska Helena
1948, 1.1

"Nowy Wiek" - Redakcja
1926, 1.1

Wieniewska Ida
1927-1953, 1.11 + zał. 2

Wieniewski Ignacy
1927, 1.1 + zał. 1

Windakiewicz Stanisław
1924, 1.1

Winniczuk Lidia
1946, 1.1

Wirski Jan
1951-1952, 1.3

Wisłocki D.W.
1898, 1.1

Wiśliński Jan
1946-1948, 1.2

Wiśniowski Józef
1913-1934, 1.3

Witczak Tadeusz
1951, 1.2

Wojciechowska Maria
1959, 1.1

Wojciechowski Marian
1946, 1.2

Wojtkowski Andrzej
1934-1959, 1.10

Wojtowiczowa Irena
1957, 1.1

Wołowska-Prażmowska T.
1908, 1.1

Wołyńskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk
1937, 1.2

Wróblewski Kazimierz
1905, 1.1

Wydawnictwo Literackie
1956-1958, 1.5 + zał. 1

Wyka Kazimierz
1954-1955, 1.2

j. 211. Zabierowski Fr. /?/
1948, 1.1

Zahorski Władysław
1924, 1.1

Zajączkowski Ananiasz
1950-1955, 1.2

Zakład Narodowy im. Ossolińskich
1913-1959, 1.64 + zał. 1

Zalewski Ludwik
1946-1948, 1.2

Załęska Maria
1950, 1.2 + zał. 1

Wyleżyńska-Łopuska Helena
1909, 1.1

Wypler Jan
1938-1958, 1.2

Wysłouch Bolesław
1932, 1.1

Wysłouch Janina
1949, 1.1

Wysocki Alfred
1955, 1.2

Wyszomirski Jerzy
1948, 1.1

Wyższa Szkoła Handlu Zagranicznego we Lwowie
1935, 1.1

de Ven Gregorius
1902, 1.1

Zaniowicki Zbigniew
1937, 1.1

Zapolska Gabriela
1905, 1.1

Zawadzki Józef
1934, 1.1

Zawadzki Stefan
1909, 1.1

Zawilski Apoloniusz
1956, 1.1

Zawodziński Kazimierz
1948-1949, 1.18 + zał. 2

Zborowski Henryk
1946, l.1

Zborowski Juliusz
1952, l.2

Zdziarski Stanisław
1909, l.3

Zgromadzenie Księży Misjonarzy
1946, l.1

Zielewicz Jan
1904, l.1

Zieliński Józef
1943, l.1

Zieliński Stanisław
1953, l.1

Zieliński Tadeusz
1927-1932, l.3

Ziemacki Władysław
1955, l.1

Ziembicki Witołd
1947, l.1

Ziółkowski Tadeusz
1955-1956, l.2

Ziółkowski Wiktor
1928-1930, l.3

Zipper Adolf
1926-1935, l.6

Zjednoczenie Polskie Rzym.-Kat. w Ameryce
1946, l.2

Zukerkandel Wilhelm
1920-1931, l.4

Związek Bibliotekarzy Polskich
1926, l.1

Związek Kół Polonistycznych Młodzieży Akademickiej
1925, l.1

Związek Teatrów i Chórów Ludowych we Lwowie
1939, l.3

Zwilling E.
1909, l.1 .

Żeleński-Boy Tadeusz
1931-1936, l.4

Żeleński Władysław
1908, l.1

Żerbe Franciszek
1909, l.1

Żeromski Stefan
1916, l.1

Żydowski Instytut Historyczny
1958, l.1

Żygulski Zdzisław
1950, l.1

Aneks 13

j. 216. Drukowane egzemplarze oraz odbitki prac Wiktora Hahna.

1. Szymon Szymonowicz jako filolog, Lwów, 1897
2. Drobne notatki do pism Juliusza Słowackiego, Kraków, 1898
3. Tło historyczne w Irydionie Krasińskiego, Lwów, 1898
4. Wybór poematów łacińskich Szymona Szymonowicza, Kołomyja, 1899
5. Bibliografia o Juliuszu Słowackim za r. 1899, Lwów, 1901
6. Bibliografia jubileuszu Uniwersytetu Jagiellońskiego, Lwów, 1901
7. Nowo odkryte wiersze Safony, Lwów, 1902
8. O nieznanym rękopisie dzieła Cycerona: De oratore, Lwów, 1902
9. Zapomniane utwory łacińskie Szymona Szymonowicza, Lwów, 1902
10. Wincenty i Bonawentura Niemojowscy w Anhellim, Lwów, 1904
11. Recenzja: Heck Korneli, Szymon Szymonowicz. Jego żywot i dzieła w: Pamiętnik Literacki, Lwów, 1904
12. List Józefa Korzeniowskiego do Antoniego Płumanna, Lwów, 1904
13. De Plutarchi Moralium codicibus questiones selectae, Kraków, 1905
14. Juliusza Słowackiego Samuel Zborowski, Kraków, 1905

15. Józef Korzeniowski: Mnich - w opracowaniu Wiktora Hahna, Brody, 1906
16. Literatura dramatyczna w Polsce XVI w. Streszczenie w jęz. francuskim, 1906
17. Przegląd najnowszych prac o J.Słowackim /R.1907/ w: "Pamiętnik Literacki", 1908
18. Stanisław Żółkiewski w poezji polskiej, Lwów, 1908
19. Karola Libelta wybór pism t.I, II, III, Warszawa, 1908-1909
20. Słowacki na scenie ludowej w: Poradnik teatrów i chórów włościańskich, Lwów, 1909
21. Bibliografia o Juliuszu Słowackim za r. 1909, w: "Pamiętnik Literacki", 1909
22. Cyprian Norwid o Słowackim w: Sprawozdanie Wydz. Koła Literacko-Artystycznego we Lwowie, Lwów, 1909
23. O życiu i działach Juliusza Słowackiego, Brody 1909
24. W sprawie układu Beniowskiego, w: "Na ziemi naszej", nr 8, Lwów 1909, 2 egz.
25. Bitwa pod Grunwaldem w poezji polskiej, w: "Na ziemi naszej", nr 20, Lwów, 1909
26. Literatura roku jubileuszowego grunwaldzkiego, Lwów, 1910
27. Dzieje literatury polskiej, w: "Przegląd Historyczny" 1910, Warszawa, 1910
28. Bibliografia filologii klasycznej i literatury humanistycznej w Polsce za lata 1905-1907, Lwów, 1910
29. Juliusz Słowacki w poezji polskiej, Lwów, 1910
30. Przegląd najnowszych prac o Słowackim /r. 1909/ w: "Pamiętnik Literacki", Lwów, 1910

31. Tomasz Corneille i Franciszek Zabłocki, w: "Pamiętnik Literacki", Lwów, 1911
32. Bogusławski czy Kołłątaj, w: "Pamiętnik Literacki", Lwów, 1912
33. Rok 1863 w dramacie polskim, Lwów, 1913
34. Recenzja: Leppelmann Wilhelm: Twardowski, der polnische Faust; Goldstern Jenny: Twardowski, der polnische Faust, w: "Pamiętnik Literacki", Lwów, 1913
35. Bibliografia filologii klasycznej i literatury humanistycznej w Polsce za lata 1908-1910, Lwów, 1914
36. Pamiętnik obchodu jubileuszowego w 250 rocznicę założenia Uniwersytetu we Lwowie, Lwów, 1914
37. List Feliksa Bentkowskiego do Władysława hr. Ostrowskiego w: "Pamiętnik Literacki", Lwów, 1916
38. De mulierum virtutibus Plutarcha w literaturze polskiej, Lwów, 1916
39. Rozwój poezji dramatycznej w Polsce. Część I: W epoce przedrozbiorowej, Lwów, 1916
40. Kościuszko w polskiej poezji dramatycznej, Poznań, 1918
41. Mnich Józefa Korzeniowskiego w: "Głos Literacki" nr 63, 1922
42. Ksiądz Stanisław Konarski jako reformator teatru szkolnego, Lwów, 1923
43. Zagadnienie nawrócenia w powieści polskiej, Poznań, 1924
44. Juliusz Słowacki: Mindowe - w opracowaniu Wiktora Hahna, Kraków, 1924
45. Recenzja: Bar Adam, Charakterystyka i źródła powieści Kraszewskiego w latach 1830-1850, w: "Pamiętnik Literacki", Lwów, 1924

46. Lublin w twórczości Józefa Ignacego Kraszewskiego, Lublin, 1925
47. Religijność ks. Stanisława Staszica, w: "Ateneum Kapłańskie", R. 12, t.17, 1926
48. Stanisław Staszic. Życie i dzieła, Lublin, 1926
49. Kazimierz i Jan Machniccy ... 1927
50. Anna Różycka, 1818-1856, Kraków, 1929
51. W sprawie wydania bibliografii filologii klasycznej i literatury humanistycznej w Polsce do r. 1890; Szymon Szymonowicz jako najwybitniejszy przedstawiciel humanizmu polskiego, w: "Kwartalnik Klasyczny" III, 1929.
52. Bibliografia woj. lubelskiego za r. 1927, Lublin, 1929
53. Józef Jeżowski jako filolog, Wilno, 1929
54. Bibliographia philologiae classicae et humanisticae Polonorum A.1911-1925, Leopoli, 1929.
55. Matka Jana Kochanowskiego, w: "ABC" nr 90, Lublin, 1930
56. Wpływ Jana Kochanowskiego na poezję polską, w: "Ziemia Lubelska", nr 86, 1930
57. Henryk Ibsen w Polsce, w: "Zeitschrift für Slavische Philologie", 1930
58. Zapomniany bibliograf polski Gustaw Pawłowski /1842-1913/, po 1930 r.
59. Karol Estreicher jako tłumacz utworów dramatycznych, Lwów, 1931
60. Bibliographia Vergiliana Polonorum, 1931
61. Ziemia lubelska w życiu i twórczości Jana Kochanowskiego, 1931, 2 egz.
62. Krasicki i Horacy, w: "Eos", Lwów, 1935

63. O dwóch przeróbkach polskich Kätchen von Heilbronn Henryka Kleista, w: "Pamiętnik Literacki", Lwów, 1935
64. Recenzja: Katalog wystawy zbiorów teatralnych i muzycznych Biblioteki Narodowej w Warszawie, w: "Pamiętnik Literacki", Lwów, 1935
65. Maksymilian Grecki zapomniany muzyk Wielkopolski, Poznań, 1936
66. W setną rocznicę śmierci Bellini'ego, w: "Miesięcznik Italo-Polski", 1936
67. Motywy klasyczne w tragedii o polskim Scilurusie Jana Jurkowskiego, Poznań, 1936
68. O dwóch utworach dramatycznych Deotymy /J.Łuszczewskiej/: Królowa Jadwiga czyli księga miłości i Biesiada u Ziemomysła, Lublin, 1937
69. Na marginesie wydania korespondencji Adama Asnyka; Erich Mühsam o Stanisławie Przybyszewskim, w: "Pamiętnik Literacki", Lwów, 1937
70. Recenzja: Machalski Franciszek, Orientalizm Antoniego Langego w: "Pamiętnik Literacki", Lwów, 1937
71. Skok Kordiana, w: "Pamiętnik Literacki", Lwów, 1937
72. Recenzje: Stechel Ch. Wolf, Jan Kochanowski und das Judentum, w: "Pamiętnik Literacki", Lwów, 1937
73. Przyczynki do życia i twórczości Edmunda S.Naganowskiego, Gostynin, 1938
74. Kult Słowackiego, w: "Kultura i życie", nr 16, 1939
75. Wołyń w Latarni Czarnoksięskiej J.I.Kraszewskiego, Łuck, 1939, 2 egz.
76. Przemysław Mączewski, w: "Pamiętnik Literacki", 1946

77. Wincenty Śmiałek, w: "Pamiętnik Literacki", 1946
78. Balladyna Juliusza Słowackiego, Lublin, 1947
79. Zagadkowy wygnaniec Ilomy, w: "Meander", 1947
80. Władysław Nehring w ostatnich latach swego życia, Wrocław, 1947
81. Zapomniane przekłady z literatury greckiej Aleksandra Chodźki, w: "Meander", 1947
82. Odbitka ze sprawozdań PAU t.XLVIII dotycząca pracy Wiktora Hahna pt: Projekt krytycznego wydania zbiorowego łacińskich poematów Szymona Szymonowicza
83. Juliusz Słowacki w 1848 r. Wrocław, 1948
84. Szalona Józefa Ig.Kraszewskiego, w: "Pamiętnik Literacki", 1948
85. Karol Szajnocha jako autor dramatyczny, Wrocław, 1948
86. Juliusz Słowacki, Zygmunt Krasiński i Cyprian K. Norwid w r. 1848, w: Rok 1848, Lublin, 1948
87. Koncerty Karola Lipińskiego we Wrocławiu w 1821 r., 1950, 3 egz.
88. Michał Janik - nekrolog, w: "Pamiętnik Literacki", 1950
89. Bibliografia w: Słowacki, Dzieła wszystkie, 1950, zesz.13
90. Józef Łabuński jako tłumacz Eurypidesa i Sofoklesa, w: "Meander", 1951
91. Przyczynki do bibliografii J.I.Kraszewskiego, w: "Biuletyn Instytutu Bibliograficznego", Warszawa, 1952
92. Rehabilitacja Horsztyńskiego, w: "Teatr", 1953
93. Zapomniana recenzja niemiecka z r. 1835 Poezji Juliusza Słowackiego, w: "Przegląd Humanistyczny", 1958

NOTATKI BIBLIOGRAFICZNE I OMÓWIENIA

Z powodu artykułu: T.Zielińska: Archiwalia prywatne /pojęcie, zakres gromadzenia, metody opracowania/, "Archeion" 1971, t.LVI, s.71-88.

Referat pod powyższym tytułem był podstawą dyskusji nad zagadnieniem archiwów prywatnych na specjalistycznej sesji archiwalnej w kwietniu 1970 r., a następnie na VI Ogólnopolskiej Archiwalnej Konferencji Metodycznej w Warszawie w grudniu tegoż roku. Niektóre wnioski z dyskusji zostały uwzględnione w tekście omawianego artykułu, do innych nawiązuję poniżej, przy omawianiu spraw, których dotyczyły.

Artykuł zawiera wiele interesujących spostrzeżeń na temat rozwoju pojęcia archiwów prywatnych, ich gromadzenia i metod opracowania. Autorka ujmuje zagadnienia na tle porównawczym, przedstawiając, jak kształtowały się one w różnych krajach europejskich i jakie znajdowały odbicie w literaturze archiwalnej. Rozważania te prowadzą do ciekawych ustaleń.

Rozpatrując kształtowanie się pojęcia archiwów prywatnych od końca XIX w. do czasów współczesnych autorka dochodzi do wniosku, że mimo braku jednomyślności w poglądach teoretyków archiwistyki na tę sprawę, zaczyna przeważać wśród

nich traktowanie archiwów prywatnych w najwęższym znaczeniu jako materiałów osobistych i rodzinnych. Literatura archiwalna stwierdza ogólnie, że istnieją dwa podstawowe typy archiwów prywatnych - archiwum jednego człowieka zwane archiwum osobistym lub spuścizną oraz archiwum rodziny lub rodu. Ponadto występują zbiory /kolekcje/ utworzone przez osoby prywatne z akt różnej proweniencji /nieraz urzędowej/ oraz zgromadzone przez instytucje z akt proweniencji prywatnej. Termin "spuścizna" nie jest w Polsce powszechnie stosowany, używa go szczególnie Archiwum PAN i Biblioteka Narodowa, wzorując się na archiwistyce niemieckiej i w pewnym stopniu czeskiej. W archiwistyce angielskiej, francuskiej i radzieckiej nie spotyka się podobnego określenia. W dyskusji na konferencji wysunięto propozycję, aby stosować raczej określenia "materiały pochodzenia prywatnego", "zespół osobisty", "zespół rodzinny /rodowy/". W Archiwum PAN termin "spuścizna" jest używany potocznie, natomiast formalnie przyjęto określenie "Materiały MN". Według innej opinii określenie "spuścizna" nie jest precyzyjne, ale można je traktować w sposób indywidualny. Rozważano też kwestię użycia terminu "akta" w odniesieniu do materiałów pochodzenia prywatnego. Przeciwnicy zastosowania go wskazywali, że omawiane materiały zawierają mało akt w znaczeniu ścisłym, więc lepiej unikać podobnego określenia w tytule. Z innej strony dopuszczano jednak możliwość użycia słowa "akta", wychodząc z założenia, że ma ono kilka znaczeń i nie będzie błędem przyjęcie go w najszerszym słowa znaczeniu. Zdaniem referentki określenie "archiwalia" jest znacznie szersze niż "akta".

W dalszym ciągu autorka omawia rodzaje archiwów osobistych i rodzinnych /rodowych/, znajdujących się w archiwach państwowych, ich cechy charakterystyczne, elementy składowe i dotyczącą ich literaturę. Dla określenia archiwum rodziny lub rodu wielkich posiadaczy ziemskich przyjęła się nazwa "archiwum podworskiego", mimo, że budzi ona pewne zastrzeżenia. W archiwach zagranicznych zespoły tego typu składają się z podobnych materiałów, ale występują one w odmiennych proporcjach.

Artykuł dalej zajmuje się pojęciem zbioru archiwalnego, rodzajami zbiorów i ich charakterem. Definicja, podana w Polskim Słowniku Archiwalnym, że "zbiór /kolekcja/ to grupa archiwaliów nie powiązanych ze sobą kancelaryjnie, a złączonych sztucznie" budziła zastrzeżenia uczestników dyskusji. Należałoby tu raczej mówić o braku pochodzenia proweniencyjnego, a nie kancelaryjnego. Kontrowersyjnie wypowiadano się na temat postępowania z aktami pochodzenia urzędowego, znajdującymi się w kolekcji. Przeważała opinia, że można je pozostawić jeśli trafiły tu w sposób nie przypadkowy. Obserwacje polskie potwierdzają spostrzeżenia H.O.Meisnera i in. autorów, że archiwum prywatne składa się zwykle w części z materiałów o cechach zespołowych, a w części pochodzi ze skłonności zbierackich twórcy. Ustalenie granicy między archiwum osobistym a kolekcją jest często trudne i wymaga subiektywnej oceny.

Po omówieniu doświadczeń zagranicznych, autorka przedstawia zagadnienie gromadzenia archiwaliów prywatnych w Polsce. Rozporządzenie Rady Ministrów z 1957 r. szeroko ujmuje

pojęcie państwowego zasobu archiwalnego także w zakresie archiwów prywatnych. Nie wszystkie materiały tego typu trafiły jednak do archiwów państwowych. Część znajduje się w bibliotekach i muzeach, a powyższe rozporządzenie sankcjonuje istniejący stan rzeczy co do miejsc przechowywania archiwaliów prywatnych. Obecnie sytuacja jest taka, że archiwa prywatne są rozdrobnione i przemieszane, ale jej zmiana praktycznie nie jest możliwa, a opublikowane pomoce inwentarzowe i katalogowe ją utrwaliły.

Zbieranie archiwów podworskich dobiega końca. Archiwa rodzinne /rodowe/ innych typów nie są zbyt liczne. Podstawową formą archiwum prywatnego staje się archiwum osobiste. Ważne jest utrzymanie jego całości i unikanie zakupu części tego samego zespołu przez kilka instytucji. Może zapobiec temu pewna specjalizacja w zakresie gromadzenia archiwaliów prywatnych, jaka się u nas wytworzyła. Wśród pracowników archiwów państwowych napotyka się czasami niechętne nastawienie wobec sprawy archiwaliów prywatnych, co nie jest słuszne. Akcję gromadzenia należy uzupełnić przez odpowiednią ewidencję omawianych materiałów, co jest wycinkowo prowadzone przez niektóre instytucje /Archiwum PAN, Biblioteka Narodowa/. Pożądane jest jednak, aby sprawą tą zajęły się w sposób zorganizowany archiwa państwowe, obejmując jednolitą ewidencją całość materiałów pochodzenia prywatnego. Wniosek ten był gorąco popierany przez uczestników omawianej dyskusji.

Ostatnia część artykułu dotyczy metod opracowania archiwaliów prywatnych różnych typów. Sprawy te były niejednokrotnie poruszane w polskiej literaturze archiwalnej, a także w krajach sąsiednich - w krajach zachodnioeuropejskich brak podobnych rozważań teoretycznych. Instrukcje, przygotowane przez państwową służbę archiwalną w 1953 i 1954 r., ujęły zasady opracowywania archiwów podworskich w Polsce. Obie te instrukcje były przedmiotem krytyki uczestników konferencji specjalistycznej i metodycznej. Nasunęły się przy tym wszakże wnioski, że zmiana instrukcji jest niecelowa, gdyż większość zespołów podworskich została już uporządkowana. Zagadnienia, które wymagają uzupełnienia lub korektury, można opublikować w formie artykułu bez zmiany samego tytułu instrukcji. Do takich spraw należy m.in. kwestia traktowania w zespołach prywatnych materiałów odmiennych pod względem formy - jak dokumenty, kartografia, ikonografia, druki. Temu problemowi był poświęcony specjalny referat /A.Palarczyk/, a Archiwum PAN opublikowało instrukcję o postępowaniu z materiałami omawianego typu w spuściznach po uczonych /"Biuletyn Archiwum PAN", nr 13, 1970/. Potrzebna jest również korektura niektórych sformułowań wytycznych w sprawie brakowania akt podworskich.

Autorka stwierdza dalej, że Archiwum PAN opracowało metody porządkowania spuścizn uczonych, dając wskazówki, które można zastosować również do innych typów archiwów osobistych. Wytyczne te, łącznie z ustaleniami A.Pibera w sprawie spuścizny archiwalnej, mogą stanowić punkt wyjścia dla różnych indywidualnych koncepcji opracowania archiwów osobistych. We wszystkich typach spuścizn archiwalnych powtarzają się pewne elementy stałe, choć w różnych proporcjach. Ich układ jest zadaniem archiwisty, któremu zaleca się wszakże

poszanowanie dla cech indywidualnych materiałów. Odrębna instrukcja opracowywania archiwów osobistych dla potrzeb państwowej służby archiwalnej nie wydaje się konieczna. Autorka nie przewiduje również potrzeby ani możliwości podjęcia prac nad instrukcją porządkowania zespołów archiwalnych pochodzenia prywatnego, która obowiązywałaby wszystkie instytucje w Polsce, posiadające materiały tego typu.

Artykuł kończy się stwierdzeniem, że sprawa metod porządkowania kolekcji archiwalnych nie dojrzała jeszcze do dyskusji. Literatura nasza na ten temat jest jeszcze dotąd zbyt skromna. Dlatego też duże znaczenie metodyczne mogą mieć artykuły informacyjne, omawiające konkretne zbiory i metody ich opracowania.

Hanna Dymnicka

SPRAWOZDANIE ARCHIWUM PAN ZA ROK 1971

U w a g i w s t ę p n e. Zgodnie z dotychczasowymi wzorami sprawozdanie ujmuje osobno działalność Archiwum PAN w Warszawie oraz jego Oddziałów w Krakowie i Poznaniu z tym, że zagadnienia ogólne przedstawione zostały w pierwszej, zasadniczej części sprawozdania.

Fragmenty, dotyczące prac indywidualnych, oparte są na informacjach dostarczonych przez poszczególnych pracowników Archiwum.

x x x

I. S p r a w y o r g a n i z a c y j n e. W związku ze zgłoszonym przez Naczelną Dyrekcję Archiwów Państwowych wstępnym projektem Ustawy o archiwach i materiałach archiwalnych, Archiwum PAN opracowało uwagi i wnioski w imieniu Polskiej Akademii Nauk, przeprowadzając ich uzgodnienie z Sekretariatem Naukowym PAN oraz Radą Naukową; sprawę zreferowano również na posiedzeniu Komisji do spraw bibliotek, informacji naukowej i archiwów PAN. Inne prace koncentrowały się wokół zabiegów o uzyskanie niezbędnych pomieszczeń w Pałacu Staszica w Warszawie oraz należytego zagospodarowania obiektu magazynowego w woj. białostockim. Starania te w obu przypadkach uwieńczone zostały częściowymi przynajmniej suk-

cesami. Uzyskano korzystną zamianę pokoju roboczego w Pałacu Staszica oraz zabudowano regałami kolejny magazyn archiwalny w obiekcie rezerwowym. Ponadto uzyskano i zagospodarowano magazyn na zbiory biblioteki podręcznej w Warszawie o powierzchni ok. 25 m^2, usytuowany w piwnicy w bezpośrednim połączeniu z głównym pomieszczeniem Archiwum /podziemia sali 01/. Zakończono w zasadzie również adaptację niektórych posiadanych pomieszczeń dla celów roboczych przez założenie wentylacji i oświetlenia - instalacje te wymagają jednakże jeszcze pewnych przeróbek.

Kontynuowane były zabiegi o właściwe zorganizowanie obiegu i przechowywania akt urzędowych oraz dokumentacji naukowej PAN. Prowadzono nadal prace przygotowawcze, związane z organizacją nowych placówek terenowych na Śląsku i na Pomorzu, zabiegano również o polepszenie warunków pracy istniejących Oddziałów poprzez uzyskanie dla nich nowych odpowiedniejszych pomieszczeń. Działalność ta nie wyszła nadal poza stadium wstępne.

Duże utrudnienie w rozwoju wielostronnej aktywności placówki stanowiła niespotykana dotychczas absencja chorobowa pracowników - w okresie sprawozdawczym 1/3 personelu Archiwum w Warszawie korzystała przez dłuższe okresy czasu ze zwolnień lekarskich /wypadki, przewlekłe schorzenia i niezbędne zabiegi operacyjne/. Stan ten zmusił kierownictwo placówki do podjęcia dodatkowych starań o uzyskanie dalszych sum na zatrudnienie zastępstw, płatnych odpowiednio do ilości przepracowanych godzin.

B u d ż e t Archiwum, przeznaczony na finansowanie wszystkich wymienionych niżej kierunków prac z uposażeniem personelu włącznie, zamykał się w okresie sprawozdawczym sumą ok. 1.900 tys. złotych - wraz z Oddziałami w Krakowie i Poznaniu. Koordynacją spraw, związanych z działalnością finansowo-administracyjną placówki zajmowała się J.Libchaber, którą w czasie jej choroby zastępowały inne osoby, głównie H.Zubala i M.Wrzoskowa.

S t a n p e ł n y c h e t a t ó w działalności podstawowej nie uległ zmianie, przy pewnych przesunięciach, związanych ze zmianą grupy zatrudnienia i z awansami oraz dalszym rozroście liczby współpracowników na zasadach płacy godzinowej i prac zleconych. Te dodatkowe formy zatrudnienia skoncentrowane były głównie na opracowaniu rezerwy wieczystej wydawnictw PAN.

W czwartym kwartale 1971 r. Archiwum wraz z Oddziałami posiadało łącznie 20 pełnych etatów, a mianowicie: 1 profesora nadzwyczajnego /dr Z.Kolankowski/, 1 docenta - doktora habilitowanego /dr M.Rzeuska/ 3 adiunktów /dr H.Obuchowska-Pysiowa, R.W.Wołoszyński i J.Żurawicka/, 7 dyplomowanych pracowników dokumentacji naukowej, a mianowicie: 6 dokumentalistów dyplomowanych - dr dr S.Chankowski i J.Szajbel, mgr mgr H.Dymnicka, J.Poradzisz, M.Wrzoskowa i H.Zubala oraz 1 adiunkta dokument.nauk.- mgr A.Marciniakowa, 2 bibliotekarzy dyplomowanych /dr A.Szwejcerowa i mgr R.Steczowicz/, 6 pracowników naukowo-technicznych /M.Czeski, mgr K.Dopierała, J.Libchaber, mgr R.Majkowska, mgr J.Mizikowski i R.Zborowski/.

Niemal wszyscy zatrudnieni w Archiwum dyplomowani pracownicy dokumentacji naukowej oraz dyplomowani bibliotekarze uzyskali podwyżkę dodatków specjalnych, dochodzących obecnie z reguły do górnej granicy.

W IV kwartale wystąpiły tendencje do pewnych zmian personalnych, zapowiadanych na początek 1972 r.

W ramach funduszu płac dla niepełnozatrudnionych oraz p r a c z l e c o n y c h zatrudnionych było kilka osób w ciągu całego okresu sprawozdawczego, a kilkanaście w krótszych wycinkach czasowych, głównie przy opracowywaniu rezerwy wieczystej wydawnictw PAN, dalej przy pracach bibliotecznych, opracowaniu dokumentacji inwestycyjnej PAN oraz zbioru medali, ewidencji mikrofilmów i fotografii, przepisywaniu na maszynie, tłumaczeniach na języki obce, foliowaniu, wykonywaniu opisów teczek. Nadal na skutek niedostatecznej obsady personalnej pewna część zasadniczych potrzeb roboczych musiała być zaspakajana drogą udzielania prac zleconych.

R a d a N a u k o w a Archiwum odbyła pod przewodnictwem członka korespondenta PAN E.Czetwertyńskiego trzy posiedzenia: w dn. 27 lutego /sprawozdanie za rok 1970/, w dn. 29 września /zarys planu prac placówki na lata 1972-1973/ oraz w dn. 16 grudnia 1971 r. /zarys sprawozdania za 1971 r./.

K o l e g i u m sprawujące funkcje doradcze w sprawach związanych z całokształtem działalności placówki, działało w dotychczasowym składzie - kierownicy poszczególnych działów i Oddziałów terenowych Archiwum oraz przedstawiciele kierownictwa, Partii i organizacji związkowej; Sekretariat

Kolegium prowadziła J.Żurawicka. Kolegium odbyło pod przewodnictwem dyrektora Z.Kolankowskiego pięć posiedzeń w dniach 15 lutego, 7 kwietnia, 7 czerwca /w Krakowie/, 25 września i 9 grudnia, rozpatrując zagadnienia, związane z bieżącą działalnością placówki - m.in. omówiono sprawozdania za r. 1970 i 1971, działalność biblioteki placówki, sprawy lokalowe Oddziału Krakowskiego oraz ogólne wytyczne do planu Archiwum PAN na lata 1972-1973.

P o d r ó ż e s ł u ż b o w e pracowników placówki związane były nadal przede wszystkim z wymogami zapewnienia odpowiedniej łączności w pracy centralnego ośrodka i oddziałów pozawarszawskich. Dotyczyły one również zabezpieczenia materiałów archiwalnych w terenie, spraw szkolenia oraz popularyzacji zasobu Archiwum.

II. Z a s ó b Archiwum powiększył się - po odliczeniu wszelkich zmian o ok. 52,5 mb. W Warszawie przybyło ponad 50 mb. materiałów pochodzenia kancelaryjnego oraz ponad 7 mb. pochodzenia prywatnego - spuścizny po uczonych /zakupy i dary/, jednocześnie jednak wyłączono z dalszego przechowywania ok. 10 mb. Do Oddziału Krakowskiego napłynęło łącznie ok. 3 mb. materiałów obu typów. Oddział Poznański zwiększył swój stan posiadania o blisko 2,5 mb. materiałów pochodzenia prywatnego.

W związku z powyższymi zmianami zasób Archiwum osiągnął z końcem 1971 r. stan ponad 1001 mb., z czego w Warszawie oraz w magazynie terenowym ok. 775,5 mb., w Krakowie ok. 146 mb., w Poznaniu - ok. 79,5 mb.

Poza aktami placówek i komórek PAN, ważniejsze nabytki w Warszawie stanowiły materiały archiwalne pochodzenia prywatnego uzyskiwane drogą darów z rąk ich twórców bądź ich spadkobierców, dalej drogą zakupów i przekazań z instytucji, w których były dotychczas przechowywane. Tymi drogami uzyskano wiele cennych materiałów, po części stanowiących uzupełnienie dawniej posiadanych. Na uwagę zasługują zwłaszcza papiery A.Czubryńskiego /religioznawstwo/, W.Dybowskiego /bakteriologia, medycyna lotnicza/, P.Funkego /konstrukcja maszyn/, S.Janickiego /ekonomia polityczna/, S.Kętrzyńskiego /historia/, H.Kopcia /ekonomia polityczna/, R.Krzywca /historia szkolnictwa artystycznego/, fragmenty archiwum S.B.Lindego i jego spadkobierców /językoznawstwo/, materiały T.Menteuffla /historia/, W.Modzelewskiej /etnografia/, L.Ręgorowicza /historia oświaty/, W.Sierpińskiego /matematyka/, R. Taubenschlaga /historia prawa antycznego i papirologia/, J.Wolińskiego /historia/ oraz T.Żylińskiego /wlókiennictwo/.

Zakupy spuścizn i innych materiałów pochodzenia prywatnego opiniowane były nadal przez Komisję Oceny Zakupów, która odbyła dwa posiedzenia pod przewodnictwem czł. koresp. PAN E.Czetwertyńskiego. Sekretariat Komisji prowadziła H. Obuchowska-Pysiowa. W pertraktacjach, dotyczących uzyskania spuścizn uczestniczyli także inni pracownicy, głównie z Oddziałów w Krakowie i Poznaniu. Przejmowanie akt z placówek PAN prowadziła w Warszawie M.Wrzoskowa, dokonując tego w okresie sprawozdawczym na podstawie 24 spisów zdawczo-odbiorczych. W pracach tych uczestniczył J.Mizikowski, który zajmował się też przejmowaniem rezerwy wieczystej wydawnictw

PAN z Ośrodka Rozpowszechniania Wydawnictw Naukowych PAN. Opiekę nad przejmowaniem do magazynu materiałów archiwalnych oraz główną ewidencję zbiorów prowadził S.Chankowski, korzystając z pomocy M.Czeskiego i R.Zborowskiego.

Nadal gromadzono i porządkowano teczki biograficzne i zagadnieniowe, opierając się m.in. na wycinkach z prasy bieżącej - S.Chankowski i M.Wrzoskowa /stan ogólny ponad 260 tek/.

Kolekcją medali zajmowała się H.Filipowicz zatrudniona w niepełnym wymiarze godzin. Kolekcja ta osiągnęła po uporządkowaniu i zinwentaryzowaniu nowych nabytków ogólny stan 404 medali i plakiet. Przeprowadzono komisyjną wycenę tego zbioru, korzystając z ekspertyzy doc.dra Z.Wdowiszewskiego z Muzeum Narodowego.

III. N a u k o w o - t e c h n i c z n e o p r a c o w a n i e m a t e r i a ł ó w a r c h i w a l n y c h - w Warszawie zinwentaryzowano ostatecznie spuściznę W. Dzwonkowskiego /156 j./ i W.Hahna /216 j./, uporządkowano wstępnie materiały R.Taubenschlaga, sporządzając także indeks korespondentów. W toku porządkowania są spuścizny L. Eckerta, E.J.Reymana, a w toku melioracji materiały L.Wertensteina. Dokonano również wstępnej segregacji materiałów b. Zakładu Orientalistyki PAN, wyodrębniając z nich papiery L.Stasiaka.

Powyższe prace wykonywali H.Dymnicka, J.Mizikowski, M. Wrzoskowa, R.W.Wołoszyński i R.Zborowski, a nadto w okresie jednego miesiąca troje praktykantów z Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu.

Poważnie zaawansowane zostały prace nad rezerwą wieczystą wydawnictw PAN: opracowano ok. 85% zasobu, zapoczątkowano ostatecznie zagospodarowanie magazynowe części opracowanej. Podjęto prace nad weryfikacją i usystematyzowaniem ewidencji /J.Mizikowski przy udziale R.Steczowicz/. Prace te wykonywała w Warszawie oraz w magazynie terenowym grupa pracowników, działająca na zasadzie zleceń usługowych oraz indywidualnych /głównie studenci i emerytowani pracownicy biblioteczni/.

K o m i s j a b r a k o w a n i a a k t, pracująca pod przewodnictwem H.Zubali, udzieliła zezwoleń 13 placówkom PAN na oddanie na makulaturę akt, nie podlegających dalszemu przechowaniu, o łącznym rozmiarze ok. 117 mb. Przeprowadzono przy tym 3 ekspertyzy. Nadto Komisja szkoliła praktykantki Pomaturalnego Studium Archiwistyki w zakresie brakowania akt, wydzielając wspólnie z nimi ok. 10 mb. makulatury. W pracach Komisji uczestniczyły H.Dymnicka i M.Wrzoskowa.

W ramach o p i e k i n a d n a r a s t a j ą c y m z a s o b e m a r c h i w a l n y m M.Wrzoskowa przeprowadziła 18 wizytacji /wspólnie z H.Dymnicką/. Wizytacjami objęto placówki PAN na terenie Warszawy. Ponadto udzielono szeregu konsultacji w sprawie prowadzenia kancelarii systemem bezdziennikowym, opracowywania instrukcji kancelaryjnych i wykazów akt, prowadzenia i organizowania archiwów zakładowych przez placówki PAN, przekazywania akt do Archiwum PAN. W dalszym ciągu w ub. r. rozwijała się sieć archiwów zakładowych przy większych placówkach PAN /Zakład Geofizyki/ oraz akcja

porządkowania akt przez komórki organizacyjne Sekretariatu Administracyjnego PAN /Wydział I/ i placówki PAN /Instytut Biochemii i Biofizyki, Zakład Geofizyki, Instytut Fizyki/.

Szczególną opieką otoczono te placówki, w których aktualnie przeprowadzane były prace porządkowe nad aktami. W placówkach tych w ciągu okresu sprawozdawczego przeprowadzono parokrotne wizytacje i udzielano konsultacji.

IV. D z i a ł m i k r o f i l m ó w, f o t o k o p i i i f o t o g r a f i i zajmował się głównie mikrofilmowaniem zabezpieczającym zbiory własne Archiwum, którym objęto wybrane materiały:

a/ ze spuścizn rękopiśmiennych - wybór cenniejszych rękopisów: A.Joszta, S.Drzewieckiego, W.Hahna, R.Ingardena, B.Stelmachowskiej.

b/ z akt Instytutu Historii PAN.

W ramach uzupełniania zbiorów własnych Archiwum sprowadzono mikrofilmy listów Ignacego Domeyki do Wł.Laskowicza z Biblioteki Polskiej w Paryżu, zmikrofilmowano materiały W. Hahna z Instytutu Badań Literackich, korespondencję Towarzystwa Sztuk Pięknych we Lwowie i korespondencję J.Korzeniowskiego z Biblioteki Narodowej i in.

Sporządzono również kopie pozytywowe mikrofilmowanych materiałów, przeznaczając je do zbiorów Oddziałów pozawarszawskich. Wykonano w sumie 35 600 klatek nowych mikrofilmów negatywów oraz ok. 206 000 klatek kopii pozytywowych. W podziale fotokopii i fotografii wykonano 1146 sztuk fotokopii oraz 103 sztuki portretów profesorów Uniwersytetu Jagielloń-

skiego, 990 sztuk fotografii grobów i tablic nagrobkowych uczonych na Cmentarzu Rakowickim w Krakowie i 373 fotografie związane z wystawami: Tytus Chałubiński - życie i dzieło - w Warszawie i w Radomiu.

Ponadto dział nadzorował wykonanie odbitek powielaczowych planów, sprawozdań, protokółów, materiałów na konferencje itp. do użytku służbowego Archiwum PAN, łącznie ok. 1000 sztuk. Dział przygotował również wykonanie dla potrzeb władz PAN i różnych instytucji 50 sztuk fotokopii i fotografii ze zbiorów Archiwum PAN. Ponadto opracowano zestawienie tematów Polskiej Kroniki Filmowej łączących się z organizacją i pracą instytucji naukowych za lata 1951-1971.

Inwentaryzacja zbiorów i prace nad ich uzupełnieniem prowadzone były przez H.Zubalę przy pomocy A.Embroż, zatrudnionej w niepełnym wymiarze godzin /120 godzin miesięcznie/.

Kontynuowane były też prace nad pierwszą częścią Katalogu Zbiorów Mikrofilmowych Archiwum PAN, zgromadzonych w latach 1954-1964 /opr. H.Zubala pod red. Z.Kolankowskiego, przy współudziale R.W.Wołoszyńskiego/.

Stan zbiorów Działu osiągnął ponad 665 840 klatek negatywów, ok. 1 686 700 klatek kopii pozytywowych /łącznie z Oddziałami w Krakowie i Poznaniu/, 22 057 fotokopii, powiększeń i fotografii, 340 kserokopii oraz 39 mulaży wystawowych /faksymile/.

V. Inwentarz Centralny Materiałów Źródłowych do Dziejów Nauki i Techniki Polskiej pozostający pod opieką R.W.Wołoszyńskiego, w

okresie sprawozdawczym podlegał tylko pracom porządkowo-konserwatorskim. Nie zwiększył on swego stanu /ponad 32 000 kart głównych - inwentarzowych oraz ok. 50 000 indeksowych/ z powodu niemożności poświęcenia na te prace odpowiednich środków budżetowych.

Z analogicznych względów uległy zawieszeniu prace nad kartoteką uczonych polskich, pozostającą pod opieką M.Rzeuskiej.

Kontynuowano natomiast bieżące kompletowanie kartoteki członków PAN /S.Chankowski/.

VI. Księgozbiór biblioteki podręcznej Archiwum kompletowany był drogą kupna, darów, wymiany i prenumeraty. Ze źródeł tych - bez prenumeraty wpłynęło łącznie 432 jednostki, z czego wydawnictwa zwarte włączane do zbiorów stanowiły 278 woluminów i 2 poszyty, wydawnictwa ciągłe z czasopismami 134 wol. oraz 10 numerów uzupełniających roczniki już istniejące. Wedle przybliżonego stanu z końca 1971 r. księgozbiór Biblioteki podręcznej liczy ok. 13 000 wol. wydawnictw zwartych i ciągłych oraz 39 wol. starodruków.

Z wydawnictw zwartych skatalogowano i zinwentaryzowano łącznie 336 dzieł /367 wol./ tworząc do nich ponad 5000 kart do katalogów i kartotek Biblioteki podręcznej oraz ok. 200 kart do katalogów innych bibliotek. Nadto zinwentaryzowano 635 tytułów wydawnictw zwartych, skatalogowanych przed 1 stycznia 1971 r. w 669 woluminach, opracowując ponad 6000 kart.

W zakresie wydawnictw ciągłych do katalogu i ewidencji wprowadzono ok. 140 wol.

Biblioteka podręczna opracowała 3 wykazy nabytków za okres trzech kwartałów 1971 r.

Z księgozbioru Biblioteki podręcznej poza wydawnictwami informacyjno-encyklopedycznymi wypożyczono pracownikom oraz innym osobom i bibliotekom 553 wol., dla pracowników Archiwum z innych bibliotek krajowych wypożyczono 53 woluminy.

Stała obsługa Biblioteki podręcznej w okresie sprawozdawczym odpowiadała 2,25 etatu działalności podstawowej. W pełnym wymiarze godzin zatrudniona była R.Steczowicz, w niepełnym - pracowały K.Krasińska i J.Auleytner. R.Steczowicz brała udział także w organizowaniu opracowania wydawnictw rezerwy wieczystej PAN - m.in. zorganizowała grupę roboczą, przygotowała instrukcje, które stanowią podstawę opracowania, prowadziła indywidualnie szkolenie opracowujących wydawnictwa i kontrolowała wyniki ich pracy.

Działalność biblioteki i problemy jej rozwoju były przedmiotem obrad Kolegium Archiwum PAN w dniu 7 kwietnia - wprowadzenie do dyskusji stanowił referat R.Steczowicz.W wyniku posiedzenia podjęte zostały konkretne kroki celem polepszenia stanu zabezpieczenia zbiorów oraz uzyskania dodatkowego pomieszczenia magazynowego, co, jak wspomniano wyżej, załatwione zostało pomyślnie. Magazyn,przydzielony we wrześniu, jest w stadium zagospodarowywania przez bibliotekę. W dniu 25 września powołana została, zgodnie z odpowiednim zarządzeniem Sekretarza Naukowego PAN, komisja w składzie

S.Chankowski, R.Steczowicz i H.Zubala, celem zbadania sytuacji organizacyjnej, stanu i potrzeb biblioteki oraz gospodarki zbiorami bibliotecznymi i ich zabezpieczania. W wyniku prac komisji przygotowany został odpowiedni protokół, przekazany do Biura Wydawnictw i Bibliotek PAN.

VII. U d o s t ę p n i a n i e i p o p u l a r y z a c j a z a s o b u prowadzone były w dotychczas przyjętych formach. Zanotowano 263 odwiedzin osób korzystających z materiałów archiwalnych, a także mikrofilmów, fotokopii oraz kartotek i księgozbioru. Dokonano 3 wypożyczeń różnego typu materiałów poza Archiwum, do Archiwum siedmiokrotnie sprowadzono natomiast materiały z innych zbiorów.

Wskazane wyżej zagadnienia były prowadzone lub koordynowane przez S.Chankowskiego przy aktywnym udziale H.Dymnickiej i J.Mizikowskiego, a także przez M.Wrzoskową /udostępnianie i wypożyczanie akt składnicowych placówek PAN/ i H. Zubalę /udostępnianie i wypożyczanie mikrofilmów i fotokopii/.

Korzystanie z księgozbioru prowadzone było pod opieką R.Steczowicz.

Do popularyzacji działalności i prac Archiwum przyczynił się również aktywny współudział placówki, a zwłaszcza Z.Kolankowskiego, A.Szwejcerowej /autorów kolejnych scenariuszy/ H.Zubali i R.Zborowskiego, w pracach nad zorganizowaniem i zapewnieniem funkcjonowania wystaw związanych ze 150-leciem urodzin Tytusa Chałubińskiego - w Warszawie - otwartej jeszcze w poprzednim roku a zamkniętej 17 lutego b.r.

oraz w Radomiu w dn. 25 kwietnia do 31 maja; przy czym w dniu otwarcia wystawy odbył się w Radomiu cykl imprez m.in. sesja naukowa zorganizowana przez Radomskie Towarzystwo Naukowe przy aktywnym udziale Archiwum PAN.

W pracach utworzonego w Instytucie Historii PAN zespołu, oceniającego straty potencjału naukowego Polski w czasie II wojny światowej brał udział z ramienia Archiwum PAN S. Chankowski. Współpracował on przy zestawieniu strat osobowych wśród pracowników nauki.

Zespół redakcyjny pod kierunkiem Z.Kolankowskiego i przy współpracy R.W.Wołoszyńskiego /sekretarza redakcji/ przygotował zeszyt 14 "Biuletynu Archiwum PAN", który z powodu trudności technicznych drukarni ukaże się na początku roku 1972 w dotychczasowej formie małej poligrafii /ss 170 + 1 nlb/. Omawiany zeszyt zawiera przekład opracowania L. Kostadinowej z Archiwum Bułgarskiej AN na temat katalogów archiwalnych oraz inwentarze materiałów archiwalnych: J.Metallmanna /oprac. R.Majkowska/, A.Peretiatkowicza /oprac. A. Marciniakowa/, T.Strumiłły /oprac. R.Wojciechowska/ i Z.Zawirskiego /oprac. A.Woltanowski/. W zeszycie znalazły się również notatki bibliograficzne i omówienia /oprac. H.Dymnicka/, sprawozdanie Archiwum za rok 1970, a wreszcie zestawienie inwentarzy zespołów archiwalnych, ogłoszonych w poprzednich numerach "Biuletynu".

Archiwum prowadziło nadal studia przygotowawcze nad problematyką ujęcia historii placówek Polskiej Akademii Nauk, porozumiewając się w tym zakresie z Komitetem Historii Nauki PAN oraz z Biblioteką PAN w Warszawie w związku z

pracami nad dziejami polskich towarzystw naukowych /zwł. J. Żurawicka/.

Archiwum włączyło się aktywnie do przygotowań do II Kongresu Nauki Polskiej m.in. grupa pracowników w składzie A.Szwejcerowa, H.Zubala, J.Żurawicka przygotowywała pod kierunkiem Z.Kolankowskiego projekt koncepcyjny cyklu odpowiednich wystaw okolicznościowych.

Przedstawiciele Archiwum PAN - R.W.Wołoszyński i H.Zubala - uczestniczyli w dwudniowej konferencji, zorganizowanej w Toruniu w dniach 5-6 czerwca przez Polskie Towarzystwo Historyczne wraz z Naczelną Dyrekcją Archiwów Państwowych na temat: Archiwa warsztatem pracy historyka. W dyskusji R.W.Wołoszyński omówił niektóre zagadnienia prac, interesujące zarówno archiwa państwowe, jak i placówki wydzielone.

VIII. S z k o l e n i e w e w n ę t r z n e obejmowało znaczną część pracowników działalności podstawowej i koncentrowało się nadal wokół problematyki źródłoznawstwa, warsztatu pracy naukowej, a po części i dziejów nauki oraz oświaty w Polsce. Na dwóch posiedzeniach o charakterze seminariów wewnętrznych, prowadzonych w Warszawie pod kierunkiem Z.Kolankowskiego wygłoszono referaty: 12 V 1971 H.Zubala: Opracowanie zbiorów mikrofilmowych w Polsce - ewidencja, katalogi; 11 XI 1971 mgr A.Woltanowski /b.prac.APAN/ przedstawił /z koreferatem mgr W.Całczyńskiego z Archiwum Głównego Akt Dawnych/ projekt opracowania aneksu bibliograficznego do pracy doktorskiej na temat propagandy oficjalnej Insurekcji Kościuszkowskiej. Organizacją szkoleń seminaryjnych zajmowała się H.Zubala.

P r a k t y k i a r c h i w a l n e miały w roku sprawozdawczym:

a/ formę stałych zajęć praktycznych, które objęły 5-cio, następnie 6-cio osobową grupę słuchaczy Pomaturalnego Studium Archiwistyki w Warszawie. Zajęcia odbywały się w każdą sobotę w ciągu roku szkolnego z wyłączeniem ferii letnich i zimowych. Zajęcia prowadziła H.Dymnicka, część wprowadzającą praktyk prowadzili pracownicy odpowiedzialni za poszczególne działy.

b/ praktyk archiwalnych drugiego stopnia, którymi objęto w okresie od 30 VIII - 25 IX 1971 r. trzyosobową grupę studentów czwartego roku studiów Zakładu Archiwistyki UMK w Toruniu. Praktyki, które organizacyjnie przygotowała H.Zubala prowadziła M.Wrzoskowa. W części wprowadzającej brały udział H.Dymnicka, R.Steczowicz, M.Wrzoskowa, H.Zubala.

IX. W s p ó ł p r a c a z i n s t y t u c j a m i i p l a c ó w k a m i :

A. Z a g r a n i c z n y m i znalazła najpełniejszy wyraz w udziale przedstawicieli Archiwum PAN /Z.Kolankowski i R.W.Wołoszyński/ w obradach III Narady Przedstawicieli Archiwów Akademii Nauk Krajów Socjalistycznych odbytej w Berlinie /NRD/ w dniach 30 czerwca - 6 lipca. W czasie obrad poruszono wiele spraw, związanych z problematyką prac archiwów Akademii Nauk, zwłaszcza w zakresie gromadzenia i opracowywania materiałów dokumentacji naukowej. Z.Kolankowski przedstawił referat o granicach spuścizny archiwalnej oraz komunikat o problemach międzynarodowej terminologii archiwalnej. Narada

przyczyniła się do dalszego zacieśnienia współpracy naukowej archiwów Akademii Nauk Krajów Socjalistycznych, m.in. poprzez uchwały o kontynuowaniu wydawnictwa bibliografii archiwów Akademii Nauk oraz o przygotowaniu wielojęzycznego wydania słownika terminologii archiwalnej w oparciu o radzieckie opracowanie i jego przekład niemiecki. Koordynacją tych ostatnich prac zająć się ma Archiwum PAN, które w wyniku dyskusji przygotowało następnie i rozesłało odpowiednią instrukcję roboczą.

W okresie sprawozdawczym ukazał się także pierwszy tom bibliografii Archiwów Akademii Nauk Krajów Socjalistycznych, obejmujący lata 1917-1968, opracowany przez Archiwum AN ZSRR /Archiwy Akadiemii Nauk Socjalisticzeskich Stran, Bibliografija, Wypusk 1, 1917-1968, Leningrad 1971 /tytuł i tekst również w jęz. niemieckim/. W publikacji tej zamieszczone zostało /s.59-108/ zestawienie bibliografii Archiwum PAN za lata 1955-1968, opracowane przez S.Chankowskiego, który również przygotował kontynuację bibliografii, obejmującą lata następne.

B. W s p ó ł p r a c a z p l a c ó w k a m i P A N oraz innymi instytucjami w kraju rozwijała się nadal w sposób ożywiony. Szczególnie bliskie stosunki w zakresie wymiany informacji, wzajemnych usług i innych form współpracy łączyły Archiwum podobnie jak w latach poprzednich, z następującymi placówkami PAN: Ośrodkiem Dokumentacji i Informacji Naukowej, Bibliotekami PAN w Warszawie i Gdańsku, Zakładem i Komitetem Historii Nauki i Techniki, Instytutem Historii, Biurem Wojskowym PAN, Biurem Wydawnictw i Bibliotek oraz

Ośrodkiem Rozpowszechniania Wydawnictw Naukowych PAN. Archiwum współpracowało również ściśle z Naczelną Dyrekcją Archiwów Państwowych wraz z podległymi jej placówkami i wydawnictwami, Instytutem Historycznym Uniwersytetu Warszawskiego, Katedrą Archiwistyki i Nauk Pomocniczych Historii Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, Centralnym Archiwum Partii przy KC PZPR, a także Stowarzyszeniem Archiwistów Polskich. Nową formę współpracy stanowiła Komisja do spraw bibliotek, informacji naukowej i archiwów PAN, która rozpoczęła działalność na mocy decyzji Sekretarza Naukowego PAN z dnia 24 sierpnia 1971 r. Do składu Komisji wszedł Z.Kolankowski, który przedstawił na posiedzeniu w dn. 10 grudnia informację o problemach archiwalnych w Polskiej Akademii Nauk i aktywnie uczestniczył w innych pracach Komisji. Podkreślenia wymaga fakt znacznego zacieśnienia w okresie sprawozdawczym współpracy Archiwum PAN z samodzielnymi bibliotekami Polskiej Akademii Nauk oraz Biurem Wydawnictw i Bibliotek PAN. We współpracy z wymienionymi instytucjami, placówkami i stowarzyszeniami uczestniczyli również licznie pozostali pracownicy działalności podstawowej Archiwum.

X. P r a c e i n d y w i d u a l n e /w punkcie tym, wzorem lat ubiegłych, nie powtarza się informacji, podanych w tekście sprawozdania/.

Stanisław C h a n k o w s k i

Kończył przygotowywanie do druku tomu dokumentów wojskowych Rządu Narodowego 1863-1864. Brał udział w pracach Rady Zakładowej ZNP przy Ośrodku Dokumentacji i Informacji Naukowej oraz Archiwum PAN.

Opublikował:

1. Okręg biebrzański w powstaniu styczniowym, w: "Przegląd Historyczny" t.LXII, 1971, nr 3, s. 437-445.
2. Anna Minkowska /1891-1969/ w: "Kwartalnik Historyczny" t.LXXVIII, 1971, nr 1, s. 256-257.

Hanna D y m n i c k a

Kontynuowała prace nad przygotowaniem rozprawy doktorskiej: Sejm 1748 r. - pod kierownictwem prof.dra St.Herbsta.

Opracowała kilka życiorysów działaczy politycznych XVIII w. dla Polskiego Słownika Biograficznego.

Brała udział w pracach Zarządu Kasy Zapomogowo-Pożyczkowej przy Radzie Zakładowej ZNP.

Zygmunt K o l a n k o w s k i

Pracował nadal jako przewodniczący Zarządu Głównego Stowarzyszenia Archiwistów Polskich, kierując jednocześnie jego działem wydawnictw, który ogłosił 3 numery czasopisma "Archiwista", oddał do powielenia 4-ty i przygotował następne zeszyty. Współdziałał w kierownictwie seminarium doktoranckiego Zakładu Archiwistyki Uniwersytetu M.Kopernika w Toruniu. W dniu 4 stycznia b.r. uchwałą Rady Państwa PRL został mu nadany tytuł profesora nadzwyczajnego nauk humanistycznych.

Jako członek Komitetu Historii Nauki i Techniki PAN oraz Rady Naukowej Ośrodka Dokumentacji i Informacji Naukowej PAN i Bibliotek PAN w Warszawie i Gdańsku brał udział w posiedzeniach i pracach tych ciał zbiorowych. Uczestniczył nadto w wykonywaniu zadań, ustalonych z Biurem Wojskowym PAN

oraz w pracach Rady Archiwalnej i różnych komisji, powołanych przez Naczelną Dyrekcję Archiwów Państwowych, w szczególności pełnił /do 1 lipca b.r./ funkcję przewodniczącego Centralnej Komisji Oceny Materiałów Archiwalnych /CKOMA/. Był też przewodniczącym Komisji Egzaminacyjnej dla dyplomowanych pracowników dokumentacji naukowej. Brał także udział w pracach komisji do spraw bibliotek, informacji i archiwów PAN, prowadził wykłady na kursach dla dokumentalistów organizowanych przez ODiIN PAN.

Opublikował:

Fragment spuścizny Stanisława Kętrzyńskiego, w: "Przegląd Historyczny" t.LXII 1971, nr 1, s. 96-99 - oraz kilka innych drobnych pozycji typu informacyjno-sprawozdawczego. Wygłosił referat na sesji naukowej Radomskiego Towarzystwa Naukowego w Radomiu, odczyty w Toruniu /2/ i Krakowie.

Honorata O b u c h o w s k a - P y s i o w a

Kontynuowała prace nad przygotowaniem rozprawy: Handel zagraniczny Krakowa w XVII w.

Romana S t e c z o w i c z

opublikowała:

Biblioteka jutra, w: Materiałach bibliotecznych z konferencji organizowanych w latach 1963-1968 przez Biuro Wydawnictw i Bibliotek PAN, Wrocław 1971, s. 31-43.

Aniela S z w e j c e r o w a

W oparciu o zebrane już materiały do korespondencji Ignacego Domeyki pracowała nad przygotowaniem publikacji

listów Domeyki do Władysława Mickiewicza. Poza tym zbierała materiały archiwalne do projektowanej pracy o Jerzym Alexandrowiczu, wieloletnim dyrektorze Ogrodu Botanicznego, przyjacielu Tytusa Chałubińskiego, a opiekunie i nauczycielu Edmunda Jankowskiego. Przygotowała złożone do druku wydanie: Wspomnienia ogrodnika - prof.E.Jankowskiego.

Oddała do druku artykuł: O recepcji "Gornogo Żurnała" w czasopiśmiennictwie polskim 1825-1850.

Ryszard W. W o ł o s z y ń s k i

Zakończył prace nad rozprawą o polsko-rosyjskich związkach w naukach społecznych pocz. XIX w. /ok. 25 ark./, złożył ją w wydawnictwie i uzyskał ocenę, kwalifikującą książkę do druku. Na tej podstawie Rada Naukowa Zakładu Historii Nauki i Techniki PAN podjęła na posiedzeniu w dn. 15 listopada sprawę otwarcia przewodu habilitacyjnego.

Brał udział w pracach Rady Zakładowej ZNP przy OD i IN i Archiwum PAN.

Opublikował:

Próba kontrrewolucyjnej ideologii na przełomie XVIII i XIX wieku: Ignacy Łada Łobarzewski, w: Archiwum Historii Filozofii i Myśli Społecznej, t.XVII, 1971, s.85-107.

Maria W r z o s k o w a

Brała udział w pracach Rady Zakładowej ZNP przy ODiIN i Archiwum PAN.

Opublikowała:

Z dziejów szkolnictwa polskiego w latach 1914-1917, w: "Mówią Wieki" nr 1/1971.

Halina Z u b a l a

Kontynuowała pracę nad rozprawą doktorską: Zbiory mikrofilmowe w Polsce /tytuł roboczy/, przygotowywaną w ramach seminarium doktorskiego przy Zakładzie Archiwistyki Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu.

Janina Ż u r a w i c k a

Opracowywała spuściznę K.Drewnowskiego, wydobywając z niej materiały, dotyczące działalności Ośrodka Wyższych Studiów Polskich oraz Stowarzyszenia Techników Polskich, działających w Belgii bezpośrednio po II wojnie światowej.

Kontynuowała prace nad publikacją, poświęconą Ignacemu Radlińskiemu /na ukończeniu/ oraz nad inteligencją warszawską końca XIX w. Na dwóch zebraniach Zespołu Historii Nauki XIX w. Zakładu Historii Nauki i Techniki PAN wygłosiła referaty, poświęcone życiu i działalności J.Radlińskiego.

Prace oddane do druku:

Inteligencja zawodowa Warszawy przełomu XIX i XX w. - do Studiów Warszawy XIX-wiecznej, t.III.

Biografia Wincentego Majewskiego - do Polskiego Słownika Biograficznego.

Recenzja J.Kulczyckiej-Saloni: Życie literackie Warszawy XIX w. - do "Kwartalnika Historycznego" 1972 nr 1.

Sprawozdanie z prac II Kongresu naukowców polskich w Ameryce /kwiecień 1971 r./ do "Kwartalnika Historii Nauki i Techniki" 1972, nr 1.

x x x

O d d z i a ł w K r a k o w i e

I. S p r a w y o r g a n i z a c y j n e i l o k a l o w e. Oddział wypełnia swe zadania w trudnych warunkach, nie udało się bowiem, mimo starań, uzyskać nowego lokalu, ani nawet tymczasowego dodatkowego pomieszczenia magazynowego. Oddział mieści się w jednym pomieszczeniu magazynowym - zupełnie nieodpowiednim, nienależycie ogrzanym, ciemnym i ciasnym /pow. 49 m^2/.

Nie uległa zwiększeniu dwuosobowa obsada Oddziału /mgr J.Poradzisz, dokumentalista dypl., p.o. kierownika Oddziału i mgr R.Majkowska, asystent nauk.-techniczny/, która okazuje się coraz bardziej niewystarczającą do odpowiedniego realizowania zadań Oddziału. W obecnej sytuacji większość czasu pochłaniają sprawy bieżące, związane z obsługą czytelników, przygotowywaniem kwerend, pozyskiwaniem i przygotowywaniem spuścizn, fotografowaniem nagrobków. Niewiele czasu pozostaje na systematyczne prowadzenie prac porządkowych przy opracowywaniu zespołu PAU i spuścizn.

Krytyczna sytuacja Oddziału była przedmiotem obrad Kolegium Archiwum PAN, z udziałem przedstawicieli władz Oddziału PAN w Krakowie, w dniu 7 czerwca. Na zebraniu tym J.Poradzisz przedstawił referat o zadaniach i pracy Oddziału, po czym w obszernej dyskusji omówiono potrzeby i trudności Oddziału oraz zastanawiano się nad sposobami ich rozwiązania. Ostatnio Oddział uzyskał potwierdzenie przydziału

nowego lokalu /ul. Św.Jana 26/, przy czym remont ma być rozpoczęty w 1972 r.

II. Z a s ó b. Ze względu na trudną sytuację lokalową i brak miejsca w magazynie Oddział zmuszony był wstrzymać przyjmowanie materiałów z placówek PAN. Przyjmowano tylko niewielkie partie materiałów, a mianowicie: akta redakcyjne "Sprawozdań z posiedzeń Komisji Oddziału PAN w Krakowie" z lat 1964-1969, akta finansowe Zarządu Administracyjnego Oddziału z lat 1963-1970, protokoły posiedzeń Prezydium Oddziału PAN w Krakowie z lat 1957-1968, akta PAU, przekazane przez Bibliotekę PAN w Krakowie, egzemplarz dokumentacji opisowo-fotograficznej rekonstrukcji polichromii tzw. małej auli w budynku PAN przy ul. Sławkowskiej oraz przekazane przez prof.J.Hulewicza: księgę protokołów Komisji Antropologicznej Akademii Umiejętności z lat 1903-1926, księgę protokołów Komitetu dla dziejów porozbiorowych Polski Akademii Umiejętności z lat 1906-1917 oraz plik akt korespondencji Sekretariatu Generalnego Akademii Umiejętności z lat 1881-1917. Przybytki te obejmują łącznie ok. 2,80 mb. Nadto zakupione zostały materiały M.Gotkiewicza /0,14 mb./.

Nawiązano rozmowy w sprawie nabycia spuścizny archiwalnej prof. K.Grzybowskiego. Uzyskano obietnicę przekazania tych materiałów Archiwum PAN, po ich przeglądnięciu i posegregowaniu przez rodzinę.

Prowadzone są rozmowy w sprawie nabycia bardzo cennych i obfitych materiałów prof. Wł.Szafera, długoletniego dyrektora Wydziału III PAU i inicjatora oraz pierwszego przewodniczącego Oddziału PAN w Krakowie.

III. P r a c e p o r z ą d k o w o - a r c h i w a l n e :

1. Dokonano przeglądu i sporządzono spis materiałów redakcyjnych Sprawozdań z posiedzeń Komisji Oddziału PAN w Krakowie z lat 1964-1969.

2. Uporządkowano wstępnie i scalono akta Sekretariatu Prezydium Oddziału PAN w Krakowie, przekazane w kilku partiach w latach 1969-1970.

3. Rozpoczęto porządkowanie i włączanie do odpowiednich grup zespołu Polskiej Akademii Umiejętności akt PAU z lat 1913-1952, przekazanych w ostatnich latach do Archiwum. Materiały włączone do korespondencji Sekretariatu Generalnego PAU zostały przy tym zindeksowane i wciągnięte do indeksu nazwisk do korespondencji Sekretariatu Generalnego.

Prowadzono prace nad ostatecznym uporządkowaniem zespołu aktowego Polskiej Akademii Umiejętności. Prace te są żmudne i trudne, tak ze względu na rozmiary zespołu i jego skomplikowany układ, jak również i z tego powodu, że wciąż dopływają nowe grupy materiałów. Równolegle z tą pracą przystąpiono do przygotowywania materiałów do opracowania inwentarza zespołu PAU, obejmując na wstępie kwerendą protokoły posiedzeń Zarządu Akademii Umiejętności - wynotowując dane dotyczące organizacji i działalności jej zarządu wydziałów, komisji oraz poszczególnych placówek.

4. Przeprowadzono przegląd materiałów przekazanych dotychczas przez poszczególne działy Zarządu Administracyjnego Oddziału i Placówek w Krakowie oraz Zakładu Zoologii Systematycznej i Doświadczalnej oraz Zakładu Biologii Wód. Doko-

nano przy tym scalenia poszczególnych grup materiałów kat.A, przekazywanych w różnych okresach. Materiały te zostały następnie przełożone do pudeł kartonowych. Równocześnie wydzielone zostały akta kat.B. Dla lepszego zabezpieczenia materiałów od kurzu, jak również dla polepszenia wyglądu magazynu /co nie jest bez znaczenia, zważywszy, że magazyn nie stanowi osobnego pomieszczenia/ przełożono do pudeł dalsze grupy akt, a mianowicie: materiały J.Sołtysa, J.Fudakowskiego, a także część materiałów R.Ingardena, przekazanych już przez rodzinę. Oddział zamówił i otrzymał dalszą partię pudeł /25 sztuk/ ochronnych na akta.

W związku z wymienionymi pracami porządkowymi i scaleniem poszczególnych grup, dokonano dalszych przemieszczeń magazynowych dla możliwie lepszego wykorzystania miejsca na półkach i między regałami, gdzie trzeba było umieścić część materiałów, dla których zabrakło miejsca na regałach.

IV. O p i e k a n a d n a r a s t a j ą c y m z a s o b e m a k t o w y m, wyrażała się w formie wizytacji poszczególnych placówek oraz w zachęcaniu do przeprowadzenia porządkowania akt, a następnie w przeglądaniu i opiniowaniu wykazów akt kat. A jak i kat. B przeznaczonych do wybrakowania.

W szczególności zachęcano Instytut Botaniki do uporządkowania dalszej partii posiadanych akt, a następnie przejrzano spis tych akt. Nakłoniono Zakład Fizjologii Roślin, by przeprowadził porządkowanie swych akt z lat poprzednich. Zapoznano się z prowadzeniem kancelarii i z zasobem

aktowym Działu Obsługi Komitetów i Komisji Naukowych oraz Działu Finansowego Zarządu Administracyjnego Oddziału i Placówek PAN w Krakowie. Omówiono przy tym realizację i przydatność dotychczasowego wykazu akt tych Oddziałów. Przeprowadzono ogółem pięć wizytacji.

V. M i k r o f i l m o w a n i e i f o t o g r a f o w a n i e. Kontynuowano akcję fotografowania nagrobków uczonych polskich na cmentarzach krakowskich. W ramach tej akcji zostało wykonane 1990 zdjęć, które po skontrolowaniu i oznaczeniu na nich lokalizacji, zostały przesłane do Archiwum PAN w Warszawie, wraz z notatkami sporządzonymi przy fotografowaniu.

Kontynuowano również mikrofilmowanie materiałów prof. R.Ingardena, które rodzina zdecydowała się przekazać do Archiwum PAN. W roku bieżącym przygotowano do zmikrofilmowania i zmikrofilmowano w pracowni fotograficznej Biblioteki PAN w Krakowie 13 teczek, zawierających głównie rękopisy prac i wykładów wyżej wymienionego.

VI. B i b l i o t e k a p o d r ę c z n a. Stan księgozbioru powiększył się o 74 woluminy /w tym 14 wol. depozytu APAN w Warszawie/ i liczy obecnie 808 wol. Trwałą oprawę introligatorską otrzymało 52 woluminy. Przeprowadzono również przemieszczenie części księgozbioru dla ułatwienia dostępu do książek i lepszego wykorzystania powierzchni półek.

VII. U d o s t ę p n i a n i e i p o p u l a r y z a c j a z a s o b u. Ze zbiorów Oddziału korzystało na

miejscu 52 czytelników /w tym dwu z zagranicy/, zanotowano 132 odwiedziny. Sprowadzono dla korzystających dwukrotnie materiały z Oddziału Archiwum PAN w Poznaniu oraz z Archiwum Uniwersytetu Wrocławskiego. Przygotowano 57 kwerend /w tym 2 zagraniczne/.

Zainteresowania badaczy skupiały się głównie na działalności uczonych związanych z TNK i PAU oraz na działalności obu tych organizacji i ich komórek.

VIII. Z e b r a n i e n a u k o w e i s z k o l e n i e. Pracownicy Oddziału wzięli udział w zebraniach szkoleniowych w Archiwum PAN w Warszawie w dniu 12 maja oraz 11 listopada.

IX. W s p ó ł p r a c a z i n n y m i i n s t y t u c j a m i. Nadal pomyślnie rozwijała się współpraca Oddziału z placówkami PAN na terenie Krakowa. Szczególnie ożywione były kontakty z Biblioteką PAN, Zarządem Administracyjnym Oddziału PAN oraz z Archiwum Państwowym Miasta Krakowa i Woj. Krakowskiego.

X. P r a c e i n d y w i d u a l n e

Rita M a j k o w s k a

Kontynuowała zbieranie materiałów do pracy doktorskiej: Władysław Łoziński jako historyk kultury i organizator życia naukowego Lwowa 1872-1913. W maju uchwałą Rady Wydziału Filozoficzno-Historycznego Uniwersytetu Jagiellońskiego uzyskała otwarcie przewodu doktorskiego.

Dokonała przeredagowań i poprawek tekstów biogramów uczonych polskich XVII w.

Jan P o r ą d z i s z

Kontynuował opracowywanie zagadnienia: Działalnosc polityczna konserwatystów krakowskich w latach 1918-1935.

Przystąpił do opracowywania artykułu omawiającego materiały Akademii Umiejętności i Polskiej Akademii Umiejętności, przechowywane w Archiwum PAN w Krakowie /do Rocznika Biblioteki PAN w Krakowie/.

x x x

O d d z i a ł w P o z n a n i u

I. S p r a w y o r g a n i z a c y j n e Oddziału jakkolwiek trudne do ujęcia statystycznego, są jednak niezwykle czasochłonne szczególnie dla kierownika Oddziału. Sprawy te związane są ze wzrostem placówek naukowych w środowisku poznańskim oraz z nakładanymi na Oddział zadaniami specjalnymi związanymi z obsługą wszystkich placówek Polskiej Akademii Nauk w Poznaniu. W związku z pracami przygotowawczymi do posiedzenia Prezydium Polskiej Akademii Nauk w Poznaniu i powoływaniem Oddziału PAN kierownik Oddziału Archiwum PAN Jan Szajbel został powołany przez Sekretarza Naukowego PAN na sekretarza Zespołu Koordynacyjnego placówek naukowych PAN regionu poznańskiego. W ramach tych prac przygotował materiały na posiedzenie Prezydium PAN, które zostały opublikowane do użytku wewnętrznego w formie broszurki zatytułowanej: Placówki naukowe Polskiej Akademii Nauk w

Poznaniu i województwie poznańskim - materiały na wyjazdowe posiedzenie Prezydium PAN w Poznaniu, str.56 + 6 tabel.

W okresie sprawozdawczym nie uległ zmianie stan posiadania lokali. W celu racjonalnego wykorzystania posiadanych pomieszczeń dokonano jedynie drobnych uzupełnień w wyposażeniu a mianowicie: wykonane zostały dwa drewniane regały na akta specjalne i bibliotekę podręczną. Perspektywy otrzymania dodatkowych lokali dla Oddziału wiążą się z ogólnym porządkowaniem spraw lokalowych placówek PAN w Poznaniu przewidzianymi na lata 1972/73.

Nie uległa również zmianie obsada personalna Oddziału i stanowi ona 4 pracowników, w tym 1 w niepełnym wymiarze godzin. Skład osobowy w 1971 roku przedstawiał się następująco: 2 dyplomowanych pracowników dokumentacji naukowej, w tym 1 dokumentalista dyplomowany /dr Jan Szajbel/, 1 adiunkt dokumentacji naukowej /mgr Anna Marciniakowa/, 1 pracownik naukowo-techniczny /mgr Kazimierz Dopierała/ i 1 pracownik zatrudniony w niepełnym wymiarze godzin w wysokości 62,5 godzin miesięcznie /Danuta Samberger/. Pracownicy etatowi, z których jeden posiada stopień naukowy doktora nauk historycznych, dwaj pozostali ze stopniem magistra historii przygotowują rozprawy doktorskie w Instytucie Historycznym Uniwersytetu A.Mickiewicza w Poznaniu, posiadają pełne kwalifikacje w zakresie wykonywanych prac.

II. Z a s ó b Oddziału powiększył się ok. 2,5 mb. w tym zakupy stanowią ok. 1,1 mb., a pozostałe to dary i depozyty. Zakup składa się z niewielkiej spuścizny W.Skalskiego /rachunkowość/ i dalszego fragmentu spuścizny H. Szafran

/ochrona przyrody/. Dary to materiały doc.dra K.Skubiszewskiego, samodzielnego pracownika naukowego Uniwersytetu im. A.Mickiewicza w Poznaniu /prawo międzynarodowe/ oraz inż. J.Dąbrowskiego pracownika naukowego Politechniki Warszawskiej.

Z depozytów, to w dalszym ciągu głównie fragmenty Helsztynianów - przekazywane przez prof.dra S.Helsztyńskiego w ilości ok. 0,50 mb.

Oddział prowadził też starania o pozyskanie dalszych interesujących spuścizn między innymi po: L.Krakowieckiej /historia medycyny/, M.Zimmermanie /prawo/, A.Zierhofferze /geografia/, K.Kapitańczyku /chemia/ lecz jak dotychczas bez rezultatu.

III. N a u k o w o - t e c h n i c z n e o p r a c o w a n i e m a t e r i a ł ó w a r c h i w a l n y c h.

W 1971 roku pracownicy Oddziału kontynuowali opracowywanie materiałów naukowych, których porządkowanie rozpoczęto w 1970 roku. Są to trzy obszerne spuścizny: Bronisława Dembińskiego, Kazimierza Kaczmarczyka i Stanisława Kozierowskiego.

Spuścizna B.Dembińskiego została już uporządkowana przez K.Dopierałę - opracowany został wstęp i inwentarz ciągły. Również zostanie zakończone porządkowanie spuścizny K. Kaczmarczyka wraz ze sporządzeniem inwentarza kartkowego. Spuścizna ta opracowywana jest przez A.Marciniak. Zakończono też zasadnicze prace porządkowe przy opracowywaniu materiałów Stanisława Kozierowskiego wykonywane przez J.Szajbla. Do części sporządzono inwentarz kartkowy.

Dużo czasu pracownicy Oddziału poświęcają na porządkowanie wstępne przyjmowanych materiałów zarówno do zakupu, jak i depozytów i darów oraz sporządzanie sumarycznych spisów służących jako potwierdzenia. Dużą pomocą przy wykonywaniu prac porządkowo-technicznych jest częściowy etat, na którym zatrudniona jest D.Samberger. Wykonuje ona podstawowe prace techniczne jak układanie materiałów w teczkach, stemplowanie teczek, foliowanie itp.

W ramach opieki nad narastającym zasobem archiwalnym przeprowadzone były wizytacje i instruktarze w zakresie prowadzenia kancelarii, sposobu przechowywania akt i ich archiwizowania. Przeprowadzono 7 wizytacji placówek naukowych PAN w Poznaniu. Wizytacje wykazują, że nie następują większe zmiany jeśli idzie o prowadzenie kancelarii. Wizytacje przeprowadzali A.Marciniak i K. Dopierała.

Komisja Brakowania Akt udzieliła zezwolenia na przekazanie na przemiał 5 mb. akt z Zakładu Dendrologii i Arboretum Kórnickiego PAN w Kórniku.

IV. Biblioteka podręczna powiększyła się o 42 woluminy, w tym 11 pozycji zwartych i 31 ciągłych. Z tych 42 pozycji 10 stanowią dary prof.dra K.Ślaskiego a pozostałe to zakupy Oddziału lub przekazane przez Dyrekcję Archiwum PAN w Warszawie. W związku z wykonaniem regału na książki, dokonano nowego podziału i rozmieszczenia biblioteki podręcznej. Sprawami biblioteki zajmował się K.Dopierała.

V. Udostępnianie i popularyzacja.

W okresie sprawozdawczym z pracowni naukowej Oddziału korzystało 16 osób przy 49 wizytach. Większość korzystała z biblioteki podręcznej, z kartotek i czytnika a 7 osób ze zbiorów rękopiśmiennych Oddziału do publikacji i prac magisterskich. Najczęściej wykorzystywane były materiały prof. dr Stanisława Helsztyńskiego. Czterokrotnie przesyłano materiały własne na zewnątrz do: Archiwum PAN w Warszawie, Oddziału Archiwum PAN w Krakowie, Biblioteki Instytutu Badań Literackich PAN w Warszawie oraz prywatnie, za zgodą prof. dra S.Helsztyńskiego. Jeden raz sprowadzono akta z Dyrekcji Archiwum PAN do Oddziału do wykorzystania w Oddziale Archiwum PAN w Poznaniu.

W związku z przygotowaniami do posiedzenia Prezydium PAN w Poznaniu, w "Gazecie Poznańskiej" w dniu 1 marca opublikowany został artykuł o działalności Oddziału Archiwum PAN w Poznaniu. Sprawami udostępniania materiałów i wypożyczania zajmowała się A.Marciniak.

VI. Zebrania naukowe i szkoleniowe.

W cyklu szkoleniowym dla młodej kadry naukowej, pracownicy Oddziału uczestniczyli w dwóch zebraniach naukowych w Warszawie.

W okresie sprawozdawczym odbyły się też trzy zebrania pracowników Oddziału z udziałem prof.dra A.Ślaskiego członka Rady Naukowej Archiwum PAN. Zebrania te były poświęcone dys-

kusji nad opracowywanymi inwentarzami materiałów naukowych oraz sprawom organizacyjnym.

VII. W s p ó ł p r a c a z i n n y m i i n s t y t u c j a m i naukowymi w Poznaniu układała się w sposób prawidłowy zarówno jeśli idzie o placówki Polskiej Akademii Nauk jak i inne instytucje naukowe w Poznaniu. Istnieje bardzo bliska współpraca pomiędzy Archiwum PAN Oddział w Poznaniu a Biblioteką Kórnicką PAN; Biblioteką Instytutu Zachodniego w zakresie gromadzenia spuścizn archiwalnych i książek do biblioteki podręcznej. Dobrze też układała się współpraca z Biblioteką Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk jak i z Zarządem i administracją PTPN. Niedostateczny był natomiast kontakt z archiwami szkół wyższych w Poznaniu oraz niektórymi większymi resortowymi instytucjami naukowymi posiadającymi materiały archiwalne.

VIII. P r a c e i n d y w i d u a l n e

Kazimierz D o p i e r a ł a

Kontynuował opracowywanie rozprawy doktorskiej na temat stosunków polsko-tureckich za czasów Stefana Batorego. Opracował 5 rozdziałów, których tezy referował na seminarium doktoranckim prof.dra J.Pajewskiego w Instytucie Historycznym Uniwersytetu A.Mickiewicza w Poznaniu. Przygotowywał się również do egzaminu kwalifikacyjnego na dyplomowanego pracownika dokumentacji naukowej.

Anna M a r c i n i a k

Kontynuowała opracowywanie rozprawy doktorskiej: Rola Tytusa i Jana Działyńskich w rozwoju ośrodka naukowego w

Wielkopolsce. Zbierała nadal materiały oraz przystąpiła do prac redakcyjnych. Opracowała jeden rozdział, który przedstawiony został na seminarium doktoranckim prof.dra Z.Grota w Instytucie Historycznym Uniwersytetu A.Mickiewicza w Poznaniu. Uchwałą Rady Wydziału Filozoficzno-Historycznego UAM z dnia 24 maja b.r. uzyskała otwarcie przewodu doktorskiego.

Publikacja w druku:

Chłopi olchowscy i ich gospodarka w świetle materiałów zebranych przez prof.Wiktora Schramma, w: "Materiały Muzeum Budownictwa Ludowego w Sanoku" Nr 15, 1972 r.

Jan S z a j b e l

Brał udział w pracach Instytutu Zachodniego jako jego członek, pełnił również funkcję członka Zarządu Oddziału Polskiego Towarzystwa Historycznego i Oddziału Stowarzyszenia Archiwistów Polskich. Jako sekretarz Zespołu Koordynacyjnego placówek naukowych regionu poznańskiego brał udział w pracach przygotowawczych do posiedzenia Prezydium PAN.

W ramach pełnionych funkcji koordynujących poznańskie środowisko naukowe PAN, z upoważnienia Dyrektora Administracyjnego PAN kieruje pracami Międzyzakładowej Komisji Mieszkaniowej PAN w Poznaniu oraz sprawuje opiekę nad kursami języków obcych organizowanymi przez Studium Języków Obcych PAN.

Pełni funkcję przewodniczącego Rady Zakładowej Związku Nauczycielstwa Polskiego przy placówkach PAN w Poznaniu oraz sekretarza Okręgowej Komisji Nauki przy Zarządzie Okręgu ZNP w Poznaniu, jak również członka Prezydium tego Zarządu.

W dalszym ciągu zbierał materiały do projektowanej monografii o wychodźstwie polskim w Niemczech przygotowywanej w ramach prac Instytutu Historycznego Uniwersytetu A.Mickiewicza w Poznaniu. Opracowywał artykuł na temat poznańskich placówek naukowych PAN dla Kroniki m.Poznania.

Oddał do druku do "Przeglądu Historycznego" rec.: K.Wajda: Migracje ludności wiejskiej Pomorza Wschodniego w latach 1850-1914, Wrocław - Warszawa - Kraków 1969 r.

Opublikował:

Życie społeczno-kulturalne emigracji polskiej w Niemczech w latach 1870-1914, w: "Kultura i Społeczeństwo" Rok XV, Nr 2, 1971, s.137-155.

W druku:

1. Ruchy migracyjne ludności polskiej w Niemczech w latach 1892-1913 w świetle statystyki Pruskiego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, w: Polska Klasa Robotnicza, Studia t.III.
2. Materiały naukowe Bożeny Stelmachowskiej w Archiwum PAN w Poznaniu, w: "Lud".

x x x

Pracę Archiwum PAN w 1971 r. charakteryzowało nagromadzenie zadań organizacyjnych oraz naukowych, związanych z wykonywaniem planowych prac, stojących w bezpośrednim związku z obowiązkami statutowymi Archiwum. W zakresie organizacyjnym wiele energii pochłaniało uzyskanie i zagospodarowanie nowych pomieszczeń roboczych i magazynowych oraz zabiegi

o zmianę lokali obu Oddziałów, szczególnie w Krakowie. Równocześnie poważnie absorbujące były zagadnienia związane z wykonywaniem niektórych zadań zleconych przez władze PAN z czym łączyła się m.in. kilkumiesięczna kontrola przedstawiciela NIK - zajmującego się tym właśnie zakresem spraw. Zgodnie z protokółem tej kontroli decyzją Sekretarza Naukowego w końcu b.r., od 1 stycznia 1972 r. Archiwum PAN zostaje zwolnione z części tych funkcji, co odciąży szczupłe siły placówki.

Za poważne osiągnięcia uznać można dalszy postęp prac nad opracowaniem materiałów archiwalnych, w tym szczególnie mocne zaawansowanie opracowania rezerwy wieczystej PAN, nadto wyniki działalności dydaktycznej, która doczekała się pozytywnej oceny zainteresowanych uczelni, udział Archiwum i jego poszczególnych pracowników w drugiej fazie imprez i uroczystości związanych ze 150-leciem urodzin Tytusa Chałubińskiego, wreszcie, pod koniec roku, aktywne przystąpienie do współudziału w pracach organizacyjnych II Kongresu Nauki Polskiej.

Podkreślić również wypada nasilający się udział w ogólnych pracach koncepcyjnych w zakresie archiwistyki polskiej, wiążących się głównie z projektem Ustawy o archiwach i materiałach archiwalnych, wysuwanym przez Naczelną Dyrekcję Archiwów Państwowych. Podobny typ zagadnień reprezentowała coraz bardziej intensywna współpraca Archiwum z bibliotekami naukowymi oraz innymi placówkami PAN na gruncie Komisji do spraw bibliotek, informacji naukowej i archiwów PAN.

Poważnym nurtem pracy był też udział Archiwum PAN w trzecim kolejnym spotkaniu grupy roboczej przedstawicieli Archiwów Akademii Nauk Krajów Obozu Socjalistycznego. Zarówno prace przygotowawcze jak i nowe zobowiązania Archiwum PAN, wynikające z uchwał grupy wymagały i wymagają aktywnego zaangażowania w odpowiednich kierunkach roboczych. Zadania te udało się na ogół, choć nie bez pewnych trudności, pozytywnie rozwiązać.

W końcowym okresie roku sprawozdawczego zarysowały się pewne przesunięcia personalne, w związku z którymi przewidywać należy trudności w przyszłym okresie roboczym.

Inwentarze zespołów archiwalnych

ogłoszone w numerach 1-14 "Biuletynu Archiwum PAN"

	str.
Nr 1 /1959/	
- Towarzystwo Naukowe Warszawskie 1907-1953 /H.Dymnicka/	21 - 77
Nr 3 /1960/	
- Materiały Aleksego Bachulskiego /M.Flis/	33 - 39
- Materiały Stanisława Borowskiego /Z.K./	44 - 48
- Materiały Olgierda Górki /M.Wrzoskowa/	50 - 61
- Materiały Stanisława Kętrzyńskiego /S.Chankowski/	64 - 69
- Materiały Adama Kłodzińskiego /H.Dymnicka/	69 - 71
- Materiały Jerzego Manteuffla /S.Chankowski/	73 - 77
- Materiały Władysława Namysłowskiego /M.Wrzoskowa/	77 - 86
- Materiały Eugeniusza Przybyszewskiego /M.F./	86 - 89
- Materiały Heleny Salskiej /S.Chankowski/	89 - 93
- Materiały Adama Skałkowskiego /M.Wrzoskowa/	93 - 109
Nr 4 /1961/	
- Materiały Wisławy Knapowskiej /M.Zubalowa/	30 - 71
- Materiały Artura Śliwińskiego /S.Chankowski/	72 - 126
Nr 5 /1962/	
- Akta I Kongresu Nauki Polskiej /M.Wrzoskowa/	23 - 70

Nr 6 /1963/

- Akta Polskiego Towarzystwa Historycznego /H.Dymnicka - M.Wrzoskowa/ 39 - 79
- Materiały Antoniego Wróblewskiego /J.Szajbel/ 80 - 127

Nr 7 /1964/

- Materiały Janusza Iwaszkiewicza /S.Chankowski/ 33 - 53
- Materiały Aleksandra Lednickiego /M.Wrzoskowa/ 54 - 70
- Materiały Zygmunta Moczarskiego /Z.Wardęska/ 71 - 93
- Materiały Ludwika Skubiszewskiego /J.Szajbel/ 94 - 105

Nr 8 /1965/

- Materiały Tadeusza Mańkowskiego /A.Kamiński/ 13 - 54
- Materiały Wiktora Ormickiego /O.Staroń/ 55 - 78
- Materiały Edwarda Schechtla /A.Marciniak/ 79 - 102

Nr 9 /1966/

- Materiały Kazimierza Bassalika /S.Chankowski/ 35 - 54
- Materiały Ludwika Rągorowicza /M.Wrzoskowa/ 55 - 81
- Materiały Adama Szymańskiego /H.Obuchowska-Pysiowa/ 82 - 87

Nr 10 /1967/

- Materiały Wiktora Schramma /A.Marciniak/ 20 - 106

Nr 11 /1968/

- Akta Komisji Naukowej Obchodu Roku Mickiewicza PAN /1953-1956/ /H.Dymnicka/ 30 - 64
- Materiały Antoniego Artymiaka /S.Chankowski/ 65 - 85

- Materiały Ludwika Chmaja /R.W.Wołoszyński/ 86 - 111
- Materiały Eugeniusza Dziewulskiego /A.Brachfogel/ 112 - 120
- Materiały Władysława Dziewulskiego /M.Wrzoskowa/ 121 - 148

Nr 12 /1969/

- Materiały Witolda Chodźki /M.Wrzoskowa/ 40 - 81
- Materiały Franciszka Czubalskiego /M.Wrzoskowa/ 82 - 97

Nr 13 /1970/

- Materiały Józefa Grodeckiego i Katarzyny Grodeckiej /M.Wrzoskowa/ 26 - 84
- Materiały Stefana Rygla /S.Chankowski/ 85 - 117
- Materiały Bożeny Stelmachowskiej /J.Szajbel/ 118 - 161

Nr 14 /1971/

- Materiały Joachima Metallmanna /R.Majkowska/ 18 - 26
- Materiały Antoniego Peretiatkowicza /A.Marciniak/ 27 - 66
- Materiały Tadeusza Strumiłły /R.Wojciechowska/ 67 - 105
- Materiały Zygmunta Zawirskiego /A.Woltanowski/ 106 - 125

SPIS TREŚCI

Rezolucja Trzeciej Narady Archiwów Akademii Nauk Krajów Socjalistycznych 3
Inwentarze zespołów 8
K. Dopierała: Materiały Bronisława Dembińskiego . . 11
H. Dymnicka: Materiały Włodzimierza Dzwonkowskiego 72
M. Wrzoskowa: Materiały Wiktora Hahna 101
Notatki bibliograficzne i omówienia 183
Sprawozdanie Archiwum PAN za rok 1971 189
Inwentarze zespołów archiwalnych ogłoszone w numerach 1—14 „Biuletynu Archiwum PAN" 227